

Επίσημη Εφημερίδα L 105

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

54ο έτος
21 Απριλίου 2011

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 395/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, σχετικά με τον καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών	1
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 396/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95	3
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 397/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, σχετικά με τον μη καθορισμό ελάχιστης τιμής πώλησης αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη για τον εικοστό επιμέρους διαγωνισμό που διεξάγεται στο πλαίσιο του διαγωνισμού ο οποίος προκηρύχθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 447/2010	5
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 398/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα των αυγών	6
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 399/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα του χοιρείου κρέατος	8
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 400/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων	10
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 401/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για καθορισμό των ποσοστών των επιστροφών που εφαρμόζονται στα αυγά και στους κρόκους αυγών τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης	14

Τιμή: 4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 402/2011 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των ποσοστών των επιστροφών που εφαρμόζονται στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης 16

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Εκτελεστική οδηγία 2011/52/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ώστε να καταχωριστεί η ουσία *carboxin* ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾ 19
- ★ Εκτελεστική οδηγία 2011/53/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ώστε να καταχωριστεί η ουσία *daazomet* ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾ 24
- ★ Εκτελεστική οδηγία 2011/54/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ώστε να καταχωριστεί η μεταλλευτική ουσία ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁾ 28

IV Πράξεις θεσπισθείσες πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης ΕΚ, της συνθήκης ΕΕ και της συνθήκης Ευρατόμ

- ★ Απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 788/08/COL, της 17ης Δεκεμβρίου 2008, για την τροποποίηση, για εξηκοστή έβδομη φορά, των διαδικαστικών και ουσιαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων με την τροποποίηση των υφιστάμενων κεφαλαίων σχετικά με τα επιτόκια αναφοράς και προεξόφλησης και τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή εγγυήσεων και με την καθιέρωση ενός νέου κεφαλαίου σχετικά με την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων, τις κρατικές ενισχύσεις για τα κινηματογραφικά και άλλα οπτικοακουστικά έργα και τις κρατικές ενισχύσεις για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις 32

Διορθωτικά

- ★ Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 222/2011 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση έκτακτων μέτρων όσον αφορά τη διάθεση ζάχαρης και ισογλυκόζης εκτός ποσόστωσης στην αγορά της Ένωσης με μειωμένη εισφορά επί του πλεονάσματος κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας 2010/2011 (ΕΕ L 60 της 5.3.2011) 79
- ★ Διορθωτικό στην απόφαση 2011/106/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, για την προσαρμογή και την παράταση της περιόδου εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στην απόφαση 2002/148/ΕΚ για την περάτωση της διαδικασίας διαβουλεύσεων με τη Ζιμπάμπουε βάσει του άρθρου 96 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ (ΕΕ L 43 της 17.2.2011) 79

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 395/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

σχετικά με τον καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2200/96, (ΕΚ) αριθ. 2201/96 και (ΕΚ) αριθ. 1182/2007 του Συμβουλίου στον τομέα των οπωροκηπευτικών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 138 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών κατά την εισαγωγή από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XV μέρος Α, του εν λόγω κανονισμού,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή που αναφέρονται στο άρθρο 138 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1580/2007 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 350 της 31.12.2007, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατ' αποκοπή τιμές κατά την εισαγωγή για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(EUR/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός των τρίτων χωρών ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή κατά την εισαγωγή
0702 00 00	JO	78,3
	MA	58,3
	TN	120,5
	TR	95,6
	ZZ	88,2
0707 00 05	AL	52,2
	TR	141,4
	ZZ	96,8
0709 90 70	MA	82,8
	TR	88,0
	ZA	13,0
	ZZ	61,3
0805 10 20	BR	65,7
	EG	53,3
	IL	61,7
	MA	47,7
	TN	49,5
	TR	73,4
	ZZ	58,6
0805 50 10	TR	47,4
	ZZ	47,4
0808 10 80	AR	77,8
	BR	73,5
	CA	98,2
	CL	81,8
	CN	108,3
	MK	47,7
	NZ	115,8
	US	111,9
	UY	65,4
	ZA	84,3
	ZZ	86,5
0808 20 50	AR	84,7
	CL	102,1
	CN	60,8
	ZA	88,2
	ZZ	84,0

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 396/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για τον καθορισμό των αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 143,Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2009 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2009, περί κοινού συστήματος εμπορίας για την ωοαλβουμίνη και τη γαλακτοαλβουμίνη ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1484/95 της Επιτροπής ⁽³⁾ καθόρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος συμπληρωματικών εισαγωγικών δασμών και τις αντιπροσωπευτικές τιμές στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης.
- (2) Από τον τακτικό έλεγχο των δεδομένων, στα οποία βασίζεται ο καθορισμός των αντιπροσωπευτικών τιμών, για τα προϊ-

όντα των τομέων του κρέατος πουλερικών και των αυγών καθώς και της αυγοαλβουμίνης προκύπτει ότι πρέπει να τροποποιηθούν οι αντιπροσωπευτικές τιμές για τις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις διακυμάνσεις των τιμών ανάλογα με την καταγωγή. Συνεπώς, πρέπει να δημοσιευθούν οι αντιπροσωπευτικές τιμές.

- (3) Είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί η τροποποίηση αυτή το συντομότερο δυνατό, λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης της αγοράς.
- (4) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95 αντικαθίσταται από το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 181 της 14.7.2009, σ. 8.

⁽³⁾ ΕΕ L 145 της 29.6.1995, σ. 47.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

του κανονισμού της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, για τον καθορισμό των αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή των εμπορευμάτων	Αντιπροσωπευτική τιμή (EUR/100 kg)	Εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 (EUR/100 kg)	Καταγωγή ⁽¹⁾
0207 12 10	Σφάγια από κοτόπουλα, που ονομάζονται "κοτόπουλα 70 %", κατεψυγμένα	140,8	0	AR
0207 12 90	Σφάγια από κοτόπουλα, που ονομάζονται "κοτόπουλα 65 %", κατεψυγμένα	146,8	0	BR
		133,5	0	AR
0207 14 10	Τεμάχια χωρίς κόκαλα από κατεψυγμένους πετεινούς ή κότες	224,7	23	BR
		246,1	16	AR
		312,4	0	CL
0207 27 10	Τεμάχια χωρίς κόκαλα από γαλοπούλες, κατεψυγμένα	310,3	0	BR
0408 91 80	Αυγά χωρίς το τσόφλι αποξηραμένα	337,0	0	AR
1602 32 11	Παρασκευάσματα άψητα από πετεινούς ή κότες	287,3	0	BR
3502 11 90	Αυγοαλβουμίνες αποξηραμένες	602,6	0	AR

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός "ZZ" αφορά "άλλες χώρες καταγωγής".»

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 397/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

σχετικά με τον μη καθορισμό ελάχιστης τιμής πώλησης αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη για τον εικοστό επιμέρους διαγωνισμό που διεξάγεται στο πλαίσιο του διαγωνισμού ο οποίος προκηρύχθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 447/2010

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 43 στοιχείο ι), σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 447/2010 της Επιτροπής ⁽²⁾ προκηρύχθηκε διαγωνισμός για την πώληση αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται για τον σκοπό αυτό στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1272/2009 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2009, για τη θέσπιση κοινών λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά την αγορά και την πώληση γεωργικών προϊόντων από τη δημόσια παρέμβαση ⁽³⁾.
- (2) Λαμβάνοντας υπόψη τις προσφορές που έχουν παραληφθεί για κάθε επιμέρους διαγωνισμό, πρέπει να καθορισθεί από την Επιτροπή ελάχιστη τιμή πώλησης ή να αποφασισθεί να

μην καθορισθεί ελάχιστη τιμή πώλησης σύμφωνα με το άρθρο 46 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1272/2009.

- (3) Λαμβάνοντας υπόψη τις προσφορές που έχουν παραληφθεί για τον εικοστό επιμέρους διαγωνισμό, δεν πρέπει να καθορισθεί ελάχιστη τιμή πώλησης.
- (4) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Όσον αφορά τον εικοστό επιμέρους διαγωνισμό για την πώληση αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη στο πλαίσιο του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 447/2010, για τον οποίο η προθεσμία υποβολής προσφορών έληξε στις 19 Απριλίου 2011, δεν καθορίζεται ελάχιστη τιμή πώλησης αποκορυφωμένου γάλακτος σε σκόνη.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 126 της 22.5.2010, σ. 19.

⁽³⁾ ΕΕ L 349 της 29.12.2009, σ. 1.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 398/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα των αυγών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 164 παράγραφος 2 και το άρθρο 170, σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 162 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, η διαφορά μεταξύ των τιμών των προϊόντων που απαριθμούνται στο μέρος XIX του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού στην παγκόσμια αγορά και των τιμών των εν λόγω προϊόντων στην Ένωση μπορεί να καλυφθεί με επιστροφή κατά την εξαγωγή.
- (2) Λαμβανομένης υπόψη της παρούσας κατάστασης της αγοράς στον τομέα των αυγών, είναι σκόπιμο να καθοριστούν επιστροφές κατά την εξαγωγή σύμφωνα με τους κανόνες και ορισμένα κριτήρια που προβλέπονται στα άρθρα 162, 163, 164, 167 και 169 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- (3) Το άρθρο 164 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 προβλέπει ότι είναι δυνατή η διαφοροποίηση των επιστροφών ανάλογα με τον τόπο προορισμού, ιδίως εάν η κατάσταση της διεθνούς αγοράς, οι ειδικές ανάγκες ορισμένων αγορών ή οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 300 της Συνθήκης το καθιστούν αναγκαίο.
- (4) Οι επιστροφές πρέπει να χορηγούνται μόνο για τα προϊόντα που επιτρέπεται να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ένωση και τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων ⁽²⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρω-

παϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ⁽³⁾, καθώς και τους όρους σήμανσης του σημείου Α του παραρτήματος XIV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

- (5) Οι επιστροφές που ισχύουν σήμερα έχουν καθοριστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 45/2011 της Επιτροπής ⁽⁴⁾. Δεδομένου ότι θα πρέπει να καθοριστούν νέες επιστροφές, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να καταργηθεί ο κανονισμός αυτός.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Τα προϊόντα για τα οποία χορηγούνται επιστροφές κατά την εξαγωγή σύμφωνα με το άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 βάσει των όρων της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

2. Τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφή σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρέπει να συμμορφούνται προς τις σχετικές διατάξεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 852/2004 και (ΕΚ) αριθ. 853/2004, να έχουν παρασκευαστεί σε εγκεκριμένη εγκατάσταση και να πληρούν τους όρους σήμανσης που ορίζονται στο παράρτημα II, τμήμα I, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004, καθώς και τους όρους του σημείου Α του παραρτήματος XIV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

Άρθρο 2

Καταργείται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 45/2011.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 18 της 21.1.2011, σ. 14.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Καθορισμός των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα των αυγών που εφαρμόζονται από την 21η Απριλίου 2011

Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Ποσό των επιστροφών
0407 00 11 9000	A02	EUR/100 τεμάχια	0,39
0407 00 19 9000	A02	EUR/100 τεμάχια	0,20
0407 00 30 9000	E09	EUR/100 kg	0,00
	E10	EUR/100 kg	22,00
	E19	EUR/100 kg	0,00
0408 11 80 9100	A03	EUR/100 kg	84,72
0408 19 81 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 19 89 9100	A03	EUR/100 kg	42,53
0408 91 80 9100	A03	EUR/100 kg	53,67
0408 99 80 9100	A03	EUR/100 kg	9,00

Σημείωση: Οι κωδικοί των προϊόντων, καθώς και οι κωδικοί των προορισμών της σειράς «Α» ορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3846/87 της Επιτροπής (ΕΕ L 366 της 24.12.1987, σ. 1).

Οι άλλοι προορισμοί καθορίζονται ως εξής:

E09: Κουβέιτ, Μπαχρέιν, Ομάν, Κατάρ, Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα, Υεμένη, ΕΔΠ Χονγκ Κονγκ, Ρωσία, Τουρκία

E10: Νότια Κορέα, Ιαπωνία, Μαλαισία, Ταϊλάνδη, Ταϊβάν, Φιλιππίνες

E19: όλοι οι προορισμοί, εκτός από την Ελβετία και τις ομάδες E09 και E10

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 399/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα του χοιρείου κρέατος

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 164 παράγραφος 2 και το άρθρο 170 σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 162 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, η διαφορά μεταξύ των τιμών των προϊόντων που απαριθμούνται στο μέρος XVII του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού στην παγκόσμια αγορά και των τιμών των εν λόγω προϊόντων στην αγορά της Ένωσης μπορεί να καλυφθεί με επιστροφή κατά την εξαγωγή.
- (2) Λαμβανομένης υπόψη της παρούσας κατάστασης της αγοράς χοιρείου κρέατος, είναι σκόπιμο να καθοριστούν επιστροφές κατά την εξαγωγή σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτήρια που προβλέπονται στα άρθρα 162, 163, 164, 167 και 169 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- (3) Το άρθρο 164 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 προβλέπει ότι είναι δυνατή η διαφοροποίηση των επιστροφών ανάλογα με τον τόπο προορισμού, ιδίως εάν η κατάσταση της παγκόσμιας αγοράς, οι ειδικές ανάγκες ορισμένων αγορών ή οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 300 της συνθήκης το καθιστούν αναγκαίο.
- (4) Οι επιστροφές πρέπει να χορηγούνται μόνο για τα προϊόντα που επιτρέπεται να κυκλοφορούν ελεύθερα στην Ένωση και φέρουν το σήμα καταλληλότητας που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ⁽²⁾. Τα προϊόντα αυτά πρέπει επίσης να πληρούν τις

απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων ⁽³⁾ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο ⁽⁴⁾.

- (5) Τα ποσά των ισχυουσών επιστροφών έχουν καθοριστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 46/2011 ⁽⁵⁾. Λόγω του ότι θα καθορισθούν νέα ποσά επιστροφών, πρέπει συνεπώς να καταργηθεί αυτός ο κανονισμός.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

1. Τα προϊόντα για τα οποία λαμβάνονται επιστροφές κατά την εξαγωγή όπως προβλέπεται στο άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και τα ποσά των εν λόγω επιστροφών αναγράφονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη του όρου της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου.

2. Τα προϊόντα που είναι επιλέξιμα για επιστροφή σύμφωνα με την παράγραφο 1 πρέπει να πληρούν τους σχετικούς όρους των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 852/2004 και (ΕΚ) αριθ. 853/2004, και ιδίως να έχουν παρασκευαστεί σε εγκεκριμένη εγκατάσταση και να πληρούν τους όρους σήμανσης καταλληλότητας που ορίζονται στο παράρτημα I τμήμα I κεφάλαιο III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 854/2004.

Άρθρο 2

Καταργείται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 46/2011.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.⁽³⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.⁽⁴⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 206.⁽⁵⁾ ΕΕ L 18 της 21.1.2011, σ. 16.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιστροφές κατά την εξαγωγή στον τομέα του χοιρείου κρέατος που εφαρμόζονται από την 21η Απριλίου 2011

Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Ποσό των επιστροφών
0210 11 31 9110	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 11 31 9910	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9100	A00	EUR/100 kg	54,20
0210 19 81 9300	A00	EUR/100 kg	54,20
1601 00 91 9120	A00	EUR/100 kg	19,50
1601 00 99 9110	A00	EUR/100 kg	15,20
1602 41 10 9110	A00	EUR/100 kg	29,00
1602 41 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 42 10 9110	A00	EUR/100 kg	22,80
1602 42 10 9130	A00	EUR/100 kg	17,10
1602 49 19 9130	A00	EUR/100 kg	17,10

Σημ.: Οι κωδικοί των προϊόντων καθώς και οι κωδικοί των προορισμών της σειράς «Α» ορίζονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3846/87 της Επιτροπής (ΕΕ L 366 της 24.12.1987, σ. 1).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 400/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για τον καθορισμό των επιστροφών κατά την εξαγωγή στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 164 παράγραφος 2 και το άρθρο 170, σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 162 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, η διαφορά μεταξύ των τιμών των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι μέρος XVI του εν λόγω κανονισμού στη διεθνή αγορά και των τιμών των εν λόγω προϊόντων στην αγορά της Ένωσης μπορεί να καλύπτεται με επιστροφή κατά την εξαγωγή.
- (2) Λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης που επικρατεί επί του παρόντος στην αγορά στον τομέα του γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, οι επιστροφές κατά την εξαγωγή πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τους κανόνες και ορισμένα κριτήρια που προβλέπονται στα άρθρα 162, 163, 164, 167, και 169 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- (3) Το άρθρο 164 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ορίζει ότι οι επιστροφές είναι δυνατόν να διαφοροποιηθούν ανάλογα με τον τόπο προορισμού, ιδίως εάν η κατάσταση της διεθνούς αγοράς, οι ειδικές ανάγκες ορισμένων αγορών ή οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 300 της Συνθήκης το καθιστούν αναγκαίο.
- (4) Οι επιστροφές πρέπει να χορηγούνται μόνο για τα προϊόντα που πληρούν τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1187/2009 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2009, για τον καθορισμό των ειδικών λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τα πιστοποιητικά εξαγωγής και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα ⁽²⁾
- (5) Οι επιστροφές που ισχύουν σήμερα έχουν καθοριστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 44/2011 της Επιτροπής ⁽³⁾. Δεδομένου ότι θα πρέπει να καθοριστούν νέες επιστροφές, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να καταργηθεί ο κανονισμός αυτός.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα προϊόντα για τα οποία χορηγούνται επιστροφές κατά την εξαγωγή οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 164 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και τα ποσά των εν λόγω επιστροφών καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη των όρων του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1187/2009.

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 44/2011 καταργείται βάσει του παρόντος.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
José Manuel SILVA RODRÍGUEZ
Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και
Αγροτικής Ανάπτυξης

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 318 της 4.12.2009, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 18 της 21.1.2011, σ. 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιστροφές κατά την εξαγωγή για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα που εφαρμόζονται από την 21η Απριλίου 2011

Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή	Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή
0401 30 31 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 31 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 29 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 10 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 39 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 91 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 10 9350	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0402 99 31 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0401 30 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 11 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9200	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 19 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9300	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 10 99 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 13 9900	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 33 9400	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9310	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 11 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9340	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 17 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0403 90 59 9370	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 21 9160	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 19 9900	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9120	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9140	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 91 9350	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 23 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 81 9100	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9200	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9110	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9300	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9130	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9400	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9150	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0404 90 83 9170	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9600	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9500	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 21 99 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0405 10 11 9700	L20	EUR/100 kg	0,00
0402 29 15 9200	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 15 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9300	L20	EUR/100 kg	0,00				
0402 29 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00				

Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή	Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή
0405 10 19 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 19 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9100	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9700	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9300	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 30 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9930	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9500	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 10 50 9700	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 30 39 9950	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 10 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9500	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 50 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 20 90 9700	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0405 90 10 9000	L20	EUR/100 kg	0,00	0406 40 90 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
0405 90 90 9000	L20	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9640	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 13 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9650	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 15 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9830	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 17 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 10 20 9850	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 21 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9913	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 23 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9915	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 25 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9917	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 27 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 20 90 9919	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9100	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9730	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 29 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 32 9119	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 30 31 9950	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 35 9190	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 35 9990	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 37 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00
				0406 90 61 9000	L04	EUR/100 kg	0,00
					L40	EUR/100 kg	0,00

Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή	Κωδικός προϊόντος	Προορισμός	Μονάδα μέτρησης	Επιστροφή
0406 90 63 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9200	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 63 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 69 9910	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 86 9900	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 73 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 75 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9400	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9951	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9400	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9971	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 76 9500	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9973	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9100	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9974	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 78 9300	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9975	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 79 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 87 9979	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 81 9900	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9300	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9930	L04	EUR/100 kg	0,00	0406 90 88 9500	L04	EUR/100 kg	0,00
	L40	EUR/100 kg	0,00		L40	EUR/100 kg	0,00
0406 90 85 9970	L04	EUR/100 kg	0,00				
	L40	EUR/100 kg	0,00				

Οι προορισμοί ορίζονται ως εξής:

L20: Όλοι οι προορισμοί εκτός από:

- τις τρίτες χώρες: Ανδόρα, Αγία Έδρα (κράτος της πόλης του Βατικανού), Λιχτενστάιν και ΗΠΑ·
- εδάφη κρατών μελών της ΕΕ τα οποία δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας: Νήσοι Φερόες, Γροιλανδία, Ελιγολάνδη, Θέουτα και Μελίλια, οι δήμοι Lívigno και Camplione της Ιταλίας, και οι περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί ουσιαστικό έλεγχο·
- ευρωπαϊκά εδάφη που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, των οποίων οι εξωτερικές σχέσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός κράτους μέλους: Γιβραλτάρ·
- οι εξαγωγές που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1, το άρθρο 41 παράγραφος 1 και το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 612/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 186 της 17.7.2009, σ. 1).

L04: Αλβανία, Βοσνία και Ερζεγοβίνη, Σερβία, Κοσσυφοπέδιο (*), Μαυροβούνιο και πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας.

L40: Όλοι οι προορισμοί εκτός από:

- τις τρίτες χώρες: L04, Ανδόρα, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, Ελβετία, Αγία Έδρα (κράτος της Πόλης του Βατικανού), ΗΠΑ, Κροατία, Τουρκία, Αυστραλία, Καναδάς, Νέα Ζηλανδία και Νότια Αφρική·
- εδάφη των κρατών μελών της ΕΕ που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας: Νήσοι Φερόες, Γροιλανδία, Ελιγολάνδη, Θέουτα, Μελίλια, δήμοι Lívigno και Camplione της Ιταλίας και περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί ουσιαστικό έλεγχο·
- ευρωπαϊκά εδάφη που δεν αποτελούν μέρος του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, των οποίων οι εξωτερικές σχέσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ενός κράτους μέλους: Γιβραλτάρ·
- οι εξαγωγές που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1, το άρθρο 41 παράγραφος 1 και το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 612/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 186 της 17.7.2009, σ. 1).

(*) Όπως ορίζεται στο ψήφισμα 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών της 10ης Ιουνίου 1999.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 401/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για καθορισμό των ποσοστών των επιστροφών που εφαρμόζονται στα αυγά και στους κρόκους αυγών τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα I της Συνθήκης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 164 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 162 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 προβλέπει ότι η διαφορά μεταξύ των τιμών στην παγκόσμια αγορά των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο σ) και παρατιθενται στο μέρος XIX του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού και των τιμών στην Ένωση μπορεί να καλυφθεί από επιστροφή κατά την εξαγωγή όταν τα προϊόντα εξάγονται υπό τη μορφή εμπορευμάτων που παρατιθενται στο μέρος V του παραρτήματος XX του κανονισμού αυτού.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 578/2010 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2010, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά το σύστημα επιστροφών κατά την εξαγωγή για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, εξαγόμενα υπό μορφή εμπορευμάτων μη υπαγομένων στο παράρτημα I της συνθήκης και των κριτηρίων καθορισμού του ύψους τους ⁽²⁾, προσδιορίζει τα προϊόντα για τα οποία συντρέχει λόγος να καθορισθεί ποσοστό επιστροφής που πρέπει να εφαρμόζεται κατά την εξαγωγή τους υπό μορφή εμπορευμάτων τα οποία απαριθμούνται στο μέρος V του παραρτήματος XX του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010, το ποσοστό της επιστροφής, ανά 100 χιλιόγραμμα καθενός από τα εν λόγω βασικά προϊόντα,

καθορίζεται για χρονικό διάστημα της ίδιας διάρκειας με εκείνο που ισχύει για τον καθορισμό των επιστροφών οι οποίες εφαρμόζονται για τα ίδια αυτά προϊόντα όταν εξάγονται ως έχουν.

- (4) Το άρθρο 162 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, ορίζει ότι η επιστροφή που χορηγείται κατά την εξαγωγή προϊόντος ενσωματωμένου σε εμπόρευμα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιστροφή που εφαρμόζεται για το ίδιο αυτό προϊόν όταν εξάγεται ως έχει.
- (5) Οι επιστροφές που ισχύουν σήμερα έχουν καθοριστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 51/2011 της Επιτροπής ⁽³⁾. Δεδομένου ότι θα πρέπει να καθοριστούν νέες επιστροφές, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να καταργηθεί ο κανονισμός αυτός.
- (6) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα ποσοστά των επιστροφών που εφαρμόζονται για τα βασικά προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010 και στο μέρος XIX του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, και εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που κατονομάζονται στο μέρος V του παραρτήματος XX του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Καταργείται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 51/2011.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,

Heinz ZOUREK

Γενικός Διευθυντής Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 171 της 6.7.2010, σ. 1.⁽³⁾ ΕΕ L 18 της 21.1.2011, σ. 25.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ποσοστά των επιστροφών που εφαρμόζονται από την 21η Απριλίου 2011 στα αυγά και στους κρόκους αυγών τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης

(EUR/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προορισμός ⁽¹⁾	Ποσοστό επιστροφής
0407 00	Αυγά πτηνών με το κέλυφος, νωπά, διατηρημένα ή βρασμένα:		
	– πουλερικών:		
0407 00 30	– – Λοιπά:		
	α) για εξαγωγές ωοαλβουμίνης υπαγόμενης στους κωδικούς ΣΟ 3502 11 90 και 3502 19 90	02	0,00
		03	22,00
		04	0,00
	β) για εξαγωγές λοιπών εμπορευμάτων	01	0,00
0408	Αυγά πτηνών χωρίς κέλυφος και κρόκοι αυγών, νωπά, αποξηραμένα, βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, μορφοποιημένα, κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα, ακόμη και με προσθήκη ζάχαρης ή λοιπών γλυκαντικών:		
	– Κρόκοι αυγών:		
0408 11	– – Αποξηραμένοι:		
ex 0408 11 80	– – – Κατάλληλοι για τη διατροφή των ανθρώπων:		
	χωρίς γλυκαντικά	01	84,72
0408 19	– – Λοιπά:		
	– – – Κατάλληλοι για τη διατροφή των ανθρώπων:		
ex 0408 19 81	– – – – Σε υγρή κατάσταση:		
	χωρίς γλυκαντικά	01	42,53
ex 0408 19 89	– – – – Κατεψυγμένοι:		
	χωρίς γλυκαντικά	01	42,53
	– Λοιπά:		
0408 91	– – Αποξηραμένοι:		
ex 0408 91 80	– – – Κατάλληλοι για τη διατροφή των ανθρώπων:		
	χωρίς γλυκαντικά	01	53,67
0408 99	– – Λοιπά:		
ex 0408 99 80	– – – Κατάλληλοι για τη διατροφή των ανθρώπων:		
	χωρίς γλυκαντικά	01	9,00

⁽¹⁾ Οι προορισμοί είναι οι εξής:

01 Τρίτες χώρες. Για την Ελβετία και το Λιχτενστάιν τα ποσοστά αυτά δεν εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που απαριθμούνται στους πίνακες Ι και ΙΙ του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, της 22ας Ιουλίου 1972,

02 Κουβέτ, Μπαχρέιν, Ομάν, Κατάρ, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Υεμένη, Τουρκία, Χονγκ Κονγκ, Σαουδική Αραβία και Ρωσία,

03 Νότιος Κορέα, Ιαπωνία, Μαλαισία, Ταϊλάνδη, Ταϊβάν και Φιλιππίνες,

04 Όλοι οι προορισμοί με εξαίρεση την Ελβετία και εκείνους στα 02 και 03.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 402/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για τον καθορισμό των ποσοστών των επιστροφών που εφαρμόζονται στο γάλα και στα γαλακτοκομικά προϊόντα τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα I της Συνθήκης

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα («Ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ») ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 164 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 162 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ορίζει ότι η διαφορά μεταξύ των τιμών στο διεθνές εμπόριο των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο ιστ) και παρατίθενται στο μέρος XVI του παραρτήματος I του εν λόγω κανονισμού και των τιμών στην Ένωση μπορεί να καλυφθεί από επιστροφή κατά την εξαγωγή όταν τα προϊόντα εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που παρατίθενται στο μέρος IV του παραρτήματος XX του κανονισμού αυτού.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 578/2010 της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2010, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 του Συμβουλίου, όσον αφορά το σύστημα επιστροφών κατά την εξαγωγή και τα κριτήρια καθορισμού του ύψους τους, για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, εξαγόμενα υπό μορφή εμπορευμάτων μη υπαγομένων στο παράρτημα I της Συνθήκης ⁽²⁾, προσδιορίζει τα προϊόντα για τα οποία θα καθοριστεί ποσοστό επιστροφής που πρέπει να εφαρμόζεται κατά την εξαγωγή όταν τα προϊόντα εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που παρατίθενται στο μέρος IV του παραρτήματος XX του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010, το ποσοστό της επιστροφής ανά 100 χιλιόγραμμα καθενός από τα εν λόγω βασικά προϊόντα καθορίζεται για χρονικό διάστημα της ίδιας διάρκειας με εκείνο που ισχύει για τον καθορισμό των επιστροφών οι οποίες εφαρμόζονται για τα ίδια αυτά προϊόντα όταν εξάγονται ως έχουν.
- (4) Το άρθρο 169 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 ορίζει ότι η επιστροφή που χορηγείται κατά την εξαγωγή προϊόντος ενσωματωμένου σε εμπόρευμα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιστροφή που εφαρμόζεται για το ίδιο αυτό προϊόν όταν εξάγεται ως έχει.
- (5) Στην περίπτωση ορισμένων γαλακτοκομικών προϊόντων τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγο-

νται στο παράρτημα I της Συνθήκης, υπάρχει ο κίνδυνος, εάν καθορίζονται εκ των προτέρων υψηλά ποσοστά επιστροφών, να διακυβεύονται οι αναλήψεις υποχρεώσεων που συνδέονται με αυτές τις επιστροφές. Ως εκ τούτου, για να αποτραπεί ο κίνδυνος αυτός, κρίνεται αναγκαία η λήψη κατάλληλων προληπτικών μέτρων, χωρίς όμως να αποκλείεται η σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων. Ο καθορισμός ειδικών ποσοστών επιστροφών για τον εκ των προτέρων καθορισμό των επιστροφών σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα θα πρέπει να επιτρέπει την επίτευξη και των δύο αυτών στόχων.

- (6) Το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010 προβλέπει ότι για τον καθορισμό του ποσοστού επιστροφής λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ενισχύσεις ή τα άλλα μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος που εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού σχετικά με την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών για τα βασικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010 ή τα εξομοιούμενα προϊόντα.
- (7) Σύμφωνα με το άρθρο 100 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, χορηγείται ενίσχυση για το αποκορυφωμένο γάλα που παράγεται στην Ένωση και μεταποιείται σε καζέινη, εάν το γάλα αυτό και η καζέινη που παρασκευάζεται από αυτό ανταποκρίνονται σε ορισμένες προϋποθέσεις.
- (8) Οι επιστροφές που ισχύουν σήμερα έχουν καθοριστεί με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 52/2011 της Επιτροπής ⁽³⁾. Δεδομένου ότι θα πρέπει να καθοριστούν νέες επιστροφές, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να καταργηθεί ο κανονισμός αυτός.
- (9) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα ποσοστά των επιστροφών για τα βασικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 578/2010 και στο μέρος XVI του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 και τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που αναφέρονται στο μέρος IV του παραρτήματος XX του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Καταργείται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 52/2011.

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 171 της 6.7.2010, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 18 της 21.1.2011, σ. 27.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει στις 21 Απριλίου 2011.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,

Heinz ZOUREK

Γενικός Διευθυντής Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ποσοστά των επιστροφών που εφαρμόζονται από την 21η Απριλίου 2011 σε ορισμένα γαλακτοκομικά προϊόντα τα οποία εξάγονται υπό μορφή εμπορευμάτων που δεν υπάγονται στο παράρτημα I της συνθήκης ⁽¹⁾

(EUR/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή εμπορευμάτων	Ποσοστά των επιστροφών	
		Σε περιπτώσεις προκαθορισμού των επιστροφών	Λοιπές
ex 0402 10 19	Γάλα σε σκόνη, σε κόκκους ή σε άλλη στερεά μορφή, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή λοιπών γλυκαντικών, με κατά βάρος περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες < 1,5 % (PG 2):		
	α) σε περίπτωση εξαγωγής εμπορευμάτων που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 3501	—	—
	β) σε περίπτωση εξαγωγής άλλων εμπορευμάτων	0,00	0,00
ex 0402 21 19	Γάλα σε σκόνη, σε κόκκους ή σε άλλη στερεά μορφή, χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή λοιπών γλυκαντικών, με κατά βάρος περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες 26 % (PG 3):	0,00	0,00
ex 0405 10	Βούτυρο με κατά βάρος περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες 82 % (PG 6):		
	α) σε περίπτωση εξαγωγής εμπορευμάτων που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 2106 90 98, περιεκτικότητας σε λιπαρές ουσίες γάλακτος ίσης ή ανώτερης του 40 % κατά βάρος	0,00	0,00
	β) σε περίπτωση εξαγωγής άλλων εμπορευμάτων	0,00	0,00

⁽¹⁾ Τα ποσοστά που ορίζονται στο παρόν παράρτημα δεν εφαρμόζονται στις εξαγωγές σε:

- α) τρίτες χώρες: Ανδόρα, Αγία Έδρα (κράτος του Βατικανού), Λιχτενστάιν, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στα εμπορεύματα που παρατίθενται στους πίνακες I και II του πρωτοκόλλου αριθ. 2 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, της 22ας Ιουλίου 1972, τα οποία εξάγονται στην Ελβετική Συνομοσπονδία·
- β) εδάφη των κρατών μελών της ΕΕ που δεν αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας: Θέουτα, Μελίλια, δήμοι Livigno και Campione d'Italia, νήσος Ελιγολάνδη, Γροιλανδία, νήσοι Φερόες και περιοχές της Κύπρου στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί ουσιαστικό έλεγχο·
- γ) ευρωπαϊκά εδάφη για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων είναι υπεύθυνο ένα κράτος μέλος και τα οποία δεν ανήκουν στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας: Γιβραλτάρ·
- δ) προορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 1, το άρθρο 41 παράγραφος 1 και το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 612/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 186 της 17.7.2009, σ. 1).

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ 2011/52/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ώστε να καταχωριστεί η ουσία carboxin ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι κανονισμοί της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 451/2000⁽²⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1490/2002⁽³⁾ καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της δεύτερης και της τρίτης φάσης του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ και θεσπίζουν κατάλογο δραστικών ουσιών που πρέπει να αξιολογηθούν με σκοπό την ενδεχόμενη καταχώρισή τους στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει την ουσία carboxin.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1490/2002 ο κοινοποιών απέσυρε την υποστήριξή του για την καταχώριση της εν λόγω δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ εντός δύο μηνών από την παραλαβή του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης. Στη συνέχεια, για τη μη καταχώριση της ουσίας carboxin εκδόθηκε η απόφαση 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τη μη καταχώριση ορισμένων δραστικών ουσιών στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την ανάκληση των εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν αυτές τις ουσίες⁽⁴⁾.

- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ο αρχικός κοινοποιών (εφεξής «ο αιτών») υπέβαλε νέα αίτηση, ζητώντας την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 14 έως 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την καθιέρωση συνήθους και ταχείας διαδικασίας εκτίμησης των δραστικών ουσιών που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας, αλλά δεν έχουν περιληφθεί στο παράρτημα Ι⁽⁵⁾.
- (4) Η αίτηση υποβλήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο που είχε οριστεί κράτος μέλος-εισηγητής με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1490/2002. Τηρήθηκε η χρονική περίοδος για την ταχεία διαδικασία. Οι προδιαγραφές της δραστικής ουσίας και οι προβλεπόμενες χρήσεις είναι ίδιες με εκείνες που περιέχονται στην απόφαση 2008/934/ΕΚ. Η αίτηση αυτή ικανοποιεί επίσης τις υπόλοιπες ουσιώδεις και διαδικαστικές απαιτήσεις του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008.
- (5) Το Ηνωμένο Βασίλειο αξιολόγησε τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον αιτούντα και εκπόνησε πρόσθετη έκθεση. Κοινοποίησε αυτή την έκθεση στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (εφεξής «η Αρχή») και στην Επιτροπή στις 4 Δεκεμβρίου 2009. Η Αρχή γνωστοποίησε την πρόσθετη έκθεση στα άλλα κράτη μέλη και στον αιτούντα για υποβολή σχολίων και διαβίβασε τα σχόλια που έλαβε στην Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 και κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, η Αρχή παρουσίασε τα συμπεράσματά της για την ουσία carboxin στην Επιτροπή στις 11 Οκτωβρίου 2010⁽⁶⁾. Το σχέδιο της έκθεσης αξιολόγησης, η συμπληρωματική έκθεση και το πόρισμα της Αρχής επανεξετάστηκαν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων και οριστικοποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου 2011 υπό τη μορφή έκθεσης ανασκόπησης της Επιτροπής για την ουσία carboxin.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 15 της 18.1.2008, σ. 5.⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· πόρισμα σχετικά με την επιστημονική επανεξέταση της αξιολόγησης επικινδυνότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων όσον αφορά τη δραστική ουσία carboxin. *EFSA Journal* 2010· 8(10):1857. [65 σελ.]. doi: 10.2903/j.efsa.2010.1857. Διατίθεται στη διαδικτυακή διεύθυνση: www.efsa.europa.eu.⁽¹⁾ ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 55 της 29.2.2000, σ. 25.⁽³⁾ ΕΕ L 224 της 21.8.2002, σ. 23.⁽⁴⁾ ΕΕ L 333 της 11.12.2008, σ. 11.

- (6) Από τις διάφορες εξετάσεις προέκυψε ότι από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν carboxin μπορεί να αναμένεται ότι πληρούν, γενικά, τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ιδίως όσον αφορά τις χρήσεις που εξετάστηκαν και αναλύθηκαν στην έκθεση ανασκόπησης της Επιτροπής. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να καταχωριστεί η ουσία carboxin στο παράρτημα Ι, ώστε να εξασφαλιστεί ότι σε όλα τα κράτη μέλη οι εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την εν λόγω δραστική ουσία μπορούν να χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.
- (7) Με την επιφύλαξη αυτού του συμπεράσματος, κρίνεται σκόπιμο να συγκεντρωθούν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με ορισμένα ειδικά σημεία. Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ ορίζει ότι η καταχώριση μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι ενδέχεται να υπόκειται σε προϋποθέσεις. Επομένως, κρίνεται σκόπιμο να απαιτηθεί από τον αιτούντα η υποβολή περαιτέρω πληροφοριών που να επιβεβαιώνουν: τις προδιαγραφές του τεχνικού υλικού, όπως παρασκευάζεται εμπορικά, -συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων αναλυτικών στοιχείων-, τη σημασία των προσμείξεων, τη σύγκριση και την εξακρίβωση του υλικού δοκιμής που χρησιμοποιήθηκε στους φακέλους τοξικότητας για τα θηλαστικά και οικοτοξικότητας σε σχέση με τις προδιαγραφές του τεχνικού υλικού, τις αναλυτικές μεθόδους για την παρακολούθηση του μεταβολίτη Μ6 ⁽¹⁾ στο έδαφος, τα υπόγεια και τα επιφανειακά ύδατα καθώς για την παρακολούθηση του μεταβολίτη Μ9 ⁽²⁾ στα υπόγεια ύδατα, τις πρόσθετες τιμές σχετικά με την περίοδο που απαιτείται για την κατά 50 τοις εκατό αποικοδόμησή στο έδαφος των μεταβολιτών εδάφους Ρ/Υ-54 ⁽³⁾ και Ρ/Υ-55 ⁽⁴⁾, τον μεταβολισμό των καλλιεργειών αμειψισποράς, τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο για τα σποροφάγα πτηνά, τα σποροφάγα θηλαστικά και τα φυτοφάγα θηλαστικά, καθώς και τη σημασία που έχουν για τα υπόγεια ύδατα οι μεταβολίτες εδάφους Ρ/Υ-54, Ρ/Υ-55 και Μ9, εάν η ουσία carboxin ταξινομηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ ως «υποπη για πρόκληση καρκίνου».
- (8) Πριν από την καταχώριση μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι πρέπει να μεσολαβήσει εύλογο χρονικό διάστημα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και στα ενδιαφερόμενα μέρη να προετοιμαστούν για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις που θα προκύψουν από την καταχώριση.
- (9) Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ ως αποτέλεσμα της καταχώρισης μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι, πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη περίοδος έξι μηνών μετά την καταχώριση για να επανεξετάσουν τις υφιστάμενες εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν carboxin, ώστε να εξασφαλιστεί ότι ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που θεσπίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ, ιδίως στο άρθρο 13, καθώς και οι συναφείς όροι που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Τα
- κράτη μέλη θα πρέπει να τροποποιήσουν, να αντικαταστήσουν ή να ανακαλέσουν, κατά περίπτωση, τις υπάρχουσες εγκρίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Κατά παρέκκλιση από την ανωτέρω προθεσμία, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη χρονική ευχέρεια για την υποβολή και την αξιολόγηση του αναφερόμενου στο παράρτημα ΙΙΙ πλήρους φακέλου κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος για κάθε προβλεπόμενη χρήση σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που ορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ.
- (10) Η πείρα που αποκτήθηκε από προηγούμενες καταχωρίσεις δραστικών ουσιών στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, οι οποίες αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3600/92 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της πρώτης φάσης του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8, παράγραφος 2, της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου της σχετικής με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά ⁽⁶⁾ έχει δείξει ότι μπορεί να προκύψουν δυσκολίες κατά την ερμηνεία των καθηκόντων που έχουν οι κάτοχοι υφιστάμενων εγκρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση σε στοιχεία. Συνεπώς, για να αποφευχθούν περαιτέρω δυσκολίες, κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστούν τα καθήκοντα των κρατών μελών, και ιδίως το καθήκον τους να επαληθεύουν ότι ο κάτοχος μιας άδειας έχει αποδεδειγμένα πρόσβαση σε φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙ της εν λόγω οδηγίας. Ωστόσο, αυτή η αποσαφήνιση δεν επιβάλλει νέες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη ή στους κατόχους εγκρίσεων σε σύγκριση με τις οδηγίες που έχουν εγκριθεί έως σήμερα για την τροποποίηση του παραρτήματος Ι.
- (11) Επομένως, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί αναλόγως η οδηγία 91/414/ΕΟΚ.
- (12) Η απόφαση 2008/934/ΕΚ προβλέπει τη μη καταχώριση της ουσίας carboxin και την απόσυρση των εγκρίσεων για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν την εν λόγω ουσία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011. Είναι αναγκαίο να διαγραφεί η γραμμή που αφορά την ουσία carboxin στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης.
- (13) Επομένως, η απόφαση 2008/934/ΕΚ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (14) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Η γραμμή που αφορά την ουσία carboxin στο παράρτημα της απόφασης 2008/934/ΕΚ διαγράφεται.

⁽¹⁾ οξικό 2-[[ανιλίνο (οξο)ακετυλο]σουλφανυλο]αιθύλιο.

⁽²⁾ 4-οξειδίο του (2RS)-2-υδροξυ-2-μεθυλο-N-φαινυλο-1,4-οξαδιανο-3-καρβοξαμιδίου

⁽³⁾ 4-οξειδίο του 2-μεθυλο-5,6-διυδρο-1,4-οξαθεινο-3-καρβοξαμιδίου.

⁽⁴⁾ 4,4-διοξειδίο του 2-μεθυλο-5,6-διυδρο-1,4-οξαθεινο-3-καρβοξαμιδίου.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 366 της 15.12.1992, σ. 10.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, πριν από τις 30 Νοεμβρίου 2011, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και τον πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από την 1η Δεκεμβρίου 2011.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την οδηγία 91/414/ΕΟΚ, τροποποιούν ή ανακαλούν, κατά περίπτωση, τις ισχύουσες εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την ουσία carboxin ως δραστική ουσία έως τις 30 Νοεμβρίου 2011.

Έως την ημερομηνία αυτή επαληθεύουν, ιδιαίτερα, ότι πληρούνται οι όροι του παραρτήματος Ι της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την ουσία carboxin, με εξαίρεση τους όρους του μέρους Β της καταχώρισης που αφορά την εν λόγω δραστική ουσία, και ότι ο κάτοχος της έγκρισης διαθέτει φάκελο ή έχει πρόσβαση σε φάκελο που πληροί τις απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙ της εν λόγω οδηγίας, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 της εν λόγω οδηγίας.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για κάθε εγκεκριμένο φυτοπροστατευτικό προϊόν που περιέχει την ουσία carboxin, είτε ως μόνη δραστική ουσία είτε μαζί με άλλες δραστικές ουσίες που έχουν περιληφθεί στο σύνολό τους στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ έως τις 31 Μαΐου 2011 το αργότερο, τα κράτη μέλη επαναξιολογούν το προϊόν σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που προβλέπονται στο παράρτημα VI της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, με

βάση φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας και λαμβάνοντας υπόψη το μέρος Β της καταχώρισης στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την ουσία carboxin. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, εξακριβώνουν κατά πόσον το προϊόν πληροί τους όρους του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ.

Ύστερα από αυτή την εξακρίβωση, τα κράτη μέλη:

- α) σε περίπτωση που ένα προϊόν περιέχει την ουσία carboxin ως τη μόνη δραστική ουσία, κατά περίπτωση, τροποποιούν ή ανακαλούν την έγκριση έως τις 31 Μαΐου 2015 το αργότερο, ή
- β) σε περίπτωση που ένα προϊόν περιέχει carboxin ως μία από πολλές δραστικές ουσίες, τροποποιούν ή ανακαλούν, κατά περίπτωση, την έγκριση έως τις 31 Μαΐου 2015 ή έως την ημερομηνία που έχει οριστεί για μια τέτοια τροποποίηση ή ανάκληση στην αντίστοιχη οδηγία ή οδηγίες με τις οποίες προστέθηκε η σχετική ουσία ή οι σχετικές ουσίες στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, εάν η δεύτερη ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 2011.

Άρθρο 6

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο τέλος του πίνακα του παραρτήματος Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ προστίθεται η ακόλουθη καταχώριση:

Αριθ.	Κοινή ονομασία, αριθμοί ταυτοποίησης	Ονομασία IUPAC	Καθαρότητα (1)	Έναρξη ισχύος	Λήξη της καταχώρισης	Ειδικές διατάξεις
«357	Carboxin Αριθ. CAS: 5234-68-4 Αριθ. CIPAC: 273	5,6-διυδρο-2-μεθυλο-1,4-οξαθεινο-3-καρβοξανιλίδιο	≥ 970 g/kg	1η Ιουνίου 2011	31η Μαΐου 2021	<p>ΜΕΡΟΣ Α</p> <p>Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνον ως μυκητοκτόνο για την επεξεργασία σπόρων.</p> <p>Τα κράτη μέλη μεριμνούν ούτως ώστε στις εγκρίσεις να προβλέπεται ότι η επεξεργασία σπόρων επιτελείται σε επαγγελματικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας σπόρων και ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις εφαρμόζουν τις βέλτιστες δυνατές τεχνικές με σκοπό να αποκλειστεί η απελευθέρωση νεφών σκόνης κατά την αποθήκευση, μεταφορά και επεξεργασία.</p> <p>ΜΕΡΟΣ Β</p> <p>Για την εφαρμογή των ενιαίων αρχών του παραρτήματος VI πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα της έκθεσης ανασκόπησης για την ουσία carboxin, και ιδίως τα προσαρτήματα Ι και ΙΙ αυτής, όπως οριστικοποιήθηκαν από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων στις 11 Μαρτίου 2011.</p> <p>Κατά τη συνολική αυτή αξιολόγηση τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:</p> <p>α) στον κίνδυνο για τους χειριστές·</p> <p>β) στην προστασία των υπόγειων υδάτων, όταν η δραστική ουσία εφαρμόζεται σε περιοχές με ευαίσθητο έδαφος ή/και κλιματικές συνθήκες·</p> <p>γ) στον κίνδυνο για πτηνά και θηλαστικά.</p> <p>Οι όροι χρήσης πρέπει να περιλαμβάνουν την εφαρμογή μέτρων άμβλυνσης του κινδύνου, όπου αυτό χρειάζεται.</p> <p>Τα οικεία κράτη μέλη ζητούν να υποβληθούν επιβεβαιωτικά στοιχεία σχετικά με:</p> <p>α) τις προδιαγραφές του τεχνικού υλικού, όπως παρασκευάζεται εμπορικά, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων αναλυτικών στοιχείων·</p> <p>β) τη σημασία των προσμείξεων·</p> <p>γ) τη σύγκριση και την εξακρίβωση του υλικού δοκιμής που χρησιμοποιήθηκε στους φακέλους τοξικότητας για τα θηλαστικά και οικοτοξικότητας σε σχέση με τις προδιαγραφές του τεχνικού υλικού·</p> <p>δ) τις αναλυτικές μεθόδους για την παρακολούθηση του μεταβολίτη M6 (*) στο έδαφος, τα υπόγεια και τα επιφανειακά ύδατα καθώς για την παρακολούθηση του μεταβολίτη M9 (**) στα υπόγεια ύδατα·</p>

Αριθ.	Κοινή ονομασία, αριθμοί ταυτοποίησης	Ονομασία IUPAC	Καθαρότητα ⁽¹⁾	Έναρξη ισχύος	Λήξη της καταχώρισης	Ειδικές διατάξεις
						<p>ε) τις πρόσθετες τιμές σχετικά με την περίοδο που απαιτείται για την κατά 50 τοις εκατό αποικοδόμησή στο έδαφος των μεταβολιτών εδάφους P/V-54 (***) και P/V-55 (****).</p> <p>στ) τον μεταβολισμό των καλλιεργειών αμειψισποράς.</p> <p>ζ) τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο για τα σποροφάγα πτηνά, τα σποροφάγα θηλαστικά και τα φυτοφάγα θηλαστικά.</p> <p>η) η σημασία που έχουν για τα υπόγεια ύδατα οι μεταβολίτες εδάφους P/V-54, P/V-55 και M9, εάν η ουσία carboxin ταξινομηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 ως «ύποπτη για πρόκληση καρκίνου».</p> <p>Τα οικεία κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι ο αιτών υποβάλλει στην Επιτροπή τα στοιχεία που ορίζονται στα στοιχεία α), β) και γ) έως την 1η Δεκεμβρίου 2011, τα στοιχεία που ορίζονται στα στοιχεία δ), ε), στ) και ζ) έως την 31η Μαΐου 2013 και τα στοιχεία που ορίζονται στο στοιχείο η) εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης για την ταξινόμηση της ουσίας carboxin»</p>

⁽¹⁾ Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ταυτότητα και τις προδιαγραφές της δραστικής ουσίας παρέχονται στην έκθεση ανασκόπησης.

(*) οξικό 2-[[ανιλίνο (οξο)ακετυλο]σουλφανυλο]αιθύλιο.

(**) 4-οξείδιο του (2RS)-2-υδροξυ-2-μεθυλο-N-φαινυλο-1,4-οξαθειανο-3-καρβοξαμιδίου.

(***) 4-οξείδιο του 2-μεθυλο-5,6-διυδρο-1,4-οξαθεινο-3-καρβοξαμιδίου.

(****) 4,4-διοξείδιο του 2-μεθυλο-5,6-διυδρο-1,4-οξαθεινο-3-καρβοξαμιδίου.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ 2011/53/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ώστε να καταχωριστεί η ουσία *dazomet* ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι κανονισμοί της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 451/2000 ⁽²⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1490/2002 ⁽³⁾ καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της δεύτερης και της τρίτης φάσης του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ και θεσπίζουν κατάλογο δραστικών ουσιών που πρέπει να αξιολογηθούν με σκοπό την ενδεχόμενη καταχώρισή τους στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Στον κατάλογο αυτό περιλαμβάνεται το *dazomet*.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1490/2002, ο κοινοποιών απέσυρε την υποστήριξή του για την καταχώριση της εν λόγω δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ εντός δύο μηνών από την παραλαβή του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης. Συνεπώς, η απόφαση 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τη μη καταχώριση ορισμένων δραστικών ουσιών στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την ανάκληση των εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν αυτές τις ουσίες ⁽⁴⁾ εκδόθηκε για τη μη καταχώριση της ουσίας *dazomet*.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ο αρχικός κοινοποιών (στο εξής «ο αιτών») υπέβαλε νέα αίτηση ζητώντας την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 14 έως 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την καθιέρωση συνηθούς και ταχείας διαδικασίας εκτίμησης των δραστικών ουσιών που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας, αλλά δεν έχουν περιληφθεί στο παράρτημα Ι ⁽⁵⁾.
- (4) Η αίτηση υποβλήθηκε στο Βέλγιο που είχε οριστεί κράτος μέλος-εισηγητής με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1490/2002. Τηρήθηκε η χρονική περίοδος για την ταχεία διαδικασία. Οι προδιαγραφές της δραστικής ουσίας και οι προβλεπόμενες

χρήσεις είναι ίδιες με εκείνες που περιέχονται στην απόφαση 2008/934/ΕΚ. Η αίτηση αυτή ικανοποιεί επίσης τις υπόλοιπες ουσιώδεις και διαδικαστικές απαιτήσεις του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008.

- (5) Το Βέλγιο αξιολόγησε τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον αιτούντα και εκπόνησε συμπληρωματική έκθεση. Κοινοποίησαν αυτή την έκθεση στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (εφεξής «η Αρχή») και στην Επιτροπή στις 10 Δεκεμβρίου 2009. Η Αρχή γνωστοποίησε τη συμπληρωματική έκθεση στα άλλα κράτη μέλη και στον αιτούντα για υποβολή σχολίων και διαβίβασε τα σχόλια που έλαβε στην Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 και κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, η Αρχή παρουσίασε τα συμπεράσματά της για την ουσία *dazomet* στην Επιτροπή στις 30 Σεπτεμβρίου 2010 ⁽⁶⁾. Το σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης, η συμπληρωματική έκθεση και τα συμπεράσματα της Αρχής επανεξετάστηκαν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων και οριστικοποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου 2011 υπό τη μορφή έκθεσης ανασκόπησης της Επιτροπής για την ουσία *dazomet*.
- (6) Από τις διάφορες εξετάσεις προέκυψε ότι τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν *dazomet* μπορεί να αναμένεται ότι πληρούν, γενικά, τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ιδίως όσον αφορά τις χρήσεις που εξετάστηκαν και αναλύθηκαν στην έκθεση επανεξέτασης της Επιτροπής. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να καταχωριστεί η ουσία *dazomet* στο παράρτημα Ι, ώστε να εξασφαλιστεί ότι σε όλα τα κράτη μέλη οι εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την υπό εξέταση δραστική ουσία μπορούν να χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.
- (7) Με την επιφύλαξη αυτού του συμπεράσματος, κρίνεται σκόπιμο να συγκεντρωθούν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με ορισμένα ειδικά σημεία. Το άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ ορίζει ότι η καταχώριση μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι ενδέχεται να υπόκειται σε προϋποθέσεις. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να ζητηθεί από τον αιτούντα να υποβάλει περαιτέρω πληροφορίες που να επιβεβαιώνουν την ενδεχόμενη μόλυνση των υπόγειων υδάτων από το ισοθειοκυανικό μεθύλιο, την εκτίμηση της δυνατότητας μεταφοράς του ισοθειοκυανικού μεθυλίου μέσω του ατμοσφαιρικού αέρα σε μεγάλες αποστάσεις και τους σχετικούς περιβαλλοντικούς κινδύνους, τον οξύ κίνδυνο για τα εντομοφάγα πτηνά και τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο για τα πτηνά και τα θηλαστικά.

⁽¹⁾ ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 55 της 29.2.2000, σ. 25.⁽³⁾ ΕΕ L 224 της 21.8.2002, σ. 23.⁽⁴⁾ ΕΕ L 333 της 11.12.2008, σ. 11.⁽⁵⁾ ΕΕ L 15 της 18.1.2008, σ. 5.⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων- πόρισμα σχετικά με την επιστημονική επανεξέταση της εκτίμησης της επικινδυνότητας από φυτοπροστατευτικά προϊόντα όσον αφορά τη δραστική ουσία *dazomet*. Δελτίο ΕΑΑΤ 2010- 8(10):1833. [91 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1833. Διατίθεται στη διεύθυνση: www.efsa.europa.eu

- (8) Πριν από την καταχώριση μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα I πρέπει να μεσολαβήσει εύλογο χρονικό διάστημα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και στα ενδιαφερόμενα μέρη να προετοιμαστούν για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις που θα προκύψουν από την καταχώριση.
- (9) Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που καθορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ ως συνέπεια της καταχώρισης μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα I, πρέπει να παρέχεται στα κράτη μέλη περίοδος έξι μηνών μετά την καταχώριση για να επανεξετάσουν τις υφιστάμενες εγκρίσεις των φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την ουσία dazomet ώστε να εξασφαλίζεται ότι ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που θεσπίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ, ιδίως στο άρθρο 13, καθώς και οι συναφείς όροι που καθορίζονται στο παράρτημα I. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τροποποιήσουν, να αντικαταστήσουν ή να ανακαλέσουν, κατά περίπτωση, τις υπάρχουσες εγκρίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Κατά παρέκκλιση από την ανωτέρω προθεσμία, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη χρονική ευχέρεια για την υποβολή και την αξιολόγηση του αναφερόμενου στο παράρτημα III πλήρους φακέλου κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος για κάθε προβλεπόμενη χρήση σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που ορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ.
- (10) Η εμπειρία που αποκτήθηκε από προηγούμενες καταχωρίσεις δραστικών ουσιών στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, οι οποίες αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3600/92 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της πρώτης φάσης του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά⁽¹⁾, έχει δείξει ότι μπορεί να προκύψουν δυσκολίες κατά την ερμηνεία των καθηκόντων που έχουν οι κάτοχοι υφιστάμενων εγκρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση σε στοιχεία. Συνεπώς, για να αποφευχθούν περαιτέρω δυσκολίες, κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστούν τα καθήκοντα των κρατών μελών, και ιδίως το καθήκον τους να επαληθεύουν ότι ο κάτοχος μιας άδειας έχει αποδεδειγμένα πρόσβαση σε φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας. Ωστόσο, αυτή η διευκρίνιση δεν επιβάλλει νέες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη ή στους κατόχους εγκρίσεων σε σύγκριση με τις οδηγίες που έχουν εγκριθεί έως σήμερα για την τροποποίηση του παραρτήματος I.
- (11) Επομένως, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί αναλόγως η οδηγία 91/414/ΕΟΚ.
- (12) Η απόφαση 2008/934/ΕΚ προβλέπει τη μη καταχώριση της ουσίας dazomet και την ανάκληση των εγκρίσεων για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν την εν λόγω ουσία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011. Είναι ανάγκη να διαγραφεί η σειρά που περιέχει την ουσία dazomet στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης.
- (13) Επομένως, η απόφαση 2008/934/ΕΚ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (14) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Η γραμμή που αναφέρεται στην ουσία dazomet στο παράρτημα της απόφασης 2008/934/ΕΚ διαγράφεται.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, πριν από τις 30 Νοεμβρίου 2011, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και τον πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από την 1η Δεκεμβρίου 2011.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την οδηγία 91/414/ΕΟΚ, τροποποιούν ή ανακαλούν, κατά περίπτωση, τις υφιστάμενες εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την ουσία dazomet ως δραστική ουσία έως τις 30 Νοεμβρίου 2011.

Έως την ημερομηνία αυτή εξακριβώνουν, ιδίως, ότι πληρούνται οι όροι του παραρτήματος I της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την ουσία dazomet με εξαίρεση αυτούς του τμήματος Β της καταχώρισης που αφορά αυτή τη δραστική ουσία, και ότι ο κάτοχος της άδειας διαθέτει φάκελο ή έχει πρόσβαση σε φάκελο που πληροί τις απαιτήσεις του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 της εν λόγω οδηγίας.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για κάθε εγκεκριμένο φυτοπροστατευτικό προϊόν που περιέχει dazomet, είτε ως μόνη δραστική ουσία είτε μαζί με άλλες δραστικές ουσίες που έχουν περιληφθεί στο σύνολό τους στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ έως τις 31 Μαΐου 2011 το αργότερο, τα κράτη μέλη επαναξιολογούν το προϊόν σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που προβλέπονται στο παράρτημα VI της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, με βάση φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας και λαμβάνοντας υπόψη το μέρος Β της καταχώρισης στο παράρτημα I της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την ουσία dazomet. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, εξακριβώνουν κατά πόσο το προϊόν πληροί τους όρους του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ.

(¹) ΕΕ L 366 της 15.12.1992, σ. 10.

Ύστερα από αυτή την εξακρίβωση, τα κράτη μέλη:

- α) σε περίπτωση που ένα προϊόν περιέχει την ουσία dazomet ως τη μόνη δραστική ουσία, κατά περίπτωση, τροποποιούν ή ανακαλούν την έγκριση έως τις 31 Μαΐου 2015 το αργότερο, ή
- β) όταν ένα προϊόν περιέχει την ουσία dazomet ως μία από πολλές δραστικές ουσίες, κατά περίπτωση, τροποποιούν ή ανακαλούν την έγκριση έως τις 31 Μαΐου 2015 ή έως την ημερομηνία που έχει οριστεί για μια τέτοια τροποποίηση ή ανάκληση στην αντίστοιχη οδηγία ή στις αντίστοιχες οδηγίες με την οποία ή τις οποίες καταχωρίστηκε η σχετική ουσία ή οι σχετικές ουσίες στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 2011.

Άρθρο 6

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο τέλος του πίνακα του παραρτήματος I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ προστίθεται η ακόλουθη εγγραφή:

Αριθ.	Κοινή ονομασία, αριθμοί ταυτοποίησης	Ονομασία IUPAC	Καθαρότητα ⁽¹⁾	Έναρξη ισχύος	Λήξη της καταχώρισης	Ιδιαίτεροι όροι
«359	Dazomet Αριθ. CAS: 533-74-4 Αριθ. CIPAC: 146	3,5-διμεθυλο-1,3,5-θειαδιαζινο-2-θειόνη ή Τετραύδρο-3,5-διμεθυλο-1,3,5-θειαδιαζινο-2-θειόνη	≥ 950 g/kg	1η Ιουνίου 2011	31 Μαΐου 2021	<p>ΜΕΡΟΣ Α</p> <p>Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο ως νηματιδοκτόνο, μυκητοκτόνο, ζιζανιοκτόνο και εντομοκτόνο. Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνο ως απολυμαντικό εδάφους. Η χρήση περιορίζεται σε μία εφαρμογή ανά τρία έτη.</p> <p>ΜΕΡΟΣ Β</p> <p>Για την εφαρμογή των ενιαίων αρχών του παραρτήματος VI πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα της έκθεσης ανασκόπησης για την ουσία dazomet, και ιδίως τα προσαρτήματα I και II αυτής, όπως οριστικοποιήθηκαν από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων στις 11 Μαρτίου 2011.</p> <p>Κατά τη συνολική αυτή αξιολόγηση τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:</p> <p>α) στον κίνδυνο για τους χειριστές, τους εργαζόμενους και τους παρευρισκόμενους·</p> <p>β) στην προστασία των υπογείων υδάτων, όταν η δραστική ουσία εφαρμόζεται σε περιοχές με ευαίσθητο έδαφος ή/και κλιματικές συνθήκες·</p> <p>γ) στον κίνδυνο για τους υδρόβιους οργανισμούς.</p> <p>Οι όροι χρήσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν την εφαρμογή μέτρων άμβλυσης του κινδύνου, όπου χρειάζεται.</p> <p>Τα οικεία κράτη μέλη ζητούν να υποβληθούν επιβεβαιωτικές πληροφορίες σχετικά με:</p> <p>α) την ενδεχόμενη μόλυνση των υπόγειων υδάτων από το ισοθειοκυανικό μεθύλιο·</p> <p>β) την εκτίμηση της δυνατότητας μεταφοράς του ισοθειοκυανικού μεθυλίου μέσω του ατμοσφαιρικού αέρα σε μεγάλες αποστάσεις και τους σχετικούς περιβαλλοντικούς κινδύνους·</p> <p>γ) τον οξύ κίνδυνο για τα εντομοφάγα πτηνά·</p> <p>δ) τον μακροπρόθεσμο κίνδυνο για τα πτηνά και τα θηλαστικά·</p> <p>Τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο αιτών υποβάλλει στην Επιτροπή τις πληροφορίες που περιγράφονται στα στοιχεία α), β), γ) και δ) έως τις 31 Μαΐου 2013.»</p>

⁽¹⁾ Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ταυτότητα και τις προδιαγραφές της δραστικής ουσίας παρέχονται στην έκθεση ανασκόπησης.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ 2011/54/ΕΕ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2011

για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ώστε να καταχωριστεί η μεταλδεύδη ως δραστική ουσία, και για την τροποποίηση της απόφασης 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι κανονισμοί της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 451/2000⁽²⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1490/2002⁽³⁾ καθορίζουν λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της δεύτερης και της τρίτης φάσης του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ και θεσπίζουν κατάλογο δραστικών ουσιών που πρέπει να αξιολογηθούν με σκοπό την ενδεχόμενη καταχώρισή τους στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει τη μεταλδεύδη.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 11ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1490/2002, ο κοινοποιών απέσυρε την υποστήριξή του για την καταχώριση της εν λόγω δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ εντός δύο μηνών από την παραλαβή του σχεδίου έκθεσης αξιολόγησης. Στη συνέχεια, εκδόθηκε η απόφαση 2008/934/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τη μη καταχώριση ορισμένων δραστικών ουσιών στο παράρτημα Ι της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την ανάκληση των εγκρίσεων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν αυτές τις ουσίες⁽⁴⁾, για τη μη καταχώριση της μεταλδεύδης.
- (3) Δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ο αρχικός κοινοποιών (εφεξής «ο αιτών») υπέβαλε νέα αίτηση ζητώντας την εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 14 έως 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 2008, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσον αφορά την καθιέρωση συνήθους και ταχείας διαδικασίας εκτίμησης των δραστικών ουσιών που συμπεριλαμβάνονταν στο πρόγραμμα εργασίας το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας, αλλά δεν έχουν περιληφθεί στο παράρτημα Ι⁽⁵⁾.

- (4) Η αίτηση υποβλήθηκε στην Αυστρία, η οποία είχε οριστεί κράτος μέλος εισηγητής με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1490/2002. Τηρήθηκε η χρονική περίοδος για την ταχεία διαδικασία. Οι προδιαγραφές της δραστικής ουσίας και οι προβλεπόμενες χρήσεις είναι ίδιες με εκείνες που περιέχονται στην απόφαση 2008/934/ΕΚ. Η αίτηση αυτή είναι επίσης σύμφωνη με τις υπόλοιπες ουσιαστικές και διαδικαστικές απαιτήσεις του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008.

- (5) Η Αυστρία αξιολόγησε τα συμπληρωματικά δεδομένα που υποβλήθηκαν από τον αιτούντα και εκπόνησε συμπληρωματική έκθεση. Κοινοποίησε αυτή την έκθεση στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (εφεξής «η Αρχή») και στην Επιτροπή στις 5 Ιανουαρίου 2010. Η Αρχή γνωστοποίησε τη συμπληρωματική έκθεση στα άλλα κράτη μέλη και στον αιτούντα για υποβολή σχολίων και διαβίβασε τα σχόλια που έλαβε στην Επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 33/2008 και κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, η Αρχή παρουσίασε στην Επιτροπή τα συμπεράσματά της για τη μεταλδεύδη στις 11 Οκτωβρίου 2010⁽⁶⁾. Το σχέδιο έκθεσης αξιολόγησης, η συμπληρωματική έκθεση και τα συμπεράσματα της Αρχής επανεξετάστηκαν από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων και οριστικοποιήθηκαν στις 11 Μαρτίου 2011 υπό τη μορφή έκθεσης ανασκόπησης της Επιτροπής για τη μεταλδεύδη.

- (6) Από τις διάφορες εξετάσεις προέκυψε ότι τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν μεταλδεύδη μπορεί να αναμένεται να πληρούν, γενικά, τις απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, ιδίως όσον αφορά τις χρήσεις που εξετάστηκαν και αναλύθηκαν στην έκθεση ανασκόπησης της Επιτροπής. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να καταχωριστεί η μεταλδεύδη στο παράρτημα Ι, ώστε να εξασφαλιστεί ότι σε όλα τα κράτη μέλη οι εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την εν λόγω δραστική ουσία μπορούν να χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας.

- (7) Πριν από την καταχώριση μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα Ι πρέπει να μεσολαβήσει εύλογο χρονικό διάστημα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και στα ενδιαφερόμενα μέρη να προετοιμαστούν για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις που θα προκύψουν από την καταχώριση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 230 της 19.8.1991, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 55 της 29.2.2000, σ. 25.⁽³⁾ ΕΕ L 224 της 21.8.2002, σ. 23.⁽⁴⁾ ΕΕ L 333 της 11.12.2008, σ. 11.⁽⁵⁾ ΕΕ L 15 της 18.1.2008, σ. 5.⁽⁶⁾ Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· συμπεράσματα σχετικά με την επιστημονική επανεξέταση της αξιολόγησης του κινδύνου από φυτοπροστατευτικά προϊόντα όσον αφορά τη δραστική ουσία μεταλδεύδη. *EFSA Journal* 2010· 8(10):1856. [71 pp.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1856. Διαθέσιμο στη διαδικτυακή διεύθυνση: www.efsa.europa.eu.

(8) Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ ως αποτέλεσμα της καταχώρισης μιας δραστικής ουσίας στο παράρτημα I, θα πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη περίοδος έξι μηνών μετά την καταχώριση για να επανεξετάσουν τις υφιστάμενες εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μεταλλεΐδη, ώστε να εξασφαλιστεί ότι ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που θεσπίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ, ιδίως στο άρθρο 13, καθώς και οι συναφείς όροι που καθορίζονται στο παράρτημα I. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να τροποποιήσουν, να αντικαταστήσουν ή να ανακαλέσουν, κατά περίπτωση, τις υπάρχουσες εγκρίσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ. Κατά παρέκκλιση από την ανωτέρω προθεσμία, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη χρονική ευχέρεια για την υποβολή και την αξιολόγηση του αναφερόμενου στο παράρτημα III πλήρους φακέλου κάθε φυτοπροστατευτικού προϊόντος για κάθε προβλεπόμενη χρήση σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που ορίζονται στην οδηγία 91/414/ΕΟΚ.

(9) Η εμπειρία που αποκτήθηκε από προηγούμενες καταχωρίσεις στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ δραστικών ουσιών οι οποίες αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3600/92 της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του πρώτου σταδίου του προγράμματος εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων⁽¹⁾ έχει δείξει ότι μπορεί να προκύψουν δυσκολίες κατά την ερμηνεία των καθηκόντων που έχουν οι κάτοχοι υφιστάμενων αδειών όσον αφορά την πρόσβαση σε στοιχεία. Συνεπώς, για να αποφευχθούν περαιτέρω δυσκολίες, κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστούν τα καθήκοντα των κρατών μελών, και ιδίως το καθήκον τους να επαληθεύουν ότι ο κάτοχος μιας άδειας έχει αποδεδειγμένα πρόσβαση σε φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας. Ωστόσο, αυτή η διευκρίνιση δεν επιβάλλει νέες υποχρεώσεις στα κράτη μέλη ή στους κατόχους αδειών σε σύγκριση με τις οδηγίες που έχουν εγκριθεί έως σήμερα για την τροποποίηση του παραρτήματος I.

(10) Επομένως, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί αναλόγως η οδηγία 91/414/ΕΟΚ.

(11) Η απόφαση 2008/934/ΕΚ προβλέπει τη μη καταχώριση της μεταλλεΐδης και την ανάκληση της άδειας φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν την ουσία αυτή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011. Είναι ανάγκη να διαγραφεί η σειρά που περιέχει τη μεταλλεΐδη στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης.

(12) Επομένως, η απόφαση 2008/934/ΕΚ είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί αναλόγως.

(13) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Η σειρά που αφορά τη μεταλλεΐδη στο παράρτημα της απόφασης 2008/934/ΕΚ απαλείφεται.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, πριν από τις 30 Νοεμβρίου 2011, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την 1η Δεκεμβρίου 2011.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 4

1. Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με την οδηγία 91/414/ΕΟΚ, τροποποιούν ή ανακαλούν, κατά περίπτωση, τις ισχύουσες εγκρίσεις φυτοπροστατευτικών προϊόντων που περιέχουν μεταλλεΐδη ως δραστική ουσία έως τις 30 Νοεμβρίου 2011.

Έως την ημερομηνία αυτή εξακριβώνουν, ιδίως, εάν πληρούνται οι όροι του παραρτήματος I της εν λόγω οδηγίας σχετικά με τη μεταλλεΐδη, με εξαίρεση τους όρους του μέρους Β της καταχώρισης που αφορά την εν λόγω δραστική ουσία, και εάν ο κάτοχος της άδειας διαθέτει φάκελο ή έχει πρόσβαση σε φάκελο που πληροί τις απαιτήσεις του παραρτήματος II της εν λόγω οδηγίας, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 13 της εν λόγω οδηγίας.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, για κάθε εγκεκριμένο φυτοπροστατευτικό προϊόν που περιέχει μεταλλεΐδη, είτε ως μόνη δραστική ουσία είτε μαζί με άλλες δραστικές ουσίες που έχουν περιληφθεί στο σύνολό τους στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ έως τις 31 Μαΐου 2011 το αργότερο, τα κράτη μέλη επαναξιολογούν το προϊόν σύμφωνα με τις ενιαίες αρχές που προβλέπονται στο παράρτημα VI της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, με βάση φάκελο που ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παραρτήματος III της εν λόγω οδηγίας και λαμβάνοντας υπόψη το μέρος Β της καταχώρισης στο παράρτημα I της εν λόγω οδηγίας σχετικά με τη μεταλλεΐδη. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, εξακριβώνουν κατά πόσον το προϊόν πληροί τους όρους του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ), δ) και ε) της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ.

(¹) ΕΕ L 366 της 15.12.1992, σ. 10.

Ύστερα από αυτή την εξακρίβωση, τα κράτη μέλη:

- α) σε περίπτωση που ένα προϊόν περιέχει μεταλλεύδη ως τη μόνη δραστική ουσία, κατά περίπτωση, τροποποιούν ή ανακαλούν την άδεια έως τις 31 Μαΐου 2015 το αργότερο, ή
- β) σε περίπτωση που ένα προϊόν περιέχει μεταλλεύδη ως μία από πολλές δραστικές ουσίες, εφόσον είναι αναγκαίο, τροποποιούν ή ανακαλούν την άδεια έως τις 31 Μαΐου 2015 ή έως την ημερομηνία που έχει οριστεί για μια τέτοια τροποποίηση ή ανάκληση στην αντίστοιχη οδηγία ή οδηγίες με τις οποίες καταχωρίστηκε η σχετική ουσία ή ουσίες στο παράρτημα I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ, εφόσον η τελευταία είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 2011.

Άρθρο 6

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2011.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο τέλος του πίνακα του παραρτήματος I της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ προστίθεται η ακόλουθη καταχώριση:

Αριθ.	Κοινή ονομασία, αριθμοί ταυτοποίησης	Ονομασία IUPAC	Καθαρότητα ⁽¹⁾	Έναρξη ισχύος	Λήξη της καταχώρισης	Ειδικές διατάξεις
«360	Μεταλδεύδη Αριθ. CAS: 108-62-3 (τετραμερές) 9002-91-9 (ομοπολυμερές) Αριθ. CIPAC: 62	r-2, c-4, c-6, c-8- τετραμεθυλο -1,3,5,7- τετροξοκάνιο	≥ 985 g/kg ακεταλδεύδη κατ' ανώτατο 1,5 g/kg	1 Ιουνίου 2011	31 Μαΐου 2021	ΜΕΡΟΣ Α Επιτρέπεται να χρησιμοποιείται μόνον ως κοχλιοειμακοκτόνο. ΜΕΡΟΣ Β Για την εφαρμογή των ενιαίων αρχών του παραρτήματος VI λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα της έκθεσης ανασκόπησης για τη μεταλδεύδη, και ιδίως τα προσαρτήματα I και II αυτής, όπως οριστικοποιήθηκαν από τη μόνιμη επιτροπή για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων στις 11 Μαρτίου 2011. Κατά τη συνολική αυτή αξιολόγηση, τα κράτη μέλη αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα εξής: α) στον κίνδυνο για τους χειριστές και τους εργαζομένους· β) στην κατάσταση της έκθεσης των καταναλωτών μέσω της διατροφής, ενόψει μελλοντικών αναθεωρήσεων των ανώτατων ορίων υπολειμμάτων· γ) στον άμεσο κίνδυνο και στο μακροπρόθεσμο κίνδυνο για τα πτηνά και τα θηλαστικά. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι άδειες περιλαμβάνουν αποθητικό των σκύλων. Οι όροι χρήσης να περιλαμβάνουν την εφαρμογή μέτρων άμβλυνσης του κινδύνου, όπου χρειάζεται».

⁽¹⁾ Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την ταυτότητα και τις προδιαγραφές της δραστικής ουσίας παρέχονται στην έκθεση ανασκόπησης.

IV

(Πράξεις θεσπισθείσες πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της συνθήκης ΕΚ, της συνθήκης ΕΕ και της συνθήκης Ευρατόμ)

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

αριθ. 788/08/COL

της 17ης Δεκεμβρίου 2008

για την τροποποίηση, για εξηκοστή έβδομη φορά, των διαδικαστικών και ουσιαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων με την τροποποίηση των υφιστάμενων κεφαλαίων σχετικά με τα επιτόκια αναφοράς και προεξόφλησης και τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή εγγυήσεων και με την καθιέρωση ενός νέου κεφαλαίου σχετικά με την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων, τις κρατικές ενισχύσεις για τα κινηματογραφικά και άλλα οπτικοακουστικά έργα και τις κρατικές ενισχύσεις για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις

Η ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΖΕΣ ⁽¹⁾,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ⁽²⁾, και ιδίως τα άρθρα 61 έως 63 και το Πρωτόκολλο αριθ. 26,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμφωνία μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ για τη σύσταση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου ⁽³⁾, και ιδίως το άρθρο 24 και το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β),

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ βάσει του άρθρου 24 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, η Αρχή θέτει σε εφαρμογή τις διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, η Αρχή εκδίδει ανακοινώσεις και κατευθυντήριες γραμμές για θέματα τα οποία άπτονται της συμφωνίας ΕΟΧ, εφόσον τούτο προβλέπεται ρητά από την εν λόγω συμφωνία ή από τη συμφωνία περί Εποπτείας και Δικαστηρίου ή εφόσον το κρίνει αναγκαίο η Αρχή,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του μέρους I του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου ⁽⁴⁾, η Αρχή παρακολουθεί συνεχώς όλα τα συστήματα ενισχύσεων που υπάρχουν στα κράτη ΕΖΕΣ και προτείνει κάθε κατάλληλο μέτρο που απαιτείται λόγω της προοδευτικής εξέλιξης ή της λειτουργίας της συμφωνίας ΕΟΧ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, τους οποίους εξέδωσε η Αρχή ⁽⁵⁾ στις 19 Ιανουαρίου 1994,

⁽¹⁾ Εφεξής «η Αρχή».

⁽²⁾ Εφεξής «η συμφωνία ΕΟΧ».

⁽³⁾ Εφεξής «η συμφωνία περί Εποπτείας και Δικαστηρίου».

⁽⁴⁾ Εφεξής «Πρωτόκολλο 3».

⁽⁵⁾ Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και ερμηνεία των άρθρων 61 και 62 της συμφωνίας ΕΟΧ και του άρθρου 1 του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί εποπτείας και δικαστηρίου, που εγκρίθηκαν και εκδόθηκαν από την Αρχή στις 19 Ιανουαρίου 1994, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η ΕΕ) L 231 της 3.9.1994, σ. 1 και στο Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 32 της 3.9.1994, σ. 1. Οι κατευθυντήριες γραμμές τροποποιήθηκαν τελευταία στις 8.10.2008. Εφεξής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις». Το επικαιροποιημένο κείμενο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις δημοσιεύθηκε στον δικτυακό τόπο της Αρχής στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, στις 15 Νοεμβρίου 2007, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις ⁽⁶⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, στις 19 Ιανουαρίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ⁽⁷⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, στις 16 Ιουνίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την παράταση της εφαρμογής της ανακοίνωσης για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα του 2001 ⁽⁸⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, στις 20 Ιουνίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ⁽⁹⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, στις 22 Ιουλίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις ⁽¹⁰⁾,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ οι ανακοινώσεις αυτές παρουσιάζουν ενδιαφέρον επίσης για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ πρέπει να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων του ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

⁽⁶⁾ ΕΕ C 272 της 15.11.2007, σ. 4.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 134 της 16.6.2007, σ. 5.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 184 της 22.7.2008, σ. 13.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ, σύμφωνα με το σημείο II, στο πλαίσιο της επικεφαλίδας «ΓΕΝΙΚΑ» στο τέλος του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ, η Αρχή, κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή, εκδίδει πράξεις αντίστοιχες με αυτές που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

ΑΦΟΥ συμβουλευθηκε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Αρχή έχει διεξαγάγει διαβουλεύσεις με τα κράτη της ΕΖΕΣ με επιστολές προς την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τροποποιείται το κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις που αφορά τα επιτόκια αναφοράς και προεξόφλησης. Το νέο αυτό κεφάλαιο περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Τροποποιείται το κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τις κρατικές εγγυήσεις. Το νέο κεφάλαιο περιέχεται στο παράρτημα II της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις τροποποιούνται με την καθιέρωση νέου κεφαλαίου για τις κρατικές ενισχύσεις στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Αυτό το νέο κεφάλαιο περιέχεται στο παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 4

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις τροποποιούνται με την καθιέρωση νέου κεφαλαίου για την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων. Το νέο κεφάλαιο περιέχεται στο παράρτημα IV της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις τροποποιούνται με την καθιέρωση νέου κεφαλαίου σχετικά με τη στήριξη των κινηματογραφικών και άλλων οπτικοακουστικών έργων. Αυτό το νέο κεφάλαιο περιέχεται στο παράρτημα V της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 6

Το υφιστάμενο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με καταγγελίες – Το έντυπο για την υποβολή καταγγελιών όσον αφορά εικαζόμενες παράνομες κρατικές ενισχύσεις διαγράφεται.

Άρθρο 7

Τα κείμενα στην αγγλική γλώσσα είναι τα μόνα αυθεντικά.

Βρυξέλλες, 17 Δεκεμβρίου 2008.

Για την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ

Per SANDERUD
Πρόεδρος

Kristján A. STEFÁNSSON
Μέλος του Σώματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΔΦΛΗΣΗΣ (1)

Στο πλαίσιο του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, η Αρχή χρησιμοποιεί επιτόκια αναφοράς και προξεδφλησης. Τα επιτόκια αναφοράς και προξεδφλησης εφαρμόζονται ως αντιπροσωπευτικά των επιτοκίων της αγοράς και για τη μέτρηση του ισοδύναμου επιχορήγησης της ενίσχυσης, ιδίως όταν αυτή καταβάλλεται σε περισσότερες της μιας δόσεις, και για τον υπολογισμό των στοιχείων ενίσχυσης που προκύπτουν από τα καθεστώτα χορήγησης δανείων με επιδοτούμενο επιτόκιο. Χρησιμοποιούνται επίσης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με τον κανόνα «*de minimis*» (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας) και με τους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορίες.

Η Αρχή εγκρίνει την ακόλουθη μέθοδο για τον καθορισμό των επιτοκίων αναφοράς:

— Βάση υπολογισμού: ετήσιο επιτόκιο IBOR

Το βασικό επιτόκιο βασίζεται στα ετήσια επιτόκια της χρηματαγοράς. Η Αρχή επιφυλάσσεται να χρησιμοποιήσει μικρότερες ή μεγαλύτερες ληκτότητες προσαρμοσμένες σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Σε περίπτωση που τα ετήσια επιτόκια δεν είναι διαθέσιμα, χρησιμοποιούνται τα τριμηνιαία επιτόκια της χρηματαγοράς.

Αν δεν υπάρχουν αξιόπιστα ή ισοδύναμα δεδομένα, ή σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, η Αρχή, σε στενή συνεργασία με το(τα) οικείο(α) κράτος(η) ΕΖΕΣ και κατ'αρχήν βασισόμενη στα δεδομένα της σχετικής Κεντρικής Τράπεζας, μπορεί να καθορίσει άλλη βάση υπολογισμού.

— Περιθώρια

Ανάλογα με τη βαθμολογία της οικείας επιχείρησης και τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις (2), εφαρμόζονται κατ' αρχήν τα ακόλουθα περιθώρια:

Δανειακά περιθώρια σε μονάδες βάσης			
Κατηγορία διαβάθμισης	Εξασφάλιση		
	Υψηλή	Συνήθης	Χαμηλή
Υψηλή (AAA-A)	60	75	100
Καλή (BBB)	75	100	220
Ικανοποιητική (BB)	100	220	400
Χαμηλή (B)	220	400	650
Κακή/Οικονομικές δυσχέρειες (CCC και κάτω)	400	650	1 000 (1)

(1) Κατ' εφαρμογή των ειδικών διατάξεων για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης, οι οποίες προβλέπονται επί του παρόντος στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ L 97 της 15.4.2005, σ. 41), και ιδίως στο άρθρο 24 στοιχείο α), στο οποίο γίνεται αναφορά σε «επιτόκια τουλάχιστον ανάλογα με εκείνα που ισχύουν για τα δάνεια σε υγιείς επιχειρήσεις, και ιδίως με τα επιτόκια αναφοράς που ορίζει η Αρχή». Επομένως, όσον αφορά τις περιπτώσεις ενισχύσεων διάσωσης, εφαρμόζεται το ετήσιο επιτόκιο IBOR προσαυξημένο τουλάχιστον κατά 100 μονάδες βάσης.

Κατά κανόνα, σ' αυτό το βασικό επιτόκιο προστίθενται 100 μονάδες βάσης. Αυτό συνεπάγεται (i) δάνεια σε επιχειρήσεις με ικανοποιητική βαθμολογία και υψηλή εξασφάλιση, ή (ii) δάνεια σε επιχειρήσεις με καλή βαθμολογία και συνήθη εξασφάλιση.

Για τους δανειολήπτες που δεν έχουν πιστωτικό ιστορικό ή βαθμονόμηση βασισμένη σε προσέγγιση ισολογισμού, όπως ορισμένες επιχειρήσεις ειδικού σκοπού ή επιχειρήσεις στο στάδιο εκκίνησης, το βασικό επιτόκιο πρέπει να προσαυξάνεται κατά 400 τουλάχιστον μονάδες βάσης (ανάλογα με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις) και το περιθώριο δεν μπορεί ποτέ να είναι χαμηλότερο από αυτό που θα εφαρμοζόταν για τη μητρική επιχείρηση.

(1) Το κεφάλαιο αυτό αντιστοιχεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προξεδφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:014:0006:0009:EL:PDF>

(2) Ως συνήθης εξασφάλιση πρέπει να νοείται το επίπεδο εξασφάλισης που απαιτείται συνήθως από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την εγγύηση των δανείων τους. Το επίπεδο των εξασφαλίσεων μπορεί να μετρηθεί ως ζημία σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων (ΖΑΥ), η οποία είναι το αναμενόμενο ποσοστό ζημίας σε σχέση με την έκδοση του οφειλέτη, λαμβάνοντας υπόψη τα ανακτήσιμα ποσά από τις εξασφαλίσεις και το ενεργητικό της πτωχευτικής περιουσίας. Κατά συνέπεια, η ΖΑΥ είναι αντιστρόφως ανάλογη της ποιότητας των εξασφαλίσεων. Στο παρόν κεφάλαιο, θεωρείται ότι «υψηλή» εξασφάλιση σημαίνει ΖΑΥ κατώτερη ή ίση με 30 %, «συνήθης» εξασφάλιση, ΖΑΥ μεταξύ 31 % και 59 % και «χαμηλή» εξασφάλιση, ΖΑΥ υψηλότερη ή ίση με 60 %. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την έννοια ΖΑΥ, βλ. Basel II: International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: Αναθεωρημένο πλαίσιο — Πλήρης έκδοση, διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο: <http://www.bis.org/publ/bcbs128.pdf>

Οι βαθμονομήσεις δεν χρειάζεται να λαμβάνονται από ειδικούς οργανισμούς βαθμονόμησης — τα εθνικά συστήματα βαθμονόμησης ή τα συστήματα βαθμονόμησης που χρησιμοποιούν οι τράπεζες για τα επιτόκια υπερημερίας είναι εξίσου αποδεκτά ⁽¹⁾.

Τα ανωτέρω περιθώρια μπορούν να αναθεωρούνται περιοδικά, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση της αγοράς.

— Επικαιροποίηση

Η επικαιροποίηση του επιτόκιου αναφοράς γίνεται κάθε χρόνο. Έτσι, το βασικό επιτόκιο υπολογίζεται βάσει του ετήσιου επιτόκιου IBOR που καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο του προηγούμενου έτους. Το βασικό επιτόκιο που καθορίζεται με τον τρόπο αυτό ισχύει από την 1η Ιανουαρίου. Επιπλέον, για να λαμβάνονται υπόψη οι σημαντικές και αιφνίδιες διακυμάνσεις, γίνεται επικαιροποίηση σε περίπτωση που το μέσο επιτόκιο, υπολογιζόμενο επί των τριών προηγούμενων μηνών, παρεκκλίνει πάνω από 15 % από το τρέχον επιτόκιο. Αυτό το νέο επιτόκιο αρχίζει να ισχύει την πρώτη μέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τους μήνες που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό.

— Επιτόκιο προεξόφλησης: υπολογισμός της καθαρής παρούσας αξίας

Το επιτόκιο αναφοράς πρέπει να χρησιμοποιείται επίσης ως επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας. Για τον σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται, κατ' αρχήν, το βασικό επιτόκιο προσαυξημένο κατά σταθερό περιθώριο 100 μονάδων βάσης.

— Η παρούσα μέθοδος τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2009.

⁽¹⁾ Για τη σύγκριση μεταξύ των πλέον χρησιμοποιούμενων μηχανισμών βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, βλ. π.χ. πίνακα 1 στο έγγραφο εργασίας αριθ. 207 της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ⁽¹⁾

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ιστορικό

Με το παρόν κεφάλαιο επικαιροποιείται η προσέγγιση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται με τη μορφή εγγυήσεων. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι να προσφέρει μια πιο λεπτομερή καθοδήγηση στα κράτη ΕΖΕΣ σχετικά με τις αρχές που προτίθεται να χρησιμοποιήσει η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ως βάση για την ερμηνεία των άρθρων 61 και 62 της συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, και την εφαρμογή τους στις κρατικές εγγυήσεις. Οι αρχές αυτές προβλέπονται σήμερα στο υφιστάμενο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τις κρατικές εγγυήσεις ⁽²⁾. Η πείρα που αποκτήθηκε από την εφαρμογή του υφιστάμενου κεφαλαίου από το 2000, υπαγορεύει την ανάγκη αναθεώρησης της πολιτικής της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ στον τομέα αυτό. Στο πλαίσιο αυτό, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επιθυμεί να υπενθυμίσει, παραδείγματος χάρη, την πρόσφατη πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε διάφορες συγκεκριμένες αποφάσεις ⁽³⁾ στις οποίες επισημαίνεται η ανάγκη να πραγματοποιούνται μεμονωμένες αξιολογήσεις του κινδύνου ζημιών που συνδέονται με κάθε εγγύηση παρεχόμενη στην περίπτωση των καθεστώτων. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ προτίθεται επίσης να καταστήσει την πολιτική της στον τομέα αυτόν όσο το δυνατόν πιο διαφανή, έτσι ώστε οι αποφάσεις της να γίνουν ακόμη πιο προβλέψιμες και να εξασφαλιστεί η ισότητα μεταχείρισης. Ειδικότερα, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επιθυμεί να υποδείξει στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ») και στα κράτη ΕΖΕΣ όρια (τους καλούμενους «ασφαλείς λιμένες») εντός των οποίων θα μπορούν να δραστηριοποιούνται με πλήρη ασφάλεια, προσδιορίζοντας εκ των προτέρων για μια συγκεκριμένη επιχείρηση, και με βάση την πιστοληπτική της διαβάθμιση, το ελάχιστο περιθώριο προμήθειας που πρέπει να προβλεφθεί για μια κρατική εγγύηση, ούτως ώστε να θεωρείται ότι δεν συνιστά κρατική ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Κατ'αυτόν τον τρόπο, όταν η προμήθεια που χρεώνεται υπολείπεται του επιπέδου αυτού, η διαφορά πρέπει να θεωρείται ότι αποτελεί το στοιχείο ενίσχυσης.

1.2. Είδη εγγυήσεων

Στη συνηθέστερη μορφή τους, οι εγγυήσεις συνδέονται με δάνειο ή άλλη οικονομική υποχρέωση που συνάπτεται μεταξύ ενός δανειολήπτη και ενός δανειοδότη. Μπορούν να παρέχονται ως μεμονωμένες εγγυήσεις ή στο πλαίσιο καθεστώτων εγγυήσεων.

Ωστόσο, μπορεί να υπάρχουν διάφορες μορφές εγγυήσεων, ανάλογα με τη νομική τους βάση, το είδος της καλυπτόμενης συναλλαγής, τη διάρκεια τους, κ.λπ. Χωρίς ο κατάλογος που ακολουθεί να είναι εξαντλητικός, διακρίνονται οι ακόλουθες μορφές εγγυήσεων:

- γενικές εγγυήσεις, δηλαδή εγγυήσεις που παρέχονται σε επιχειρήσεις, σε αντιδιαστολή με τις εγγυήσεις που συνδέονται με συγκεκριμένη συναλλαγή, η οποία μπορεί να είναι δάνειο, επενδύσεις σε μετοχικό κεφάλαιο, κ.λπ.,
- εγγυήσεις που παρέχονται από ένα συγκεκριμένο μέσο, σε αντιδιαστολή με τις εγγυήσεις που συνδέονται με τη καταστατική μορφή της ίδιας της επιχείρησης,
- εγγυήσεις που παρέχονται άμεσα ή αντεγγυήσεις που παρέχονται σε εγγυητή πρώτου επιπέδου,
- απεριόριστες εγγυήσεις σε αντιδιαστολή με τις εγγυήσεις που περιορίζονται ως προς το ποσό ή/και τη διάρκειά τους. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί επίσης ως ενίσχυση με τη μορφή εγγύησης τους ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης που εξασφαλίζουν επιχειρήσεις των οποίων το νομικό καθεστώς αποκλείει για μια κρατική ή άλλες διαδικασίες αφερεγγυότητας ή προβλέπει ρητώς την παροχή κρατικής εγγύησης ή την κάλυψη ζημιών από το δημόσιο. Το ίδιο ισχύει και όταν το κράτος αποκτά συμμετοχή σε επιχείρηση, εφόσον αναλαμβάνει απεριόριστη ευθύνη αντί να φέρει την κανονική περιορισμένη ευθύνη,
- εγγυήσεις που προέρχονται σαφώς από συμβατική διάταξη (όπως παραδείγματος χάρη επίσημες συμβάσεις, διοικητικές εγγυητικές επιστολές) ή από άλλη νόμιμη αιτία σε αντιδιαστολή με τις εγγυήσεις των οποίων η μορφή είναι λιγότερο ορατή (όπως συνοδευτικές επιστολές, προφορικές δεσμεύσεις), με διάφορους βαθμούς εξασφάλισης που μπορούν να παρασχεθούν από την εν λόγω εγγύηση.

Ιδίως στην τελευταία περίπτωση, η απουσία κατάλληλων νομικών ή λογιστικών εγγράφων οδηγεί συχνά σε πολύ περιορισμένη ανιχνευσιμότητα. Αυτό ισχύει τόσο για τον δικαιούχο όσο και για το δημόσιο ή τον φορέα του δημοσίου που παρέχει την εγγύηση και, κατά συνέπεια, για τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες σε τρίτους.

⁽¹⁾ Το παρόν κεφάλαιο αντιστοιχεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10, και στο διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 244 της 25.9.2008, σ. 32), και αντικαθιστά το υφιστάμενο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τις κρατικές εγγυήσεις (ΕΕ L 274 της 26.10.2000, σ. 29, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 48 της 26.10.2000, σ. 45).

⁽²⁾ ΕΕ L 274 της 26.10.2000, σ. 29 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 48 της 26.10.2000, σ. 45. Το κεφάλαιο αντιστοιχεί στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14).

⁽³⁾ Για παράδειγμα: απόφαση 2003/706/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2003, σχετικά με τα καθεστώτα ενισχύσεων που εφαρμόστηκαν στη Γερμανία: «Καθεστώτα εγγυήσεων του κρατίδιου του Βρανδεμβούργου του 1991 και του 1994», κρατική ενίσχυση C 45/98 (ex NN 45/97) (ΕΕ L 263 της 14.10.2003, σ. 1), απόφαση της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με τα καθεστώτα εγγυήσεων για τη χρηματοδότηση πλοίων — Γερμανία (N 512/03) (ΕΕ C 62 της 11.3.2004, σ. 3), απόφαση 2006/599/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Απριλίου 2005 σχετικά με το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων που η Ιταλία προτίθεται να θέσει σε εφαρμογή υπέρ της χρηματοδότησης της ναυπηγικής βιομηχανίας (ΕΕ L 244 της 7.9.2006, σ. 17).

1.3. Διάρθρωση και πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου

Για τον σκοπό του παρόντος κεφαλαίου:

- α) ως «καθεστώς εγγυήσεων» νοείται κάθε νομικό μέσο βάσει του οποίου, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω μέτρα εφαρμογής, μπορούν να παρέχονται εγγυήσεις σε επιχειρήσεις που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις σχετικά με τη διάρκεια, το ποσό, την υποκείμενη πράξη, το είδος και το μέγεθος των επιχειρήσεων (όπως για παράδειγμα ΜΜΕ),
- β) ως «μεμονωμένη εγγύηση» νοείται κάθε εγγύηση που παρέχεται σε επιχείρηση και δεν χορηγείται βάσει καθεστώτος εγγυήσεων.

Τα τμήματα 3 και 4 του παρόντος κεφαλαίου μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα στις εγγυήσεις που συνδέονται με μια συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή όπως ένα δάνειο. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι πρόκειται ακριβώς για τις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη να προσδιοριστεί κατά πόσον οι εν λόγω εγγυήσεις μπορούν να χαρακτηρίζονται ως κρατικές ενισχύσεις ή όχι, λόγω της συχνότητάς τους και του γεγονότος ότι συνήθως μπορούν να ποσοτικοποιούνται.

Δεδομένου ότι στις περισσότερες περιπτώσεις που η συναλλαγή η οποία καλύπτεται από την εγγύηση είναι δάνειο, στη συνέχεια του κεφαλαίου ο κύριος δικαιούχος της εγγύησης θα αναφέρεται ως ο «δανειολήπτης» και ο φορέας του οποίου ο κίνδυνος μειώνεται από την κρατική εγγύηση ως ο «δανειοδότης». Η χρήση αυτών των δύο συγκεκριμένων όρων σκοπό έχει επίσης τη διευκόλυνση της κατανόησης του σκεπτικού στο οποίο στηρίζεται το κείμενο, δεδομένου ότι η βασική αρχή ενός δανείου είναι εν γένει κατανοητή. Ωστόσο, δεν σημαίνει ότι τα τμήματα 3 και 4 εφαρμόζονται μόνο για τις εγγυήσεις δανείων. Εφαρμόζονται σε όλες τις εγγυήσεις με τις οποίες πραγματοποιείται παρόμοια μετατόπιση κινδύνου, όπως σε περίπτωση επένδυσης με τη μορφή συμμετοχών στο κεφάλαιο, με την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά χαρακτηριστικά κινδύνου (περιλαμβανομένης της ενδεχόμενης έλλειψης εξασφαλίσεων).

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται όλους τους οικονομικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των μεταφορών, με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που αφορούν τις εγγυήσεις του συγκεκριμένου τομέα.

Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στις εγγυήσεις εξαγωγικών πιστώσεων.

1.4. Άλλες μορφές εγγυήσεων

Όταν ορισμένες μορφές εγγυήσεων (βλ. σημείο 1.2) εμπεριέχουν μετατόπιση κινδύνου προς τον εγγυητή και εφόσον δεν παρουσιάζουν κάποιο από τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο σημείο 1.3, όπως για παράδειγμα οι εγγυήσεις ασφάλισης, θα πρέπει να διενεργείται ανάλυση σε ατομική βάση για την οποία, στο βαθμό που είναι απαραίτητο, θα εφαρμόζονται τα αντίστοιχα τμήματα ή μέθοδοι που περιγράφονται στο παρόν κεφάλαιο.

1.5. Ουδετερότητα

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 125 της συμφωνίας ΕΟΧ και κατά συνέπεια δεν επηρεάζει τις εθνικές διατάξεις των κρατών ΕΖΕΣ που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων. Η συμφωνία ΕΟΧ αντιμετωπίζει στο θέμα αυτό με τον ίδιο τρόπο τις δημόσιες και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Ειδικότερα, το γεγονός και μόνο ότι η ιδιοκτησία μιας επιχείρησης βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό στα χέρια του δημοσίου δεν επαρκεί αυτό καθαυτό για να θεωρηθεί ότι αποτελεί κρατική εγγύηση, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν άμεσα ή έμμεσα στοιχεία εγγύησης.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 61 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

2.1. Γενικές παρατηρήσεις

Το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη μέλη της ΕΚ, τα κράτη ΕΖΕΣ ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, είναι ασυμβίβαστες με τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών συναλλαγές.

Τα γενικά αυτά κριτήρια ισχύουν και για τις εγγυήσεις. Όσον αφορά άλλες μορφές δυνητικών ενισχύσεων, οι εγγυήσεις που παρέχονται απευθείας από το δημόσιο, και συγκεκριμένα από τις κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, καθώς και οι εγγυήσεις που παρέχονται από κρατικούς πόρους ή από άλλους φορείς που ελέγχονται από το δημόσιο, όπως επιχειρήσεις, και οι εγγυήσεις για τις οποίες ευθύνεται το δημόσιο⁽⁴⁾, δύνανται να συνιστούν κρατικές ενισχύσεις.

Για να αποφευχθούν τυχόν αμφιβολίες, θα πρέπει να διευκρινιστεί η έννοια των κρατικών πόρων όσον αφορά τις κρατικές εγγυήσεις. Το πλεονέκτημα της κρατικής εγγύησης είναι ότι ο σχετικός κίνδυνος αναλαμβάνεται από το δημόσιο. Κανονικά, για την ανάληψη αυτού του κινδύνου από το δημόσιο θα έπρεπε να προβλέπεται η καταβολή μιας ενδεδειγμένης προμήθειας εγγύησης. Όταν το δημόσιο δεν απαιτεί την καταβολή του συνόλου ή μέρους αυτής της προμήθειας, τότε όχι μόνο χορηγείται πλεονέκτημα στην επιχείρηση, αλλά δαπανώνται και κρατικοί πόροι. Έτσι, ακόμη και σε περίπτωση που το δημόσιο δεν χρειαστεί ποτέ να καταβάλει πληρωμές στο πλαίσιο της εγγύησης, μπορεί εντούτοις να υπάρχει κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Η ενίσχυση χορηγείται όταν παρέχεται η εγγύηση, και όχι όταν η εγγύηση καταπίπτει ή όταν πραγματοποιούνται οι πληρωμές σύμφωνα με τους όρους της εγγύησης. Η εκτίμηση του κατά πόσο μία εγγύηση συνιστά κρατική ενίσχυση, και, αν ναι, ο προσδιορισμός του ποσού της κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να πραγματοποιείται κατά τη στιγμή που παρέχεται η εγγύηση.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επισημαίνει ότι η εξέταση βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις δεν προδικάζει το συμβιβάσιμο ενός δεδομένου μέτρου με άλλες διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ.

⁽⁴⁾ Βλ. υπόθεση C-482/99 Γαλλία κατά Επιτροπής (Stardust) Συλλογή 2002, σ. I-4397.

2.2. Ενίσχυση στον δανειολήπτη

Συνήθως, δικαιούχος της ενίσχυσης είναι ο δανειολήπτης. Όπως αναφέρεται στο σημείο 2.1, η ανάληψη κινδύνου θα πρέπει κανονικά να επιβραβεύεται με ενδεδειγμένη προμήθεια εγγύησης. Σε περίπτωση που ο δανειολήπτης δεν χρειάζεται να καταβάλει την προμήθεια, ή καταβάλλει χαμηλή προμήθεια, του παρέχονται πλεονεκτικοί όροι. Σε σύγκριση με μια κατάσταση χωρίς εγγύηση, η κρατική εγγύηση παρέχει τη δυνατότητα στον δανειολήπτη να εξασφαλίσει ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης για ένα δάνειο από εκείνους που συνήθως ισχύουν στις κεφαλαιαγορές. Κατά κανόνα, χάρη στην κρατική εγγύηση, ο δανειολήπτης μπορεί να εξασφαλίσει χαμηλότερα επιτόκια ή/και να προσφέρει λιγότερες εξασφαλίσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο δανειολήπτης δεν θα μπορούσε, χωρίς την κρατική εγγύηση, να εξεύρει κάποιο χρηματοδοτικό οργανισμό διατεθειμένο να του χορηγήσει δάνειο με οποιοσδήποτε όρους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κρατικές εγγυήσεις μπορεί να διευκολύνουν τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και παρέχουν τη δυνατότητα σε ορισμένες επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν πόρους, έτσι ώστε να ασκήσουν νέες δραστηριότητες. Επίσης, οι κρατικές εγγυήσεις μπορούν να βοηθήσουν τις προβληματικές επιχειρήσεις να παραμείνουν σε λειτουργία αντί να παύσουν τις δραστηριότητές τους ή να αναδιαρθρωθούν, προκαλώντας έτσι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

2.3. Ενίσχυση στον δανειοδότη

2.3.1. Ακόμα και εάν συνήθως ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι ο δανειολήπτης, δεν αποκλείεται υπό ορισμένες συνθήκες να επωφελείται από την ενίσχυση και ο δανειοδότης. Ειδικότερα, παραδείγματος χάρι, σε περίπτωση που μία κρατική εγγύηση παρέχεται εκ των υστέρων για δάνειο ή άλλη οικονομική υποχρέωση που έχει ήδη συμφωνηθεί, χωρίς να προσαρμοστούν οι όροι της υποχρέωσης αυτής, ή που ένα εγγυημένο δάνειο χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή άλλου, μη εγγυημένου δανείου προς το ίδιο πιστωτικό ίδρυμα, μπορεί να υπάρχει ενίσχυση και προς τον δανειοδότη, στο βαθμό που εξασφαλίζεται περισσότερο το δάνειο. Εάν η εγγύηση περιλαμβάνει ενίσχυση στον δανειοδότη, εφιστάται η προσοχή στο γεγονός ότι μια τέτοια ενίσχυση μπορεί, κατ' αρχήν, να συνιστά ενίσχυση λειτουργίας.

2.3.2. Οι εγγυήσεις διαφέρουν από τα άλλα μέτρα κρατικών ενισχύσεων, όπως οι επιχορηγήσεις ή οι φορολογικές απαλλαγές, στο βαθμό που σε μια εγγύηση το δημόσιο συνάπτει συμβατική σχέση με τον δανειοδότη. Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί εάν το γεγονός της παράνομης χορήγησης ενίσχυσης έχει επίσης συνέπειες και για τρίτους. Στην περίπτωση κρατικών εγγυήσεων για δάνεια, αυτό αφορά κυρίως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που χορηγούν τα δάνεια. Στην περίπτωση εγγυήσεων για ομόλογα που εκδίδονται με σκοπό τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων, αυτό αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στην έκδοση των ομολόγων. Το κατά πόσο ο παράνομος χαρακτήρας των κρατικών ενισχύσεων επηρεάζει τις νομικές σχέσεις μεταξύ του δημοσίου και τρίτων μερών πρέπει να εξετάζεται βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Τα εθνικά δικαστήρια ίσως πρέπει να διερευνήσουν εάν το εθνικό δίκαιο εμποδίζει την εκτέλεση των συμβάσεων εγγύησης και στην αξιολόγηση αυτή η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί ότι πρέπει να λάβουν υπόψη την παράβαση του δικαίου ΕΟΧ. Κατά συνέπεια, οι δανειστές μπορεί να έχουν συμφέρον να προνοούν και να ελέγχουν την τήρηση των κανόνων ΕΟΧ περί κρατικών ενισχύσεων κάθε φορά που παρέχονται εγγυήσεις. Το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να είναι σε θέση να γνωστοποιεί τον αριθμό που δίδεται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σε μια μεμονωμένη περίπτωση ή ένα καθεστώς ενισχύσεων και ενδεχομένως να διαθέσει ένα μη εμπιστευτικό αντίγραφο της απόφασης της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ μαζί με τη σχετική παραπομπή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ από την πλευρά της θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν για να παράσχει με διαφανή τρόπο πληροφορίες για υποθέσεις και καθεστώτα που έχει εγκρίνει.

3. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΑΠΟΥΣΙΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

3.1. Γενικές εκτιμήσεις

Εάν μια μεμονωμένη εγγύηση ή ένα μεμονωμένο καθεστώς εγγυήσεων που έχει θεσπίσει το δημόσιο δεν ευνοεί μια επιχείρηση, δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση.

Στο πλαίσιο αυτό, για να διαπιστωθεί εάν ένα πλεονέκτημα παρέχεται μέσω εγγύησης ή καθεστώτος εγγυήσεων, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σε πρόσφατες αποφάσεις (°) του, επιβεβαίωσε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να στηρίζει την αξιολόγησή της στην αρχή του επενδυτή που ενεργεί σε οικονομία της αγοράς (εφεξής «αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς»). Συνεπώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές δυνατότητες της δικαιούχου επιχείρησης να αποκτήσει ισοδύναμους χρηματοπιστωτικούς πόρους προσφεύγοντας στην κεφαλαιαγορά. Δεν υπεισέρχεται κρατική ενίσχυση όταν διατίθεται νέα πηγή χρηματοδότησης υπό όρους που θα ήταν αποδεκτοί για ένα ιδιώτη φορέα υπό τους συνήθεις όρους της οικονομίας της αγοράς (°).

Για να αξιολογείται ευκολότερα το κατά πόσο σε ένα δεδομένο μέτρο εγγύησης τηρείται η αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ καθορίζει στο τμήμα αυτό ένα σύνολο ικανών όρων για την απουσία ενίσχυσης. Οι μεμονωμένες εγγυήσεις εξετάζονται στο σημείο 3.2, ενώ μια απλούστερη εναλλακτική δυνατότητα για τις ΜΜΕ παρατίθεται στο σημείο 3.3. Τα καθεστώτα εγγυήσεων αναλύονται στο σημείο 3.4, ενώ μια απλούστερη εναλλακτική δυνατότητα για τις ΜΜΕ παρατίθεται στο σημείο 3.5.

(°) Βλ. υπόθεση C-482/99 που αναφέρεται στην υποσημείωση 4.

(°) Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τη συμμετοχή του δημοσίου στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων (ΕΕ L 231 της 3.9.1994, σ.1, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 32 της 3.9.1994, σ. 1). Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται στο Δελτίο ΕΚ 9-1984 για την εφαρμογή των (πρώην) άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΟΚ όσον αφορά τη συμμετοχή του δημοσίου στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων (Δελτίο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. 9-1984), όπως ενσωματώθηκε στο σημείο 9 του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ. Βλ. επίσης συνεδικασθείσες υποθέσεις 296 και 318/82, Κάτω Χώρες και Leeuwarder Papierwarenfabriek Bv κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985 σ. 809, σκέψη 17. Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών (ΕΕ L 124 της 23.05.1996, σ. 41 (σημείο 30), Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 23 της 23.05.1996, σ. 86 (σημείο 30)). Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές επιβάλλουν την εφαρμογή από την Αρχή κριτηρίων που αντιστοιχούν στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 της συμφωνίας ΕΟΧ στις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών (ΕΕ C 350 της 10.12.1994, σ. 5), σημεία 25 και 26.

3.2. Μεμονωμένες εγγυήσεις

Όσον αφορά τις μεμονωμένες κρατικές εγγυήσεις, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι αρκεί να πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η απουσία κρατικής ενίσχυσης.

α) Ο δανειολήπτης δεν αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες.

Για να διαπιστωθεί κατά πόσον ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες, λαμβάνεται υπόψη ο ορισμός που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο των υφιστάμενων κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων (⁷). Οι ΜΜΕ που έχουν συσταθεί εδώ και λιγότερο από τρία χρόνια δεν θεωρείται ότι αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες για την εν λόγω περίοδο για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου.

β) Η έκταση της εγγύησης μπορεί να μετρηθεί ορθά όταν αυτή παρέχεται.

Αυτό σημαίνει ότι η εγγύηση πρέπει να συνδέεται με μια συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή, να αφορά ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζεται χρονικά.

γ) Η εγγύηση δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο από το 80 % του οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για εγγυήσεις που καλύπτουν χρεωστικούς τίτλους (⁸).

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι εάν μια οικονομική υποχρέωση καλύπτεται εξ ολοκλήρου από κρατική εγγύηση, ο δανειοδότης έχει μικρότερα κίνητρα να αξιολογήσει σωστά, να εξασφαλίσει και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο που προκύπτει από τη δανειοδοτική πράξη, και ιδίως να αξιολογήσει σωστά την πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη. Αυτή η αξιολόγηση του κινδύνου μπορεί να μη διενεργείται πάντοτε από τον κρατικό εγγυητή, λόγω έλλειψης μέσων. Αυτή η έλλειψη κινήτρου ελαχιστοποίησης του κινδύνου μη εξόφλησης του δανείου μπορεί να ενθαρρύνει τους δανειοδότες να συνάπτουν δάνεια με υψηλότερο από τον συνήθη εμπορικό κίνδυνο οδηγώντας έτσι σε αύξηση του ποσού των εγγυήσεων υψηλότερου κινδύνου στο χαρτοφυλάκιο του δημοσίου.

Αυτός ο περιορισμός του 80 % δεν ισχύει στην περίπτωση εγγύησης του δημοσίου που χορηγείται για τη χρηματοδότηση επιχείρησης της οποίας η δραστηριότητα συνίσταται αποκλειστικά στην παροχή καταλλήλως ανατεθείσας σε αυτήν υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) (⁹) και εφόσον η εγγύηση αυτή έχει χορηγηθεί από τη δημόσια αρχή ή οποία προέβη σε αυτή την ανάθεση. Ο περιορισμός του 80 % ισχύει όταν η σχετική επιχείρηση παρέχει άλλη(-ες) ΥΓΟΣ ή αναπτύσσει άλλες οικονομικές δραστηριότητες.

Για να εξασφαλιστεί ότι ο δανειοδότης αναλαμβάνει πράγματι ένα μέρος του κινδύνου, πρέπει να αποδίδεται η δέουσα προσοχή στις ακόλουθες δύο πτυχές:

- όταν το μέγεθος του δανείου ή της οικονομικής υποχρέωσης μειώνεται με την πάροδο του χρόνου, παραδείγματος χάρι επειδή το δάνειο αρχίζει να εξοφλείται, το ποσό που αποτελεί αντικείμενο της εγγύησης θα πρέπει και αυτό να μειώνεται αναλογικά, ώστε ανά πάσα στιγμή η εγγύηση να μην καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο από το 80 % του οφειλόμενου δανείου ή της οικονομικής υποχρέωσης,
- οι ζημιές θα πρέπει φέρονται αναλογικά και με τον ίδιο τρόπο από το δανειοδότη και τον εγγυητή. Ομοίως, τα καθαρά έσοδα από την ανάκτηση οφειλών (ήτοι έσοδα κόστος ανάκτησης) τα προερχόμενα από την αναγκαστική είσπραξη χρεών επί εξασφαλισμένων που παρέιχε ο δανειολήπτης πρέπει να μειώνουν αναλογικά και με τον ίδιο τρόπο τις ζημιές που βαρύνουν τον δανειοδότη και τον εγγυητή. Εγγυήσεις κατά της πρωτεύουσας ζημίας, με τις οποίες οι ζημιές αποδίδονται πρώτα στον εγγυητή και κατόπιν μόνο στον δανειοδότη, θα θεωρείται ότι είναι πιθανό να περιλαμβάνουν ενισχύσεις.

Εάν ένα κράτος ΕΖΕΣ επιθυμεί να χορηγήσει εγγύηση η οποία υπερβαίνει το όριο του 80 % και ισχυρίζεται ότι δεν συνιστά ενίσχυση, θα πρέπει να τεκμηριώσει κατάλληλα τον ισχυρισμό αυτό, παραδείγματος χάρι με βάση τη συμφωνία για τη συνολική συναλλαγή και να την κοινοποιήσει στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ προκειμένου να εξεταστεί δεόντως αν έχει χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης.

(⁷) ΕΕ L 97 της 15.4.2005, σ. 41 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 18 της 14.4.2005, σ. 1. Το κεφάλαιο αντιστοιχεί στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

(⁸) Για τον ορισμό των «χρεωστικών τίτλων» βλ. άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/109/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων διαφάνειας αναφορικά με την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/34/ΕΚ (ΕΕ L 390 της 31.12.2004, σ. 38), η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 120/2005 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 30.09.2005 η οποία τροποποιεί το παράρτημα ΙΧ της συμφωνίας ΕΟΧ (ΕΕ L 339 της 22.12.2005, σ. 26, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 66 της 22.12.2005, σ. 15). Η οδηγία τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2008/22/ΕΚ (ΕΕ L 76 της 19.3.2008, σ. 50) (δεν έχει ενσωματωθεί ακόμη στη συμφωνία ΕΟΧ).

(⁹) Μια τέτοια υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) πρέπει να είναι σύμφωνη με τους κανόνες ΕΟΧ, όπως η απόφαση 2005/842/ΕΚ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2005 για την εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 67), η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 91/2006 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ για την τροποποίηση του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ (ΕΕ L 289 της 19.10.2006, σ. 31, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 52 της 19.10.2006, σ. 24) και το κεφάλαιο αυτών των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ L 109 της 26.4.2007, σ. 44, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 20 της 26.4.2007, σ. 1). Το κεφάλαιο αντιστοιχεί στο κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ C 297 της 29.11.2005, σ. 4).

δ) Καταβάλλεται για την εγγύηση τιμή που καθορίζεται βάσει κριτηρίων αγοράς.

Όπως αναφέρεται στο σημείο 2.1, η ανάληψη του κινδύνου θα πρέπει κανονικά να ανταμείβεται με μια κατάλληλη προμήθεια εγγύησης επί του ποσού για το οποίο παρέχεται εγγύηση ή αντεγγύηση. Σε περίπτωση που η τιμή που καταβλήθηκε για την εγγύηση είναι τουλάχιστον ίση με την αντίστοιχη προμήθεια αναφοράς που εφαρμόζεται στις χρηματοπιστωτικές αγορές, η εγγύηση δεν περιλαμβάνει στοιχεία ενίσχυσης.

Εάν στις χρηματοπιστωτικές αγορές δεν εφαρμόζονται αντίστοιχες προμήθειες αναφοράς, το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος του δανείου που καλύπτεται από την εγγύηση, συμπεριλαμβανομένου του επιτοκίου του δανείου και της προμήθειας εγγύησης θα πρέπει να συγκριθεί με την αγοραία τιμή παρόμοιου μη εγγυημένου δανείου.

Και στις δύο περιπτώσεις, για να προσδιοριστεί η αντίστοιχη αγοραία τιμή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα χαρακτηριστικά της εγγύησης και του υποκείμενου δανείου. Συμπεριλαμβάνονται: το ποσό και η διάρκεια της συναλλαγής, η παρεχόμενη από τον δανειολήπτη ασφάλεια και άλλα στοιχεία του ιστορικού που διαμορφώνουν την εκτίμηση του ποσοστού ανάκτησης, η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων του δανειολήπτη λόγω της οικονομικής του κατάστασης, ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιείται και οι προοπτικές, καθώς και άλλες οικονομικές συνθήκες. Η ανάλυση αυτή θα πρέπει ιδίως να επιτρέπει την κατάταξη του δανειολήπτη σε μια κατηγορία κινδύνου. Η κατάταξη αυτή μπορεί να παρέχεται από διεθνώς αναγνωρισμένο οργανισμό διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας ή, εφόσον υπάρχει, από την εσωτερική διαβάθμιση που χρησιμοποιεί η τράπεζα που παρέχει το υποκείμενο δάνειο. Εν προκειμένου, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επιθυμεί να επισημάνει τη σχέση μεταξύ πιστοληπτικής διαβάθμισης και ποσοστού αθέτησης των υποχρεώσεων που αναγνωρίζεται από διεθνή πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων οι εργασίες διατίθενται επίσης δημοσίως⁽¹⁰⁾. Για να αξιολογηθεί κατά πόσο η προμήθεια εγγύησης είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς, τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν να πραγματοποιούν σύγκριση των τιμών που καταβάλλονται στην αγορά από επιχειρήσεις με παρόμοια πιστοληπτική διαβάθμιση.

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ δεν θα δέχεται, συνεπώς, ότι η προμήθεια της εγγύησης μπορεί να οριστεί ως ένα ενιαίο ποσοστό που θα είχε γενικευμένη ισχύ για το σύνολο του κλάδου.

3.3. Αποτίμηση των μεμονωμένων εγγυήσεων για ΜΜΕ

Κατ' εξαίρεση, εάν ο δανειολήπτης είναι ΜΜΕ⁽¹¹⁾, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του σημείου 3.2 στοιχείο δ), να δεχτεί μια απλούστερη μέθοδο για να εκτιμηθεί κατά πόσο μια εγγύηση δανείου περιλαμβάνει ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις που ορίζονται στα σημεία 3.2.(α), (β) και (γ), μια κρατική εγγύηση μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν αποτελεί ενίσχυση εάν η ελάχιστη ετήσια προμήθεια («προμήθεια ασφαλείας»)⁽¹²⁾ που αναφέρεται στον πίνακα που ακολουθεί, χρεώνεται επί του ποσού το οποίο πραγματικά εγγυήθηκε το δημόσιο, με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση του δανειολήπτη⁽¹³⁾:

Πιστωτική ποιότητα	Standard and Poor's	Fitch	Moody's	Ετήσια προμήθεια ασφαλούς λμένα
Ανώτατη βαθμίδα ποιότητας	AAA	AAA	Aaa	0,4 %
Πολύ μεγάλη ικανότητα εξόφλησης	AA +	AA +	Aa 1	0,4 %
	AA	AA	Aa 2	
	AA -	AA -	Aa 3	
Μεγάλη ικανότητα εξόφλησης	A +	A +	A 1	0,55 %
	A	A	A 2	
	A -	A -	A 3	

⁽¹⁰⁾ Όπως ο πίνακας 1 για τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας που υπάρχει στο έγγραφο εργασίας αριθ. 207 της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών που διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.bis.org/publ/work207.pdf>.

⁽¹¹⁾ «ΜΜΕ» σημαίνει μικρή και μεσαία επιχείρηση, όπως ορίζεται στο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τη χορήγηση ενισχύσεων σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Ο ορισμός ανταποκρίνεται ε'αυτόν που προβλέπεται στη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36). Βλ. επίσης παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33), ο οποίος ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 88/2002 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ για την τροποποίηση του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ (ΕΕ L 266 της 3.10.2002, σ. 56 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 49 της 3.10.2002, σ. 42). Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006 (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 85), ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 28/2007 (ΕΕ L 209 της 09.08.2007, σ. 50 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 38 της 09.08.2007, σ. 33).

⁽¹²⁾ Αυτές οι προμήθειες ασφαλείας καθορίζονται σύμφωνα με τα περιθώρια που προβλέπονται για δάνεια σε επιχειρήσεις παρόμοιας πιστοληπτικής διαβάθμισης στο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αντιστοιχούν στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6). Μετά από τη μελέτη που ανέθεσε η Επιτροπή για το ζήτημα αυτό (http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf — βλ. σ. 23 και 156-159 της μελέτης), λήφθηκε υπόψη γενική μείωση κατά 20 μονάδες βάσης. Η μείωση αυτή αντιστοιχεί στη διαφορά των περιθωρίων, για όμοιο επίπεδο κινδύνου, μεταξύ δανείου και εγγύησης, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι πρόσθετες δαπάνες που συνδέονται συγκεκριμένα με τη χορήγηση δανείων.

⁽¹³⁾ Ο πίνακας αναφέρεται στις κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης των Standard and Poor's, Fitch and Moody's, που είναι οι οργανισμοί πιστοληπτικής διαβάθμισης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τις τράπεζες προκειμένου να συνδέσουν τα δικά τους συστήματα πιστοληπτικής διαβάθμισης όπως περιγράφεται στο σημείο 3.2.(δ). Ωστόσο, οι διαβαθμίσεις δεν απαιτείται να προέρχονται από αυτούς τους ειδικούς οργανισμούς πιστοληπτικής διαβάθμισης. Τα εθνικά συστήματα διαβάθμισης ή τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιούν οι τράπεζες για τα επίτοκια υπερημερίας είναι εξίσου αποδεκτά εφόσον καθιστούν σαφή την πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων εντός ενός καθώς αυτό είναι το στοιχείο που χρησιμοποιούν οι εταιρείες αξιολόγησης για τη διαβάθμιση των επιχειρήσεων. Άλλα συστήματα που ενδεχομένως θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να καθιστούν δυνατή μια παρόμοια ταξινόμηση βάσει αυτής της κλειδας διαβάθμισης.

Πιστωτική ποιότητα	Standard and Poor's	Fitch	Moody's	Ετήσια προμήθεια ασφαλούς λιμένα
Επαρκής ικανότητα εξόφλησης	BBB +	BBB +	Baa 1	0,8 %
	BBB	BBB	Baa 2	
	BBB –	BBB –	Baa 3	
Η ικανότητα εξόφλησης μπορεί να επηρεαστεί από δυσμενείς συνθήκες	BB +	BB +	Ba 1	2,0 %
	BB	BB	Ba 2	
	BB –	BB –	Ba 3	
Η ικανότητα εξόφλησης είναι πιθανό να διγεί από δυσμενείς συνθήκες	B +	B +	B 1	3,8 %
	B	B	B 2	
	B –	B –	B 3	6,3 %
Η ικανότητα εξόφλησης εξαρτάται από τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών	CCC +	CCC +	Caa 1	Δεν μπορεί να χορηγηθεί ετήσια προμήθεια ασφαλούς λιμένα
	CCC	CCC	Caa 2	
	CCC –	CCC –	Caa 3	
	CC	CC		
		C		
Βρίσκεται ή πλησιάζει σε κατάσταση αθέτησης υποχρεώσεων	SD	DDD	Ca	Δεν μπορεί να χορηγηθεί ετήσια προμήθεια ασφαλούς λιμένα
	D	DD	C	
		D		

Οι προμήθειες ασφαλούς λιμένα εφαρμόζονται στο ποσό το οποίο πράγματι εγγυάται ή αντεγγυάται το δημόσιο στην αρχή του εκάστοτε έτους. Πρέπει να θεωρούνται ως το ελάχιστο ποσοστό που εφαρμόζεται σε εταιρείες των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση είναι τουλάχιστον ίση με εκείνες που αναφέρονται στον πίνακα ⁽¹⁴⁾.

Στην περίπτωση ενιαίας αρχικής προμήθειας για παροχή εγγύησης, η εγγύηση δανείου θεωρείται ότι δεν περιλαμβάνει στοιχείο ενίσχυσης, εάν η προμήθεια είναι τουλάχιστον ίση με την παρούσα αξία των μελλοντικών προμηθειών που αναφέρονται ανωτέρω, και το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται είναι το αντίστοιχο επιτόκιο αναφοράς ⁽¹⁵⁾.

Όπως διαπιστώνεται στον ανωτέρω πίνακα, οι εταιρείες με πιστοληπτική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε επίπεδο CCC/Caa ή κατώτερο δεν μπορούν να επωφεληθούν από αυτήν τη απλοποιημένη μέθοδο.

Για τις ΜΜΕ που δεν έχουν πιστωτικό ιστορικό ή βαθμολογία που βασίζεται στον ισολογισμό, όπως π.χ. ορισμένες εταιρείες ειδικού σκοπού ή επιχειρήσεις στο στάδιο εκκίνησης, η προμήθεια ασφαλούς λιμένα καθορίζεται στο 3,8 %, όμως δεν μπορεί να είναι ποτέ χαμηλότερη από εκείνη που θα εφαρμόζονταν για τη μητρική επιχείρηση/τις μητρικές επιχειρήσεις.

Τα εν λόγω περιθώρια μπορούν να αναθεωρούνται περιοδικά, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση της αγοράς.

3.4. Καθεστώς εγγυήσεων

Όσον αφορά καθεστώς κρατικών εγγυήσεων, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι όταν πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις, δεν υπάρχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης:

- Δεν μπορεί να γίνει χρήση του καθεστώτος από δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες [βλ. λεπτομέρειες στο σημείο 3.2. στοιχείο α)].
- Η έκταση των εγγυήσεων μπορεί να μετρηθεί ορθά τη στιγμή της χορήγησής τους. Αυτό σημαίνει ότι οι εγγυήσεις πρέπει να συνδέονται με συγκεκριμένες οικονομικές συναλλαγές, να αφορούν ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζονται χρονικά.

⁽¹⁴⁾ Παραδειγματος χάρι, σε επιχείρηση στην οποία μια τράπεζα αποδίδει πιστοληπτική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε BBB-/Baa 3 θα πρέπει να επιβληθεί ετήσια προμήθεια εγγύησης τουλάχιστον 0,8% επί του ποσού το οποίο εγγυάται πράγματι το δημόσιο στην αρχή του εκάστοτε έτους.

⁽¹⁵⁾ Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές που μνημονεύονται στην υποσημείωση 12 η οποία αναφέρει ότι: «Το επιτόκιο αναφοράς θα χρησιμοποιείται επίσης ως επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας. Για τον σκοπό αυτό, θα χρησιμοποιείται, κατ' αρχήν, το βασικό επιτόκιο προσαυξημένο κατά σταθερό περιθώριο 100 μονάδων βάσης.» (σ. 4).

- γ) Η εγγύηση δεν καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο από το 80 % κάθε οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης [βλ. λεπτομέρειες και εξαιρέσεις στο σημείο 3.2. στοιχείο γ)].
- δ) Οι όροι του καθεστώτος στηρίζονται σε ρεαλιστική εκτίμηση του κινδύνου, έτσι ώστε οι προμήθειες που καταβάλλουν οι δικαιούχοι να επιτρέπουν, κατά πάσα πιθανότητα, την αυτοχρηματοδότησή του. Για την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, ο αυτοχρηματοδοτούμενος χαρακτήρας του καθεστώτος και η κατάλληλη συνεκτίμηση των κινδύνων θεωρούνται ως ενδείξεις ότι οι προμήθειες εγγύησης που προβλέπονται έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα κριτήρια της αγοράς.

Αυτό συνεπάγεται ότι ο κίνδυνος κάθε νέας εγγύησης πρέπει να αξιολογείται με βάση όλα τα συναφή κριτήρια (ποιότητα του δανειολήπτη, εξασφαλίσεις, διάρκεια της εγγύησης, κ.λπ.). Με βάση αυτήν την ανάλυση κινδύνου, πρέπει να καθορίζονται κατηγορίες κινδύνου⁽¹⁶⁾, η εγγύηση να κατατάσσεται σε μια από τις κατηγορίες κινδύνου και οι αντίστοιχες προμήθειες εγγύησης να χρεώνονται επί του ποσού για το οποίο παρέχεται εγγύηση ή αντεγγύηση.

- ε) Για τη σωστή και προοδευτική αξιολόγηση της ικανότητας αυτοχρηματοδότησης του καθεστώτος, η καταλληλότητα του επιπέδου των προμηθειών πρέπει να επανεξετάζεται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο με βάση το πραγματικό ποσοστό ζημιών του καθεστώτος σε οικονομικώς εύλογο χρονικό ορίζοντα, και οι προμήθειες να προσαρμόζονται κατάλληλα εάν υπάρχει κίνδυνος το καθεστώς να μην μπορεί πλέον να αυτοχρηματοδοτείται. Η προσαρμογή αυτή μπορεί να αφορά όλες τις εκδοθείσες και μελλοντικές εγγυήσεις ή μόνο τις μελλοντικές.
- στ) Για να θεωρηθεί ότι οι προβλεπόμενες προμήθειες έχουν διαμορφωθεί σύμφωνα με τα κριτήρια της αγοράς, πρέπει να καλύπτουν τόσο τους συνηθισμένους κινδύνους που συνδέονται με την παροχή της εγγύησης όσο και τις διοικητικές δαπάνες του καθεστώτος, καθώς και ετήσια απόδοση επαρκούς κεφαλαίου, ακόμη και όταν το κεφάλαιο αυτό δεν έχει ακόμη συσταθεί ή έχει συσταθεί μόνο εν μέρει.

Όσον αφορά τις διοικητικές δαπάνες, αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον την ειδική αρχική αξιολόγηση του κινδύνου καθώς και τις δαπάνες ελέγχου και διαχείρισης του κινδύνου που συνδέονται με τη χορήγηση και τις διαδικασίες διαχείρισης της εγγύησης.

Όσον αφορά την απόδοση του κεφαλαίου, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ παρατηρεί ότι οι συνηθισμένες εγγυητές υπόκεινται στους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας και, σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς, είναι υποχρεωμένοι να σχηματίζουν κεφάλαια, έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος πτώχευσης όταν υπάρχουν αυξομειώσεις στις ετήσιες ζημιές που συνδέονται με εγγυήσεις. Τα καθεστώτα κρατικών εγγυήσεων δεν υπόκεινται συνήθως σε αυτούς τους κανόνες και, συνεπώς, δεν χρειάζεται να σχηματίζουν τέτοια αποθεματικά. Με άλλα λόγια, κάθε φορά που οι ζημιές που προέρχονται από εγγυήσεις υπερβαίνουν τα έσοδα από προμήθειες εγγυήσεων, το έλλειμμα απλώς καλύπτεται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτή η κρατική εγγύηση που παρέχεται σε καθεστώτα θέτει τα καθεστώτα αυτά σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με εκείνη ενός συνηθισμένου εγγυητή. Για να αποφεύγεται αυτή η ανισότητα και το δημόσιο να αμειβεται για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι οι προμήθειες των εγγυήσεων πρέπει να καλύπτουν την απόδοση ενός επαρκούς κεφαλαίου.

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι το κεφάλαιο αυτό πρέπει να αντιστοιχεί στο 8 %⁽¹⁷⁾ των τρεχουσών εγγυήσεων. Για εγγυήσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση είναι AAA/Aa- (Aaa/Aa3), το ποσό του κεφαλαίου για το οποίο καταβάλλεται προμήθεια εγγύησης μπορεί να μειωθεί στο 2 % των τρεχουσών εγγυήσεων. Εντωμεταξύ, όσον αφορά τις εγγυήσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις των οποίων η πιστοληπτική διαβάθμιση είναι A+/A- (A1/A3), το ποσό του κεφαλαίου για το οποίο καταβάλλεται προμήθεια εγγύησης μπορεί να μειωθεί στο 4 % των τρεχουσών εγγυήσεων.

Η κανονική αμοιβή του κεφαλαίου αυτού αποτελείται από προμήθεια κινδύνου, ενδεχομένως προσαυξημένη κατά το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου.

Η προμήθεια κινδύνου πρέπει να καταβάλλεται στο δημόσιο επί του επαρκούς ποσού του κεφαλαίου σε όλες τις περιπτώσεις. Με βάση την πρακτική αυτή και την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι μια κανονική προμήθεια κινδύνου για κεφάλαιο ανέρχεται σε τουλάχιστον 400 μονάδες βάσης και ότι η προμήθεια κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνεται στην προμήθεια εγγύησης που χρεώνεται στους δικαιούχους⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. υποσημείωση 13.

⁽¹⁷⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 75 της οδηγίας 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 1), που ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 65/2008 για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΧ της συμφωνίας ΕΟΧ (ΕΕ L 257 της 25.9.2008, σ. 27 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 58 της 25.9.2008, σ. 9), σε συνδυασμό με το παράρτημα VI (παράγραφος 41 και επόμενες).

⁽¹⁸⁾ Για μια εγγύηση σε επιχείρηση με διαβάθμιση BBB που ανέρχεται σε 100, τα αποθεματικά που πρέπει, συνεπώς, να συσταθούν ανέρχονται σε 8. Με την εφαρμογή 400 μονάδων βάσης (ή 4%) στο ποσό αυτό προκύπτει ετήσιο κόστος κεφαλαίου $8\% \cdot 4\% = 0,32\%$ του ποσού για το οποίο παρέχεται εγγύηση, πράγμα που θα έχει την ανάλογη επίπτωση στην τιμή της εγγύησης. Εάν το ποσοστό αθέτησης των υποχρεώσεων σε ετήσια βάση που προβλέπεται από το καθεστώς για την επιχείρηση αυτή είναι για παράδειγμα 0,35% και οι ετήσιες διοικητικές δαπάνες εκτιμώνται σε 0,1%, η τιμή της εγγύησης που δεν θεωρείται ενίσχυση θα είναι 0,77% ετησίως.

Εάν, όπως στα περισσότερα καθεστώτα κρατικών εγγυήσεων, δεν εισφέρεται το κεφάλαιο στο καθεστώς και, συνεπώς, δεν υπάρχει συμμετοχή του δημοσίου σε μετρητά, το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου δεν χρειάζεται να ληφθεί υπόψη. Διαφορετικά, εάν το δημόσιο παρέχει πράγματι το υποκείμενο κεφάλαιο, το δημόσιο βαρύνεται με δαπάνες δανειοληψίας και το καθεστώς επωφελείται από τα μετρητά αυτά ενδεχομένως επενδύοντάς τα. Ως εκ τούτου, πρέπει να καταβληθεί στο δημόσιο το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου επί του χορηγούμενου ποσού. Επίσης, η επιβάρυνση αυτή θα πρέπει να αφαιρεθεί από τα χρηματοοικονομικά έσοδα του καθεστώτος και δεν θα πρέπει κατ' ανάγκη να μετακυλιεται στις προμήθειες εγγύησης⁽¹⁹⁾. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι η απόδοση των κρατικών ομολόγων δεκαετούς διάρκειας μπορεί να χρησιμεύσει ως κατάλληλη προσεγγιστική τιμή για το ύψος του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου που λαμβάνεται ως κανονική απόδοση κεφαλαίου.

- ζ) Για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια, το καθεστώς πρέπει να προβλέπει τους όρους με τους οποίους θα χορηγούνται οι μελλοντικές εγγυήσεις, όπως οι επιλέξιμες εταιρείες από πλευράς πιστοληπτικής διαβάθμισης και, κατά περίπτωση, ο τομέας και το μέγεθος, το μέγιστο ύψος και η διάρκεια των εγγυήσεων.

3.5. Αποτίμηση των καθεστώτων εγγυήσεων για ΜΜΕ

Λόγω της ιδιαίτερης κατάστασης των ΜΜΕ και για να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση, ιδίως μέσω της χρήσης καθεστώτων εγγυήσεων, παρέχονται δύο ειδικές δυνατότητες για τις επιχειρήσεις αυτές:

- η χρήση προμηθειών ασφαλούς λιμένα όπως ορίζονται για τις μεμονωμένες εγγυήσεις προς ΜΜΕ,
- η αξιολόγηση των καθεστώτων εγγυήσεων αυτών καθ' εαυτών, παρέχοντας τη δυνατότητα εφαρμογής μιας ενιαίας προμήθειας έτσι ώστε να αποφεύγεται η ανάγκη ατομικής πιστοληπτικής αξιολόγησης των δικαιούχων ΜΜΕ.

Οι όροι για την εφαρμογή αυτών των δύο κανόνων ορίζονται ως εξής:

Η χρήση προμηθειών ασφαλούς λιμένα σε καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ

Σύμφωνα με όσα προτείνονται για λόγους απλοποίησης σε σχέση με τις μεμονωμένες εγγυήσεις, τα καθεστώτα εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ μπορούν επίσης να θεωρείται κατά κανόνα ότι αυτοχρηματοδοτούνται και ότι δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις εφόσον εφαρμόζονται οι ελάχιστες προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται στο σημείο 3.3 και στηρίζονται στην πιστοληπτική διαβάθμιση των επιχειρήσεων⁽²⁰⁾. Εξακολουθεί να απαιτείται η εκπλήρωση των άλλων προϋποθέσεων που ορίζονται στο σημείο 3.4 στοιχεία α), β) και γ) καθώς και στο σημείο 3.4 στοιχείο ζ) και οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3.4 στοιχεία δ), ε) και στ) θεωρείται ότι πληρούνται με τη χρήση των ελαχίστων ετήσιων προμηθειών ασφαλείας που καθορίζονται στο σημείο 3.3.

Η χρήση ενιαίων προμηθειών σε καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχει επίγνωση του γεγονότος ότι η πραγματοποίηση ατομικών αξιολογήσεων κινδύνου κάθε δανειολήπτη αποτελεί δαπανηρή διαδικασία, η οποία ενδέχεται να μην είναι ενδεδειγμένη όταν ένα καθεστώς καλύπτει μεγάλο αριθμό μικρών δανείων για τα οποία αντιπροσωπεύει ένα εργαλείο καταμερισμού του κινδύνου.

Συνεπώς, όταν ένα καθεστώς αφορά μόνον εγγυήσεις προς ΜΜΕ των οποίων το εγγυημένο ποσό δεν υπερβαίνει το όριο των 2,5 εκατομμυρίων EUR ανά επιχείρηση σε αυτό το συγκεκριμένο καθεστώς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί να δεχθεί, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του σημείου 3.4 στοιχείο δ) ανωτέρω, μια ενιαία ετήσια προμήθεια εγγύησης για όλους τους δανειολήπτες. Ωστόσο, προκειμένου να μην θεωρηθεί ότι οι εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο ενός τέτοιου καθεστώτος συνιστούν κρατικές ενισχύσεις, το καθεστώς θα πρέπει να εξακολουθεί να είναι αυτοχρηματοδοτούμενο και να πληρούνται όλες οι άλλες προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3.4. στοιχεία α), β) και γ) καθώς και στο σημείο 3.4 στοιχεία ε), στ) και ζ).

3.6. Απουσία αυτόματου χαρακτηρισμού ως κρατική ενίσχυση

Η μη εκπλήρωση μιας από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα σημεία 3.2 έως 3.5 δεν σημαίνει ότι η εγγύηση αυτή ή το καθεστώς εγγυήσεων θεωρείται αυτόματα ότι συνιστά κρατική ενίσχυση. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες για το κατά πόσον μια σχεδιαζόμενη εγγύηση ή ένα σχεδιαζόμενο καθεστώς εγγυήσεων έχουν χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης, τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει να κοινοποιούνται στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ.

4. ΕΓΥΗΣΕΙΣ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

4.1. Γενικές παρατηρήσεις

Όταν μια μεμονωμένη εγγύηση ή καθεστώς εγγυήσεων δεν πληροί την αρχή του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς, θεωρείται ότι περιλαμβάνει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Το στοιχείο κρατικής ενίσχυσης πρέπει, συνεπώς, να εκφραστεί σε ποσοτικούς όρους προκειμένου να εξεταστεί κατά πόσο η ενίσχυση θα μπορούσε να είναι συμβιβάσιμη δύναμη κάποιας συγκεκριμένης εξαίρεσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις. Κατ' αρχήν, το στοιχείο κρατικής ενίσχυσης θεωρείται ότι είναι η διαφορά μεταξύ της ενδεδειγμένης αγοραίας τιμής για την εγγύηση που χορηγείται μεμονωμένα ή μέσω καθεστώτος εγγυήσεων και της πραγματικής τιμής που καταβάλλεται για το μέτρο αυτό.

⁽¹⁹⁾ Στην περίπτωση αυτή, και με την προϋπόθεση ότι το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου θεωρείται ότι είναι 5%, το ετήσιο κόστος των αποθεματικών που πρέπει να συσταθούν, για την ίδια εγγύηση ύψους 100 και τα προς σύσταση αποθεματικά ύψους 8, θα ισούται με $8\% \cdot (4\% + 5\%) = 0,72\%$ του ποσού για το οποίο παρέχεται εγγύηση. Με τις ίδιες παραδοχές (ποσοστό αθέτησης των υποχρεώσεων 0,35% και διοικητικές δαπάνες 0,1%), η τιμή της εγγύησης θα είναι 0,77% ετησίως και θα πρέπει να καταβληθεί από το καθεστώς στο κράτος μια πρόσθετη επιβάρυνση 0,4%.

⁽²⁰⁾ Αυτό περιλαμβάνει τη διάταξη σύμφωνα με την οποία για ΜΜΕ που δεν έχουν πιστωτικό ιστορικό ή διαβάθμιση βάσει του ισολογισμού, η προμήθεια ασφαλούς λιμένα καθορίζεται στο 3,8%, όμως δεν μπορεί να είναι ποτέ χαμηλότερη από εκείνη που θα εφαρμόζονταν για τις μητρικές επιχειρήσεις.

Τα ετήσια ισοδύναμα επιχορήγησης που προκύπτουν θα πρέπει να αναχθούν στην παρούσα αξία τους με τη χρησιμοποίηση του επιτοκίου αναφοράς, και να προστεθούν για να υπολογιστεί το συνολικό ισοδύναμο επιχορήγησης.

Κατά τον υπολογισμό του στοιχείου ενίσχυσης μιας εγγύησης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα στοιχεία:

- α) Κατά πόσο σε περίπτωση μεμονωμένων εγγυήσεων αντιμετωπίζει ο δανειολήπτης οικονομικές δυσχέρειες. Κατά πόσο σε περίπτωση καθεστώτων εγγυήσεων, προβλέπεται στα κριτήρια επιλεξιμότητας του καθεστώτος η δυνατότητα αποκλεισμού τέτοιων επιχειρήσεων [βλ. λεπτομέρειες στο σημείο 3.2 στοιχείο α)].

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σημειώνει ότι για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες, ένας εγγυητής της αγοράς, εφόσον υπήρχε, θα χρέωνε κατά το χρόνο χορήγησης της εγγύησης υψηλή προμήθεια λαμβάνοντας υπόψη το αναμενόμενο ποσοστό αθέτησης των υποχρεώσεων της επιχείρησης. Στην περίπτωση που η πιθανότητα ο δανειολήπτης να μην είναι σε θέση να εξοφλήσει το δάνειο καθίσταται ιδιαίτερα υψηλή, ενδέχεται να μην υφίσταται μια τέτοια προμήθεια στην αγορά και μάλιστα σε εξαιρετικές περιπτώσεις το στοιχείο ενίσχυσης της εγγύησης μπορεί να αποδειχθεί ότι είναι ίσο με το ποσό που καλύπτεται πραγματικά από την εν λόγω εγγύηση.

- β) Κατά πόσο μπορεί να μετρηθεί ορθά η έκταση κάθε ενίσχυσης τη χρονική στιγμή της χορήγησής της.

Αυτό σημαίνει ότι οι εγγυήσεις πρέπει να συνδέονται με μια συγκεκριμένη οικονομική συναλλαγή, να αφορούν ένα καθορισμένο μέγιστο ποσό και να περιορίζονται χρονικά. Σε αυτό το πλαίσιο η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί κατ' αρχήν ότι οι απεριόριστες εγγυήσεις είναι ασυμβίβαστες με το άρθρο 61 της συμφωνίας ΕΟΧ.

- γ) Κατά πόσον η εγγύηση καλύπτει ποσοστό μεγαλύτερο από το 80 % κάθε οφειλόμενου δανείου ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης [βλ. λεπτομέρειες και εξαιρέσεις στο σημείο 3.2 στοιχείο γ)].

Για να εξασφαλιστεί ότι ο δανειοδότης έχει πραγματικό κίνητρο να αξιολογήσει σωστά, να προβεί σε κατάλληλη εξασφάλιση των δανείων που χορηγεί, να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο που απορρέει από τη δανειοδοτική συναλλαγή, και ιδίως να αξιολογήσει ορθά την πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι ένα ποσοστό ύψους τουλάχιστον 20 % που δεν καλύπτεται από κρατική εγγύηση πρέπει να αναληφθεί από τον δανειοδότη⁽²¹⁾, ώστε αυτός να εξασφαλίσει κατάλληλα τα δάνεια που χορηγεί και να ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο που συνδέεται με τη συναλλαγή. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, συνεπώς, θα εξετάζει με πιο αυστηρά κριτήρια τις εγγυήσεις ή τα καθεστώτα εγγυήσεων που καλύπτουν το σύνολο (ή σχεδόν το σύνολο) μιας χρηματοπιστωτικής συναλλαγής, εκτός εάν το κράτος ΕΖΕΣ προβεί σε κατάλληλη αιτιολόγησή της, παραδείγματος χάρι, λόγω της ειδικής φύσης της συναλλαγής.

- δ) Κατά πόσο έχουν ληφθεί υπόψη τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της εγγύησης και του δανείου (ή άλλης οικονομικής υποχρέωσης) κατά τον προσδιορισμό της αγοραίας προμήθειας εγγύησης, από την οποία υπολογίζεται το στοιχείο ενίσχυσης, με τη σύγκρισή της με την προμήθεια που καταβάλλεται πραγματικά [βλ. λεπτομέρειες στο σημείο 3.2 στοιχείο δ)].

4.2. Στοιχείο ενίσχυσης στις μεμονωμένες εγγυήσεις

Για μια μεμονωμένη εγγύηση θα πρέπει να υπολογίζεται το ισοδύναμο επιχορήγησης μιας εγγύησης ως η διαφορά μεταξύ της αγοραίας τιμής της εγγύησης και της τιμής που καταβάλλεται στην πραγματικότητα.

Όταν η αγορά δεν παρέχει εγγυήσεις για τη συγκεκριμένη κατηγορία συναλλαγής, δεν είναι διαθέσιμη αγοραία τιμή για την εγγύηση. Στην περίπτωση αυτή, το στοιχείο ενίσχυσης πρέπει να υπολογιστεί με τον ίδιο τρόπο όπως το ισοδύναμο επιχορήγησης ενός δανείου υπό ευνοϊκούς όρους, δηλαδή ως η διαφορά μεταξύ του συγκεκριμένου επιτοκίου της αγοράς που θα έπρεπε να καταβάλει η επιχείρηση αυτή χωρίς την εγγύηση και του επιτοκίου που επιτεύχθηκε χάρη στην κρατική εγγύηση, αφού ληφθούν υπόψη οι καταβληθείσες προμήθειες. Εάν δεν υπάρχει επιτόκιο της αγοράς και το κράτος ΕΖΕΣ επιθυμεί να χρησιμοποιήσει ως προσεγγιστική τιμή το επιτόκιο αναφοράς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ τονίζει ότι οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με τα επιτόκια αναφοράς⁽²²⁾ ισχύουν για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης μιας ατομικής ενίσχυσης. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να καταβάλλεται η δέουσα προσοχή στην προσαύξηση που πρέπει να προστεθεί στο βασικό επιτόκιο έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη τα σχετικά χαρακτηριστικά κινδύνου που συνδέονται με την καλυπτόμενη πράξη, την επιχείρηση στην οποία παρέχεται η εγγύηση και τις εξασφαλίσεις που χορηγούνται.

4.3. Στοιχείο ενίσχυσης στις μεμονωμένες εγγυήσεις για MME

Για τις MME, μπορεί επίσης να εφαρμόζεται το απλοστευμένο σύστημα αξιολόγησης που περιγράφεται στο σημείο 3.3. Στην περίπτωση αυτή, εάν η προμήθεια για μια δεδομένη εγγύηση δεν αντιστοιχεί στην αξία που ορίζεται ως η ελάχιστη για την κατηγορία της διαβάθμισής της, η διαφορά μεταξύ αυτού του ελάχιστου επιπέδου και της επιβαλλόμενης προμήθειας θα θεωρείται ότι αποτελεί ενίσχυση. Εάν η διάρκεια της εγγύησης είναι μεγαλύτερη από ένα έτος, οι ετήσιες διαφορές ανάγονται στην παρούσα αξία με τη χρησιμοποίηση του σχετικού επιτοκίου αναφοράς⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ Με την παραδοχή ότι παρέχεται ανάλογο επίπεδο εξασφάλισης από την επιχείρηση στο δημόσιο και στο πιστωτικό ίδρυμα.

⁽²²⁾ Βλ. το κεφάλαιο που αναφέρεται στην υποσημείωση 12.

⁽²³⁾ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. υποσημείωση 15.

Η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί να δεχθεί παρέκκλιση από τους ανωτέρω κανόνες μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνονται σαφώς και αιτιολογούνται κατάλληλα από το σχετικό κράτος ΕΖΕΣ. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να εξακολουθεί να εφαρμόζεται προσέγγιση βασισμένη στην ανάλυση του κινδύνου.

4.4. Στοιχείο ενίσχυσης στα καθεστώτα εγγυήσεων

Για τα καθεστώτα εγγυήσεων, το ισοδύναμο επιχορήγησης σε μετρητά κάθε εγγύηση στο πλαίσιο του καθεστώτος είναι η διαφορά μεταξύ της προμήθειας που επιβάλλεται πραγματικά (εφόσον προβλέπεται κάποια) και εκείνης που θα έπρεπε να επιβληθεί σε αντίστοιχο καθεστώς που δεν περιλαμβάνει χορήγηση ενισχύσεων, το οποίο έχει συσταθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3.4. Οι προαναφερόμενες θεωρητικές προμήθειες εγγύησης από τις οποίες υπολογίζεται το στοιχείο ενίσχυσης πρέπει, συνεπώς, να καλύπτουν τους κανονικούς κινδύνους που συνδέονται με την εγγύηση καθώς και τις διοικητικές δαπάνες και το κόστος του κεφαλαίου⁽²⁴⁾. Αυτός ο τρόπος υπολογισμού του ισοδύναμου επιχορήγησης σκοπό έχει να εξασφαλίσει ότι, τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, η συνολική ενίσχυση που χορηγείται μέσω του καθεστώτος ισούται με τα ποσά που εισφέρουν οι δημόσιες αρχές για την κάλυψη του ελλείμματος του καθεστώτος.

Δεδομένου ότι, στην περίπτωση των καθεστώτων κρατικών εγγυήσεων, ενδέχεται να μην είναι γνωστά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μεμονωμένων περιπτώσεων κατά το χρόνο αξιολόγησης του καθεστώτος, το στοιχείο ενίσχυσης πρέπει να αξιολογείται με βάση τις διατάξεις του καθεστώτος.

Τα στοιχεία ενίσχυσης που περιέχονται στα καθεστώτα εγγυήσεων μπορούν επίσης να υπολογιστούν μέσω μεθόδων που έχουν ήδη γίνει δεκτές από την Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μετά την κοινοποίησή τους βάσει νόμου που ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, όπως ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 της Επιτροπής της 24ης Οκτωβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα⁽²⁵⁾, υπό την προϋπόθεση ότι η εγκριθείσα μέθοδος περιλαμβάνει σαφώς τα συγκεκριμένα είδη των εγγυήσεων και το είδος των εκάστοτε υποκείμενων συναλλαγών.

Η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί να δεχθεί παρέκκλιση από τους ανωτέρω κανόνες μόνο σε περιπτώσεις που τεκμηριώνονται σαφώς και αιτιολογούνται κατάλληλα από το σχετικό κράτος ΕΖΕΣ. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να εξακολουθεί να εφαρμόζεται προσέγγιση βασισμένη στην ανάλυση του κινδύνου.

4.5. Στοιχείο ενίσχυσης στα καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ

Οι δύο τρόποι απλούστευσης που περιγράφονται στο σημείο 3.5 σχετικά με τα καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ μπορούν επίσης να εφαρμοστούν για τον υπολογισμό των ενισχύσεων. Οι όροι για την εφαρμογή αυτών των δύο κανόνων ορίζονται ως εξής:

Η χρήση προμηθειών ασφαλούς λιμένα σε καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ

Για τις ΜΜΕ, μπορεί επίσης να εφαρμόζεται το απλουστευμένο σύστημα αξιολόγησης που περιγράφηκε ανωτέρω στο σημείο 3.5. Στην περίπτωση αυτή, εάν η προμήθεια για μια δεδομένη κατηγορία σε ένα καθεστώς εγγυήσεων δεν αντιστοιχεί στην αξία που ορίζεται ως η ελάχιστη για την κατηγορία⁽²⁶⁾ της πιστοληπτικής διαβάθμισής του, η διαφορά μεταξύ αυτού του ελάχιστου επιπέδου και της επιβαλλόμενης προμήθειας θα θεωρείται ότι αποτελεί ενίσχυση⁽²⁷⁾. Εάν η διάρκεια της εγγύησης είναι μεγαλύτερη από ένα έτος, οι ετήσιες διαφορές ανάγονται στην παρούσα αξία με τη χρησιμοποίηση του σχετικού επιτοκίου αναφοράς⁽²⁸⁾.

Η χρήση ενιαίων προμηθειών σε καθεστώτα εγγυήσεων για ΜΜΕ

Λαμβάνοντας υπόψη την μικρότερη στρέβλωση του ανταγωνισμού που μπορεί να προκληθεί από κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο καθεστώτος εγγυήσεων για ΜΜΕ, η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι εάν ένα καθεστώς ενισχύσεων αφορά μόνον εγγυήσεις για ΜΜΕ με εγγυημένο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει το όριο των 2,5 εκατομμυρίων EUR ανά επιχείρηση για το συγκεκριμένο καθεστώς, η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί να δεχθεί, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του σημείου 4.4, μια αποτίμηση της έντασης ενίσχυσης του ίδιου του καθεστώτος, χωρίς να απαιτείται αποτίμηση για κάθε μεμονωμένη εγγύηση ή κατηγορία κινδύνου στο πλαίσιο του καθεστώτος⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Ο υπολογισμός αυτός μπορεί να συνοψιστεί, για κάθε κατηγορία κινδύνου, ως η διαφορά μεταξύ (α) του οφειλόμενου εγγυημένου ποσού πολλαπλασιαζόμενου με τον συντελεστή κινδύνου της κατηγορίας κινδύνου (ως «κίνδυνος» θεωρείται η πιθανότητα αθέτησης μετά το συνυπολογισμό των διοικητικών δαπανών και του κόστους του κεφαλαίου), που αντιπροσωπεύει την προμήθεια της αγοράς, και (β) κάθε καταβληθείσας προμήθειας, δηλ. (εγγυημένο ποσό × κίνδυνος) - καταβληθείσα προμήθεια.

⁽²⁵⁾ ΕΕ L 302 της 1.11.2006, σ. 29. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 157/2006 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, (ΕΕ L 89 της 29.3.2007, σ. 33 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 15, 29.3.2007, σ. 26).

⁽²⁶⁾ Προβλέπεται ιδίως η δυνατότητα για τις ΜΜΕ που δεν έχουν πιστωτικό ιστορικό ή διαβάθμιση βάσει του ισολογισμού, η προμήθεια ασφαλούς λιμένα ορίζεται σε 3,8%, αλλά το ποσοστό αυτό δεν μπορεί ποτέ να είναι χαμηλότερο από εκείνο που θα είχε για τη μητρική εταιρεία ή τις μητρικές εταιρείες.

⁽²⁷⁾ Ο υπολογισμός αυτός μπορεί να συνοψιστεί, για κάθε κατηγορία κινδύνου, ως το οφειλόμενο εγγυημένο ποσό πολλαπλασιαζόμενο με τη διαφορά μεταξύ (α) της προμήθειας ασφαλούς λιμένα αυτής της κατηγορίας κινδύνου και (β) της καταβληθείσας προμήθειας, δηλ. εγγυημένο ποσό × (προμήθεια ασφαλούς λιμένα - καταβληθείσα προμήθεια).

⁽²⁸⁾ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. υποσημείωση 12.

⁽²⁹⁾ Ο υπολογισμός αυτός μπορεί να συνοψιστεί, ανεξαρτήτως της κατηγορίας κινδύνου, ως η διαφορά μεταξύ (α) του οφειλόμενου εγγυημένου ποσού, πολλαπλασιαζόμενου με τον συντελεστή του καθεστώτος («κίνδυνος» = η πιθανότητα αθέτησης μετά το συνυπολογισμό των διοικητικών δαπανών και του κόστους του κεφαλαίου), και (β) κάθε καταβληθείσας προμήθειας, δηλ. (εγγυημένο ποσό × κίνδυνος) - καταβληθείσα προμήθεια.

5. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΟΧ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΥΠΟ ΜΟΡΦΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

5.1. Γενικές παρατηρήσεις

Οι κρατικές εγγυήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ πρέπει να εξετάζονται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον συμβιβάζονται με την συμφωνία ΕΟΧ. Πριν από την αξιολόγηση του συμβιβασμού χαρακτήρα, πρέπει να προσδιορίζεται ο δικαιούχος της ενίσχυσης.

5.2. Αξιολόγηση

Το συμβιβασίμο της ενίσχυσης αυτής με τη συμφωνία ΕΟΧ θα εξετάζεται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ βάσει των ιδίων κανόνων με αυτούς που εφαρμόζονται σε άλλες μορφές ενισχύσεων. Τα συγκεκριμένα κριτήρια για την αξιολόγηση του συμβιβασμού αποσαφηνίστηκαν από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και απαριθμούνται στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών⁽³⁰⁾ της για τις κρατικές ενισχύσεις. Κατά την εξέταση λαμβάνονται, ιδιαίτερα, υπόψη η ένταση της ενίσχυσης, τα χαρακτηριστικά των δικαιούχων και οι επιδιωκόμενοι στόχοι.

5.3. Προϋποθέσεις

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα δέχεται εγγυήσεις μόνον εφόσον η ενεργοποίησή τους συνδέεται συμβατικά με ειδικούς όρους οι οποίοι φθάνουν μέχρι την υποχρεωτική κήρυξη πώχευσης της δικαιούχου επιχείρησης ή οποιαδήποτε παρόμοια διαδικασία. Οι όροι αυτοί θα πρέπει να συμφωνούνται μεταξύ των μερών, κατά το αρχικό στάδιο της χορήγησης. Σε περίπτωση που κάποιο κράτος ΕΖΕΣ θελήσει να ενεργοποιήσει την εγγύηση κάτω από διαφορετικούς όρους από εκείνους που είχαν αρχικά συμφωνηθεί κατά το στάδιο της χορήγησης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα θεωρήσει ότι η ενεργοποίηση της εγγύησης δημιουργεί νέα ενίσχυση η οποία πρέπει να κοινοποιηθεί βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 3 του μέρους Ι του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου.

6. ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΘΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΖΕΣ ΑΠΟ ΚΡΑΤΗ ΕΖΕΣ

Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις για τις υποχρεώσεις παρακολούθησης⁽³¹⁾, έχει ιδιαίτερη σημασία, για την περαιτέρω παρακολούθηση των νέων εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές και δεδομένου ότι η αξία των κρατικών εγγυήσεων είναι δύσκολο να εκτιμηθεί και μεταβάλλεται διαχρονικά, η διαρκής εποπτεία των καθεστώτων κρατικών εγγυήσεων που έχουν εγκριθεί από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ βάσει του άρθρου 62 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ. Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη ΕΖΕΣ υποβάλλουν εκθέσεις στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ.

Για καθεστώτα ενισχύσεων με τη μορφή εγγυήσεων, οι εκθέσεις αυτές πρέπει να υποβάλλονται στο τέλος της διάρκειας κάθε καθεστώτος εγγύησης και για την κοινοποίηση τροποποιηθέντων καθεστώτων. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί, ωστόσο, να κρίνει σκόπιμη τη συχνότερη υποβολή εκθέσεων, ανάλογα με την περίπτωση.

Για καθεστώτα ενισχύσεων, για τα οποία η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξέδωσε απόφαση που διαπιστώνει την απουσία κρατικής ενίσχυσης, ιδίως δε εφόσον δεν είναι διαθέσιμα σημαντικά ιστορικά δεδομένα για το καθεστώς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί κατά τη λήψη της απόφασης περί απουσίας ενίσχυσης να ζητήσει την υποβολή τέτοιων εκθέσεων, αποσαφηνίζοντας κατά περίπτωση τη συχνότητα και το περιεχόμενο των απαιτούμενων εκθέσεων.

Οι εκθέσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις εξής τουλάχιστον πληροφορίες:

- α) τον αριθμό και το ύψος των εγγυήσεων που χορηγήθηκαν,
- β) τον αριθμό και το ύψος των τρεχουσών εγγυήσεων κατά το τέλος της περιόδου,
- γ) τον αριθμό και την αξία των εγγυήσεων που ενεργοποιήθηκαν λόγω αθέτησης (με μεμωμένη παρουσίαση) σε ετήσια βάση,
- δ) τα ετήσια έσοδα:
 - (1) έσοδα από προμήθειες εγγύησης,
 - (2) έσοδα από ανακτήσεις,
 - (3) άλλα έσοδα (π.χ. τόκοι που εισπράχθηκαν από καταθέσεις ή επενδύσεις κ.λπ.),

⁽³⁰⁾ Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ, <http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>.

⁽³¹⁾ Όπως οι υποχρεώσεις που ορίζονται ιδιαίτερα από την απόφαση αριθ. 195/04/COL της 14.7.2004 της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ (ΕΕ L 139 της 25.5.2006, σ. 37, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 26 της 25.5.2006, σ. 1) όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση της Αρχής αριθ. 789/08/COL της 17.12.2008, ΕΕ L 340 της 22.12.2010, σ. 1, Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 72 της 22.12.2010, σ. 1. Η απόφαση αυτή ανταποκρίνεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 271/2008 (ΕΕ L 82 της 25.3.2008, σ. 1). Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 123/2005, για την τροποποίηση του παραρτήματος XV και του Πρωτοκόλλου 26 της συμφωνίας ΕΟΧ (ΕΕ L 339 της 22.12.2005, σ. 32, Συμπλήρωμα αριθ. 66 της 22.12.2005, σ. 18).

ε) τις ετήσιες δαπάνες:

(1) διοικητικές δαπάνες,

(2) αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν για εγγυήσεις που ενεργοποιήθηκαν,

στ) το ετήσιο πλεόνασμα/έλλειμμα (διαφορά μεταξύ εσόδων και δαπανών), και

ζ) το συσσωρευθέν πλεόνασμα/έλλειμμα από την έναρξη του καθεστώτος ⁽³²⁾.

Για ατομικές εγγυήσεις, θα πρέπει να κοινοποιούνται αντιστοίχως τα σχετικά στοιχεία, και κυρίως αυτά που αναφέρονται στα στοιχεία δ) έως ζ).

Σε όλες τις περιπτώσεις, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εφιστά την προσοχή των κρατών ΕΖΕΣ στο γεγονός ότι η ορθή κοινοποίηση σε απομακρυσμένη χρονικά ημερομηνία προϋποθέτει την σωστή συλλογή των απαραίτητων στοιχείων από την έναρξη εφαρμογής του καθεστώτος και τη συγκέντρωσή τους σε ετήσια βάση.

Εφιστάται επίσης η προσοχή των κρατών ΕΖΕΣ στο γεγονός ότι για τις εγγυήσεις που δεν περιλαμβάνουν ενισχύσεις και που παρέχονται μεμονωμένα ή στο πλαίσιο καθεστώτων ενισχύσεων, παρά το ότι δεν υπάρχει υποχρέωση κοινοποίησης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ μπορεί να χρειαστεί, παραείγματος χάρη μετά από καταγγελία, να εξακριβώσει ότι οι εγγυήσεις ή τα εν λόγω καθεστώτα δεν περιλαμβάνουν στοιχεία ενίσχυσης. Σε τέτοια περίπτωση, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα ζητεί από τα κράτη ΕΖΕΣ πληροφορίες παρόμοιες με εκείνες που ορίζονται ανωτέρω για τις εκθέσεις.

Στις περιπτώσεις που προβλέπεται ήδη η υποβολή εκθέσεων βάσει συγκεκριμένων υποχρεώσεων κοινοποίησης που θεσπίζονται σε κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία, κατευθυντήριες γραμμές ή πλαίσια στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, οι συγκεκριμένες αυτές εκθέσεις αντικαθιστούν τις εκθέσεις που πρέπει να υποβληθούν βάσει των νέων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων σχετικά με εγγυήσεις, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαριθμούνται ανωτέρω.

7. ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ καλεί τα κράτη ΕΖΕΣ να προσαρμόσουν στο παρόν κεφάλαιο, μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2010, τα μέτρα χορήγησης εγγυήσεων που έχουν θεσπίσει και ισχύουν, στο μέτρο που αφορούν νέες εγγυήσεις.

⁽³²⁾ Εάν το καθεστώς έχει τεθεί σε εφαρμογή επί διάστημα μεγαλύτερο των 10 ετών, πρέπει να παρέχονται τα ετήσια στοιχεία για το πλεόνασμα ή το έλλειμμα μόνο όσον αφορά τα 10 τελευταία έτη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (1)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικό πλαίσιο: ο σιδηροδρομικός τομέας

- (1) Οι σιδηρόδρομοι διαθέτουν μοναδικά πλεονεκτήματα: πρόκειται για έναν τρόπο μεταφοράς ασφαλή και μη ρυπογόνο. Οι σιδηροδρομικές μεταφορές μπορούν λοιπόν να συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη αειφόρων μεταφορών στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.
- (2) Στη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η ευρωπαϊκή πολιτική μεταφορών με ορίζοντα το έτος 2010: η ώρα των επιλογών» (2) και στην ενδιάμεση εξέτασή της (3) υπογραμμίζεται η ανάγκη ενός δυναμικού κλάδου σιδηροδρομικών μεταφορών για τη σύσταση ενός αποτελεσματικού, ασφαλούς και καθαρού συστήματος μεταφοράς αγαθών και προσώπων, το οποίο συμβάλλει στην υλοποίηση μιας σταθερά ευημερούσας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Το ψήφισμα και η έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΟΧ σχετικά με «Μια φιλόδοξη πολιτική μεταφορών» (4) υπογραμμίζουν ακόμη περισσότερο τη σημασία αυτού του δυναμικού κλάδου των σιδηροδρομικών μεταφορών για τον ΕΟΧ. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση που παρατηρείται στις πόλεις και σε ορισμένες περιοχές του ΕΟΧ, η ανάγκη αντιμετώπισης των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής, η αύξηση της τιμής των καυσίμων δείχνουν σε ποιο βαθμό είναι ανάγκη να προωθηθεί η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών. Εν προκειμένω, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι η κοινή πολιτική μεταφορών πρέπει επίσης να επιδιώξει την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται στη συμφωνία ΕΟΧ (5) και στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (6).
- (3) Ωστόσο, ο τομέας των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ευρώπη πάσχει από έλλειψη ελκυστικότητας. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 έως το τέλος του 20ού αιώνα γνώρισε συνεχή πτώση. Η σιδηροδρομική μεταφορά τόσο των εμπορευμάτων όσο και των επιβατών μειώθηκε, σε σχετικούς όρους, σε σχέση με τους άλλους τρόπους μεταφοράς. Οι δε σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές μειώθηκαν και σε απόλυτους όρους: το 1970 μεταφέρονταν σιδηροδρομικώς περισσότερα φορτία από ό,τι το 2000. Πράγματι, οι παραδοσιακές σιδηροδρομικές επιχειρήσεις δεν ήταν σε θέση να παρέχουν την αξιοπιστία και την τήρηση των προθεσμιών που απαιτούσαν οι πελάτες τους, γεγονός που οδήγησε σε μετατόπιση της κυκλοφορίας από τις σιδηροδρομικές μεταφορές προς άλλους τρόπους μεταφοράς, και ιδίως προς τις οδικές μεταφορές (7). Αντίθετα, μολονότι οι σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών συνέχισαν να αυξάνονται σε απόλυτους όρους, η αύξηση αυτή φαίνεται, ωστόσο, αρκετά περιορισμένη σε σχέση με την αύξηση των οδικών και αεροπορικών μεταφορών (8).
- (4) Παρότι η τάση αυτή φαίνεται να έχει αντιστραφεί πρόσφατα (9), είναι μακρύς ακόμα ο δρόμος για να καταστούν οι σιδηροδρομικές μεταφορές αξιόπιστες και ανταγωνιστικές. Ιδίως στον κλάδο των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών παρατηρούνται σημαντικές δυσχέρειες που απαιτούν την ανάληψη δράσης εκ μέρους των αρχών (10).
- (5) Η σχετική παρακμή του ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού τομέα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο με τον οποίο οργανώθηκε με την πάροδο των ετών η προσφορά μεταφορικού έργου, ουσιαστικά βάσει εθνικών και μονοπωλιακών σχημάτων.
- (6) Καταρχάς, λόγω της απουσίας ανταγωνισμού στα εθνικά δίκτυα, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις δεν είχαν κίνητρα να μειώσουν το λειτουργικό κόστος τους και να αναπτύξουν νέες υπηρεσίες. Οι δραστηριότητές τους δεν επέφεραν επαρκή έσοδα για να καλύψουν το σύνολο των απαιτούμενων δαπανών και επενδύσεων. Μερικές φορές, οι απαραίτητες αυτές επενδύσεις δεν πραγματοποιήθηκαν. Άλλοτε πάλι, τα κράτη ΕΖΕΣ υποχρέωσαν τις εθνικές σιδηροδρομικές επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν τις επενδύσεις, ενώ δεν ήταν σε θέση να τις χρηματοδοτήσουν επαρκώς από τους ίδιους πόρους τους, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σημαντικό χρέος για τις επιχειρήσεις αυτές, το οποίο είχε αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξή τους.

(1) Το κεφάλαιο αυτό αντιστοιχεί στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις (ΕΕ C 184 της 22.7.2008, σ. 13).

(2) COM(2001) 370 της 12.9.2001, σ. 18.

(3) Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η Ευρώπη σε συνεχή κίνηση - Βιώσιμη κινητικότητα στην ήπειρό μας - Ενδιάμεση εξέταση της Λευκής Βίβλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις μεταφορές», (COM (2006) 314) της 22.6.2006, σ. 21.

(4) Διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΖΕΣ: <http://www.efta.int/advisory-bodies/consultative-committee.aspx>.

(5) Στην παράγραφο 9 του προοιμίου της συμφωνίας ΕΟΧ αναγνωρίζεται η απόφαση των συμβαλλομένων μερών να μεριμνήσουν για τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και να εξασφαλίσουν συνετή και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, ιδίως με βάση την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς και την αρχή της απαιτούμενης λήψης μέτρων προφύλαξης και προληπτικής δράσης. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, τα μέρη πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για στενότερη συνεργασία σε θέματα περιβάλλοντος. Δυνάμει του άρθρου 73 της συμφωνίας ΕΟΧ, τα συμβαλλόμενα μέρη έχουν, μεταξύ άλλων, τον στόχο να «διατηρούν, να προστατεύουν και να βελτιώνουν την ποιότητα του περιβάλλοντος» όταν λαμβάνουν μέτρα στο πλαίσιο των τεσσάρων ελευθεριών. Επίσης, το άρθρο 78 της συμφωνίας ΕΟΧ ενθαρρύνει τα συμβαλλόμενα μέρη να ενισχύουν και να διευρύνουν τη συνεργασία στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Κοινότητας, μεταξύ άλλων, στον τομέα του περιβάλλοντος.

(6) Το άρθρο 2 της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι μεταξύ των κύριων αποστολών της Κοινότητας είναι να προάγει «αειφόρο, μη πληθωριστική ανάπτυξη» φιλική προς το περιβάλλον. Οι διατάξεις αυτές συμπληρώνονται από συγκεκριμένους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 174, το οποίο ορίζει ότι η πολιτική της Κοινότητας στον τομέα του περιβάλλοντος συμβάλλει ιδίως στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος. Το άρθρο 6 της συνθήκης ορίζει ότι «Οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να ενταχθούν στον καθορισμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών και δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 3, ιδίως προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη».

(7) Στην ΕΕ, από το 1995 έως το 2005, οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές (εκφραζόμενες σε τόνους ανά χιλιόμετρο) αυξήθηκαν κατά 0,9% κατά μέσο όρο ετησίως, έναντι + 3,3% μέση ετήσια αύξηση για τις οδικές μεταφορές την ίδια περίοδο (πηγή: Eurostat).

(8) Στην ΕΕ, από το 1995 έως το 2004, οι σιδηροδρομικές επιβατικές μεταφορές (εκφραζόμενες σε επιβάτες ανά χιλιόμετρο) αυξήθηκαν κατά 0,9% κατά μέσο όρο ετησίως, έναντι + 1,8% μέση ετήσια αύξηση για τα ιδιωτικά οχήματα κατά την ίδια περίοδο (πηγή: Eurostat).

(9) Από το 2002, ιδίως στις χώρες οι οποίες άνοιξαν τις αγορές τους στον ανταγωνισμό. Το 2006, παρατηρήθηκε ετήσια αύξηση 3,7% των επιδόσεων των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών και 3% των επιδόσεων των επιβατικών μεταφορών. Η βελτίωση αυτή φαίνεται ότι επιβεβαιώνεται το 2007.

(10) Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προς σιδηροδρομικό δίκτυο εμπορευματικής προτεραιότητας» [SEC(2007) 1322, SEC(2007) 1324 και SEC(2007) 1325 της 18.10.2007].

- (7) Επιπλέον, η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών στην Ευρώπη ήταν περιορισμένη λόγω της απουσίας τυποποίησης και διαλειτουργικότητας των δικτύων, ενώ οι οδικές και αεροπορικές μεταφορές είχαν αναπτύξει ολόκληρο φάσμα διεθνών υπηρεσιών. Ο ΕΟΧ κληρονόμησε ένα μωσαϊκό εθνικών σιδηροδρομικών δικτύων που χαρακτηρίζονται από διαφορετικό εύρος τροχιάς και μη συμβατά συστήματα σηματοδότησης και ασφάλειας, τα οποία δεν επιτρέπουν στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις να επωφεληθούν από τις οικονομίες κλίμακας οι οποίες θα προέκυπταν εάν οι υποδομές και το τροχιαίο υλικό είχαν σχεδιαστεί για μία μεγάλη αγορά αντί για 27 ⁽¹¹⁾ εθνικές αγορές.
- (8) Ο ΕΟΧ ασκεί πολιτική που αποσκοπεί στην αναζωογόνηση του σιδηροδρομικού τομέα σύμφωνα με τρεις κύριους άξονες:
- α) με τη σταδιακή καθιέρωση όρων που θα επιτρέψουν το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των αγορών υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών,
 - β) με την ενθάρρυνση της τυποποίησης και της τεχνικής εναρμόνισης στα ευρωπαϊκά σιδηροδρομικά δίκτυα, με στόχο την υλοποίηση μιας πλήρους διαλειτουργικότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
 - γ) με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης, σε επίπεδο ΕΟΧ (στο πλαίσιο του προγράμματος ΔΕΔ-Μ και των διαρθρωτικών ταμείων).
- (9) Ο ΕΟΧ άνοιξε έτσι σταδιακά τις αγορές σιδηροδρομικών μεταφορών στον ανταγωνισμό. Το 2001 εγκρίθηκε μια πρώτη δέσμη μέτρων ελευθέρωσης η οποία περιλαμβάνει την οδηγία 2001/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, για τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων ⁽¹²⁾, την οδηγία 2001/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, για τροποποίηση της οδηγίας 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή αδειών σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις ⁽¹³⁾ και την οδηγία 2001/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής καθώς και με την πιστοποίηση ασφάλειας ⁽¹⁴⁾. Αυτή τη δέσμη μέτρων ακολούθησε το 2004 μία δεύτερη δέσμη με κύρια μέτρα τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με τη σύσταση ευρωπαϊκού οργανισμού σιδηροδρόμων ⁽¹⁵⁾, την οδηγία 2004/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων, η οποία τροποποιεί την οδηγία 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις άδειες σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και την οδηγία 2001/14/ΕΚ σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής καθώς και με την πιστοποίηση ασφάλειας ⁽¹⁶⁾, την οδηγία 2004/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/48/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας και της οδηγίας 2001/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού συμβατικού σιδηροδρομικού συστήματος ⁽¹⁷⁾ και την οδηγία 2004/51/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων ⁽¹⁸⁾. Τέλος, το 2007, εγκρίθηκε μία τρίτη δέσμη μέτρων η οποία περιλαμβάνει τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 ⁽¹⁹⁾ του Συμβουλίου, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών ⁽²⁰⁾, την οδηγία 2007/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων και της οδηγίας 2001/14/ΕΚ σχετικά με την κατανομή

⁽¹¹⁾ Η Ισλανδία, η Μάλτα και η Κύπρος δεν διαθέτουν σιδηροδρομικό δίκτυο μεταφορών.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 1.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 26.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 75 της 15.3.2001, σ. 29. Η οδηγία τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2007/58/ΕΚ (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 44). Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 33/2009 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 17ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 130 της 28.5.2009, σ. 27, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 28 της 28.5.2009, σ. 25). Οι οδηγίες 2001/12/ΕΚ, 2001/13/ΕΚ και 2001/14/ΕΚ ενσωματώθηκαν στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 118/2001 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 28ης Σεπτεμβρίου 2001 (ΕΕ L 322 της 6.12.2001, σ. 32, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 60 της 6.12.2001, σ. 29). Η απόφαση αυτή τροποποίησε την απόφαση αριθ. 7/94 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 21ης Μαρτίου 1994, σχετικά με την ενσωμάτωση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 160 της 28.6.1994, σ. 1, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 17 της 28.6.1994, σ.1) και την απόφαση αριθ. 71/95 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 15ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την ενσωμάτωση της οδηγίας 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 57 της 7.3.1996, σ. 37, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 11 της 7.3.1996, σ. 14).

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 1. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 82/2005 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 10ης Ιουνίου 2005 (ΕΕ L 268 της 13.10.2005, σ. 13, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 52 της 13.10.2005, σ. 7).

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 44.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 114.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 164 της 30.4.2004, σ. 164. Οι οδηγίες 2004/49/ΕΚ, 2004/50/ΕΚ και 2004/51/ΕΚ ενσωματώθηκαν στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 151/2004 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, της 29ης Οκτωβρίου 2004 (ΕΕ L 102 της 21.4.2005, σ. 27, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 20 της 21.4.2005, σ. 17). Η απόφαση αυτή τροποποίησε την απόφαση αριθ. 71/95 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 15ης Δεκεμβρίου 1995 σχετικά με την ενσωμάτωση της οδηγίας 95/18/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 57 της 7.3.1996, σ. 37, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 11 της 7.3.1996, σ. 14), την απόφαση αριθ. 118/2001 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 28ης Σεπτεμβρίου 2001 σχετικά με την ενσωμάτωση των οδηγιών 2001/12/ΕΚ, 2001/13/ΕΚ και 2001/14/ΕΚ (ΕΕ L 322 της 6.12.2001, σ. 32, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 60 της 6.12.2001, σ. 29), την απόφαση αριθ. 25/97 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 30ης Απριλίου 1997 σχετικά με την έγκριση της οδηγίας 96/48/ΕΚ (ΕΕ L 242 της 4.9.1997, σ. 74, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 37 της 4.9.1997, σ. 74), την απόφαση αριθ. 16/2002 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 1ης Μαρτίου 2002 σχετικά με την έγκριση της οδηγίας 2001/16/ΕΚ (ΕΕ L 110 της 25.4.2002, σ. 11, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 21 της 25.4.2002, σ. 8) και την απόφαση αριθ. 7/94 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 21ης Μαρτίου 1994 σχετικά με την ενσωμάτωση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 160 της 28.6.1994, σ. 1, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 17 της 28.6.1994, σ. 1).

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 85/2008 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 2ας Ιουλίου 2008 (ΕΕ L 280 της 23.10.2008, σ. 20, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 64 της 23.10.2008, σ. 13).

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 90/2010 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 2ας Ιουλίου 2010 (ΕΕ L 277 της 21.10.2010, σ. 43, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 59 της 21.10.2010, σ. 12).

της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής⁽²¹⁾ και την οδηγία 2007/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με την πιστοποίηση του προσωπικού οδήγησης μηχανών έλξης και συρμών στο σιδηροδρομικό σύστημα της Κοινότητας⁽²²⁾. Η αγορά των εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών άνοιξε στον ανταγωνισμό στις 15 Μαρτίου 2003 στο ευρωπαϊκό δίκτυο εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών, εν συνεχεία την 1η Ιανουαρίου 2006 για τις διεθνείς εμπορευματικές μεταφορές και τέλος από την 1η Ιανουαρίου 2007 για τις σιδηροδρομικές ενδομεταφορές. Η τρίτη δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους καθορίζει για την 1η Ιανουαρίου 2010 το άνοιγμα στον ανταγωνισμό των διεθνών επιβατικών μεταφορών. Ορισμένα κράτη ΕΟΧ, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες και η Ιταλία έχουν ήδη (εν μέρει) ανοίξει τις εγχώριες αγορές τους επιβατικών μεταφορών.

- (10) Η οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων⁽²³⁾ εγκαθίδρυσε ένα νέο θεσμικό και οργανωτικό πλαίσιο για τους φορείς του σιδηροδρομικού κλάδου, το οποίο περιλαμβάνει:
- α) τη διάκριση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων⁽²⁴⁾ από τους διαχειριστές της υποδομής⁽²⁵⁾ όσον αφορά το λογιστικό και οργανωτικό επίπεδο,
 - β) την ανεξαρτησία της διαχείρισης των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων,
 - γ) τη διαχείριση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων σύμφωνα με τις αρχές που εφαρμόζονται στις εμπορικές επιχειρήσεις,
 - δ) τη χρηματοοικονομική ισορροπία των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων σύμφωνα με ένα υγιές επιχειρησιακό σχέδιο,
 - ε) το συμβιβασμό των χρηματοδοτικών μέτρων των κρατών ΕΟΧ με τους κανόνες⁽²⁶⁾ για τις κρατικές ενισχύσεις.
- (11) Παράλληλα με την εν λόγω διαδικασία ελευθέρωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ ανέλαβαν, σε δεύτερο επίπεδο, να προωθήσουν τη διαλειτουργικότητα των ευρωπαϊκών σιδηροδρομικών δικτύων. Το εγχείρημα αυτό συνοδεύεται από πρωτοβουλίες ΕΟΧ για την ενίσχυση του επιπέδου ασφάλειας των σιδηροδρομικών μεταφορών⁽²⁷⁾.
- (12) Το τρίτο επίπεδο δημόσιας παρέμβασης υπέρ του σιδηροδρομικού κλάδου αφορά τη χρηματοδοτική στήριξη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η στήριξη αυτή αιτιολογείται σε ορισμένες περιπτώσεις, λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών δαπανών προσαρμογής του σιδηροδρομικού κλάδου.
- (13) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισημαίνει, εξάλλου, ότι η χορήγηση δημόσιων πόρων στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών υπήρξε ανέκαθεν σημαντική.
- (14) Η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον σιδηροδρομικό κλάδο επιτρέπεται μόνον εφόσον συμβάλλει στην υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης, ανοιχτής στον ανταγωνισμό και διαλειτουργικής αγοράς ΕΟΧ, καθώς και στους στόχους ΕΟΧ για τη βιώσιμη κινητικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδοτική στήριξη που χορηγείται από τις αρχές δεν προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που αντιβαίνουν προς το κοινό συμφέρον. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Εποπεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα μπορούν να ζητήσουν από τα κράτη ΕΟΧ, παράλληλα με τη χορήγηση ενισχύσεων, να αναλάβουν δεσμεύσεις για την υλοποίηση των στόχων ΕΟΧ.

1.2 Στόχος και πεδίο εφαρμογής αυτών των κατευθυντήριων γραμμών

- (15) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν ως στόχο να δοθούν οδηγίες στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις σχετικά με το συμβιβασμό των κρατικών ενισχύσεων με τη συμφωνία ΕΟΧ, όπως ορίζεται στην οδηγία 91/440/ΕΟΚ και στο πλαίσιο που περιγράφεται ανωτέρω. Εξάλλου, το κεφάλαιο 3 εφαρμόζεται επίσης στις επιχειρήσεις αστικών, προαστιακών ή περιφερειακών συγκοινωνιών. Οι κατευθυντήριες γραμμές βασίζονται κυρίως στις αρχές που θεσπίστηκαν από τον κοινοτικό νομοθέτη στις τρεις διαδοχικές δέσμες μέτρων για τους σιδηροδρόμους. Στόχος τους είναι να βελτιωθεί η διαφάνεια των δημοσίων χρηματοδοτήσεων και η ασφάλεια δικαίου βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στο πλαίσιο του ανοίγματος των αγορών ΕΟΧ. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν αφορούν τη δημόσια χρηματοδότηση των διαχειριστών υποδομής.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 44. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 33/2009 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 17ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 130 της 28.5.2009, σ. 27, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 28 της 28.5.2009, σ. 25).

⁽²²⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 51. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 12/2009 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 5ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ L 73 της 19.3.2009, σ. 47, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 16 της 19.3.2009, σ. 18).

⁽²³⁾ ΕΕ L 237 της 24.8.1991, σ. 25. Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 7/94 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 21ης Μαρτίου 1994. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2007/58/ΕΚ.

⁽²⁴⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ ως σιδηροδρομική επιχείρηση νοείται «κάθε δημόσια ή ιδιωτική επιχείρηση, η οποία έχει λάβει άδεια σύμφωνα με την εφαρμοστέα κοινοτική νομοθεσία, η κύρια δραστηριότητα της οποίας είναι η παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικής μεταφοράς εμπορευμάτων ή/και επιβατών, υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση αυτή εξασφαλίζει υποχρεωτικά και την έλξη. Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει επίσης και τις επιχειρήσεις που παρέχουν μόνον έλξη».

⁽²⁵⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ ως διαχειριστής της υποδομής νοείται «κάθε φορέας ή επιχείρηση που είναι υπεύθυνος κυρίως για την εγκατάσταση και τη συντήρηση της σιδηροδρομικής υποδομής. Η έννοια αυτή μπορεί να περιλαμβάνει και τη διαχείριση των συστημάτων ελέγχου και ασφάλειας της υποδομής. Τα καθήκοντα του διαχειριστή της υποδομής ενός δικτύου ή ενός μέρους δικτύου μπορούν να ανατίθενται σε διαφορετικούς φορείς ή επιχειρήσεις».

⁽²⁶⁾ Το άρθρο 9 παράγραφος 3 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ ορίζει ότι: «Η χορήγηση των ενισχύσεων των κρατών μελών για την εξάλειψη των αναφερομένων στο παρόν άρθρο χρεών, γίνεται στο πλαίσιο των άρθρων 73, 87 και 88 της συνθήκης».

⁽²⁷⁾ Ιδιαίτερα, η οδηγία 2004/49/ΕΚ ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 151/2004 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 29ης Οκτωβρίου 2004.

- (16) Το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη της ΕΚ ή τα κράτη ΕΖΕΣ και οι οποίες απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι κατ' αρχήν ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών ΕΟΧ συναλλαγές. Ωστόσο, τέτοιου είδους κρατικές ενισχύσεις είναι δυνατόν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να δικαιολογούνται βάσει του κοινού συμφέροντος του ΕΟΧ. Ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές αναφέρονται στο άρθρο 61 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ και εφαρμόζονται στον τομέα των μεταφορών όπως και σε άλλους τομείς της οικονομίας.
- (17) Επιπλέον, το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει ότι είναι συμβιβάσιμες με τον ΕΟΧ «οι ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών ή στην αποκατάσταση ορισμένων βαρών συνυφασμένων με την έννοια της δημοσίας υπηρεσίας». Το άρθρο αυτό αποτελεί *lex specialis* στη γενική οικονομία της συμφωνίας ΕΟΧ. Βάσει του άρθρου που αντιστοιχεί στο άρθρο 73 της συνθήκης ΕΚ, ο κοινοτικός νομοθέτης θέσπισε δύο ειδικά κείμενα στον τομέα των μεταφορών: πρόκειται για τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1969, περί των ενεργειών των κρατών μελών που αφορούν τις υποχρεώσεις που είναι συνυφασμένες με την έννοια της δημοσίας υπηρεσίας στον τομέα των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών⁽²⁸⁾ και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1970, περί ενισχύσεων που χορηγούνται στον τομέα των σιδηροδρομικών, οδικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών⁽²⁹⁾. Επίσης, ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1969, περί κοινών κανόνων για τη διευθέτηση των λογαριασμών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων⁽³⁰⁾ προβλέπει ότι ορισμένες αντισταθμίσεις μπορούν να χορηγούνται από τα κράτη μέλη σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις⁽³¹⁾.
- (18) Το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 ορίζει ότι τα κράτη ΕΟΧ δεν λαμβάνουν συντονιστικά μέτρα ούτε επιβάλλουν βάρη συνυφασμένα με την έννοια της δημοσίας υπηρεσίας τα οποία συνεπάγονται την παροχή ενισχύσεων, κατά το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, εκτός από τις περιπτώσεις και υπό τους όρους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό, με την επιφύλαξη, ωστόσο, των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69. Σύμφωνα με τη νομολογία «Altmark»⁽³²⁾ του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου προκύπτει ότι οι κρατικές ενισχύσεις που δεν είναι δυνατό να εγκριθούν βάσει των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70, (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 ή (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69 δεν μπορεί να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 73 της συνθήκης ΕΚ⁽³³⁾. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι οι αντισταθμίσεις για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που δεν πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 59 παράγραφος 2 ή κάθε άλλης διάταξης της συμφωνίας ΕΟΧ⁽³⁴⁾.
- (19) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 («ο κανονισμός ΥΔΥ»⁽³⁵⁾), για την Υποχρέωση Δημόσιας Υπηρεσίας), που θα αρχίσει να ισχύει στις 3 Δεκεμβρίου 2009 και καταργεί τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70, θα αποτελέσει ένα νέο νομικό πλαίσιο. Συνεπώς, οι πτυχές που συνδέονται με τις αντισταθμίσεις για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας δεν καλύπτονται από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.
- (20) Συνεπεία της ενάρξεως ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007, το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ θα μπορεί να εφαρμόζεται απευθείας ως νομική βάση για τον προσδιορισμό του συμβιβάσιμου των ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στον κανονισμό ΥΔΥ, ιδίως των ενισχύσεων για τον συντονισμό των εμπορευματικών μεταφορών. Επομένως, απαιτείται να εκπονηθεί μία γενική ερμηνεία για την εξέταση του συμβιβάσιμου χαρακτήρα των ενισχύσεων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού με το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές έχουν κυρίως ως στόχο τη θέσπιση κριτηρίων για την εξέταση αυτή, καθώς και ορίων έντασης. Λαμβανομένης υπόψη της διατύπωσης του άρθρου 49, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ πρέπει ωστόσο να δώσει τη δυνατότητα στα κράτη ΕΖΕΣ να αποδεικνύουν, ενδεχομένως, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα των μέτρων που θα βγαίνουν πέραν των θεσπισθέντων ορίων.
- (21) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 49 και 61 της συμφωνίας ΕΟΧ και την εφαρμογή τους στις δημόσιες χρηματοδοτήσεις που προορίζονται για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις κατά την έννοια της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ. Εξετάζονται οι ακόλουθες πτυχές: η δημόσια στήριξη στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις μέσω της χρηματοδότησης των υποδομών (κεφάλαιο 2), οι ενισχύσεις για την αγορά και την ανανέωση τροχαίου υλικού (κεφάλαιο 3), η παραγραφή χρεών από τα κράτη με στόχο την οικονομική εξυγίανση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων (κεφάλαιο 4), οι ενισχύσεις αναδιάρθρωσης των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων (κεφάλαιο 5), οι ενισχύσεις για τις ανάγκες του συντονισμού των μεταφορών (κεφάλαιο 6) και οι κρατικές εγγυήσεις προς τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις (κεφάλαιο 7). Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, αντίθετα, δεν εξετάζουν τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού ΥΔΥ, για τον οποίο ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχουν αναπτύξει ακόμη πρακτική λύση αποφάσεων⁽³⁶⁾.

⁽²⁸⁾ ΕΕ L 156 της 28.6.1969, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1893/91 (ΕΕ L 169 της 29.6.1991, σ. 1).

⁽²⁹⁾ ΕΕ L 130 της 15.6.1970, σ. 1.

⁽³⁰⁾ ΕΕ L 156 της 28.6.1969, σ. 8. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 1).

⁽³¹⁾ Αυτοί οι τρεις κανονισμοί αποτέλεσαν μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ από τη δημιουργία της.

⁽³²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Ιουλίου 2003 στην υπόθεση C-280/00, Altmark Trans GmbH και Regierungspräsidium Magdeburg κατά Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH («Altmark»), Συλλογή 2003, σ. 17747.

⁽³³⁾ Απόφαση *Altmark*, σκέψη 107.

⁽³⁴⁾ Βλ. σχετικά αιτιολογική σκέψη 17 της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2005, για την εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται, υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 67). Η απόφαση αυτή ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 91/2006 της Μεκτικής Επιτροπής του ΕΟΧ της 7ης Ιουλίου 2006 (ΕΕ L 286 της 19.10.2006, σ. 31, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 52 της 19.10.2006, σ. 24). Το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης αντιστοιχεί στο άρθρο 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ.

⁽³⁵⁾ Ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 85/2008 της Μεκτικής Επιτροπής του ΕΟΧ της 4ης Ιουλίου 2008 (ΕΕ L 280 της 23.10.2008, σ. 20, και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 64 της 23.10.2008, σ. 13).

⁽³⁶⁾ Δεν αφορούν ούτε και την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69. Ο κανονισμός αυτός αποτέλεσε μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ από τη δημιουργία της.

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
- (22) Οι σιδηροδρομικές υποδομές έχουν τεράστια σημασία για την ανάπτυξη του τομέα των σιδηροδρόμων στην Ευρώπη. Είτε πρόκειται για τη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια είτε για την ανάπτυξη του συστήματος μεγάλης ταχύτητας απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις στις εν λόγω υποδομές⁽³⁷⁾.
- (23) Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται μόνο στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, δεν έχουν ως στόχο να ορίσουν, σε σχέση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, το νομικό καθεστώς που εφαρμόζεται στη δημόσια χρηματοδότηση των υποδομών. Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει μόνο τις επιπτώσεις της δημόσιας χρηματοδότησης των υποδομών στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις.
- (24) Επιπλέον, οι δημόσιες χρηματοδοτήσεις για την ανάπτυξη υποδομών μπορούν να παρέχουν έμμεσα πλεονέκτημα σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και, συνεπώς, να αποτελούν ενισχύσεις. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, είναι σκόπιμο να εκτιμάται εάν το μέτρο στήριξης των υποδομών έχει ως οικονομικό αποτέλεσμα να ελαφρύνει τις επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων⁽³⁸⁾. Για να στοιχειοθετηθεί τέτοια περίπτωση είναι ιδίως αναγκαίο να παρέχεται επιλεκτικό πλεονέκτημα στις σχετικές επιχειρήσεις, το οποίο θα οφείλεται στη σχετική χρηματοδότηση των υποδομών⁽³⁹⁾.
- (25) Όταν η χρήση μιας υποδομής είναι ανοικτή σε όλους τους εν δυνάμει χρήστες ισότιμα και χωρίς την εισαγωγή διακρίσεων και η πρόσβαση στην υποδομή αυτή τιμολογείται σε επίπεδο σύμφωνο με τη νομοθεσία ΕΟΧ (οδηγία 2001/14/ΕΚ), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρούν κανονικά ότι η δημόσια χρηματοδότηση των υποδομών δεν συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων⁽⁴⁰⁾.
- (26) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ υπενθυμίζει εξάλλου ότι, όταν δημόσια χρηματοδότηση σιδηροδρομικών υποδομών συνιστά ενίσχυση σε μία ή περισσότερες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, αυτή μπορεί να επιτραπεί, για παράδειγμα βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, εφόσον η εν λόγω υποδομή ανταποκρίνεται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών. Εν προκειμένω, το κεφάλαιο 6 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών αποτελεί σχετικό σημείο αναφοράς για την ανάλυση του συμβιβασμού.

3. ΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

3.1 Στόχος

- (27) Ο στόλος των ελκτικών μηχανών και των βαγονιών που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά επιβατών είναι μεγάλης ηλικίας και σε ορισμένες περιπτώσεις απαρχαιωμένος, ιδίως στα νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2005, 70 % των ελκτικών μηχανών (ντίเซล και ηλεκτρικών) και 65 % των βαγονιών της ΕΕ-25 και της Νορβηγίας ήταν άνω των 20 ετών⁽⁴¹⁾. Εάν ληφθούν υπόψη μόνο τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, 82 % των ελκτικών μηχανών και 62 % των βαγονιών ήταν άνω των 20 ετών το 2005⁽⁴²⁾. Πλην όμως, σύμφωνα με τα στοιχεία που διαθέτει, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι περίπου 1 % του εν λόγω στόλου ανανεώνεται ετησίως.
- (28) Η τάση αυτή αντικατοπτρίζει ασφαλώς τις δυσκολίες του σιδηροδρομικού τομέα γενικά, οι οποίες μειώνουν τα κίνητρα και την ικανότητα των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων να επενδύσουν σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού ή/και ανανέωσης του τροχαίου υλικού. Όμως μια τέτοια επένδυση είναι απαραίτητη για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των σιδηροδρομικών μεταφορών σε σχέση με τους άλλους τρόπους μεταφοράς που είναι περισσότερο ρυπογόνοι, ή που προκαλούν υψηλό εξωτερικό κόστος. Η επένδυση αυτή είναι επίσης απαραίτητη για να περιοριστούν οι επιπτώσεις των σιδηροδρομικών μεταφορών στο περιβάλλον, ιδίως μειώνοντας τις ηχητικές οχλήσεις που προκαλούνται και βελτιώνοντας την ασφάλεια. Τέλος, η βελτίωση της διαλειτουργικότητας μεταξύ των εθνικών δικτύων συνεπάγεται προσαρμογές του υφιστάμενου τροχαίου υλικού προκειμένου να μπορέσει να διατηρηθεί η συνοχή του συστήματος.
- (29) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, φαίνεται ότι οι ενισχύσεις για την αγορά και την ανανέωση του τροχαίου υλικού είναι δυνατόν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να συμβάλουν στην επίτευξη πολλών στόχων κοινού συμφέροντος και επομένως να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με τη συμφωνία ΕΟΧ.

⁽³⁷⁾ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η Ευρώπη σε συνεχή κίνηση - Βιώσιμη κινητικότητα στην ήπειρό μας - Ενδίαμεση εξέταση της Λευκής Βίβλου για τις μεταφορές». Βλ. επίσης το ψήφισμα και την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΟΧ σχετικά με «Μία φιλόδοξη πολιτική μεταφορών».

⁽³⁸⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 2002 στην υπόθεση C-382/99, *Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2002, σ. I-5163.

⁽³⁹⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου της 19ης Σεπτεμβρίου 2000 στην υπόθεση C-156/98, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2000, σ. I-6857.

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 7ης Ιουνίου 2006, N 478/2004, κρατική εγγύηση για τον δανεισμό κεφαλαίων από την Cora's Iompaig Eirann (CIE) για επενδύσεις σε υποδομή, EE C 209 της 31.8.2006, σ. 8, απόφαση της 8ης Μαρτίου 2006, N 284/2005, Ιρλανδία - Περιφερειακό Ευρωζωνικό Πρόγραμμα (EE C 207 της 30.8.2006, σ. 3), σημείο 34, και οι ακόλουθες αποφάσεις: απόφαση 2003/227/ΕΚ της 2ας Αυγούστου 2002 σχετικά με διάφορα μέτρα και σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Ισπανία υπέρ του κέντρου αναψυχής «Terra Mítica SA», κοντά στο Benidorm (Alicante) (EE L 91 της 8.4.2003, σ. 23), σημείο 64, απόφαση της 20ης Απριλίου 2005, N 355/2004 PPP, Βέλγιο - Εταιρική σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για τη σήραγγα Krijgsbaan στο Deurne, η ανάπτυξη επαγγελματικών εγκαταστάσεων και η λειτουργία του αερολιμένα της Αμβέρσας (EE C 176 της 16.7.2005, σ. 11), σημείο 34, απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2001, N 550/2001, Βέλγιο — Εταιρική σχέση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για εγκαταστάσεις φόρτωσης και εκφόρτωσης (EE C 24 της 26.1.2002, σ. 2), σημείο 24, απόφαση της 20ης Δεκεμβρίου 2001, N 649/01, Ηνωμένο Βασίλειο - Επιχορηγήσεις για εγκαταστάσεις διακίνησης φορτίων (EE C 45 της 19.2.2002, σ. 2), σημείο 45, απόφαση της 17ης Ιουλίου 2002, N 356/02, Ηνωμένο Βασίλειο — Network Rail (EE C 232 της 28.9.2002, σ. 2), σημείο 70, N 511/95 Jaguar Cars Ltd. Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 της συμφωνίας ΕΟΧ στις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών (EE C 350 της 10.12.1994, σ. 5), σημείο 12. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξέδωσε αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές με την απόφαση αριθ. 124/95/COL της 6ης Δεκεμβρίου 1995 (EE L 124 της 23.5.1996, σ. 41 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 23 της 23.5.1996, σ. 104). Λευκή Βίβλος: Δίκαιη πληρωμή για την χρήση της υποδομής (COM(1998) 466 τελικό), σημείο 43. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: «Βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών στους θαλάσσιους λιμένες: βασικό στοιχείο των ευρωπαϊκών μεταφορών» [COM(2001) 35 τελικό, σ. 11].

⁽⁴¹⁾ Πηγή: UIC Δυναμικό σε τροχαίο υλικό στην ΕΕ-25 + Νορβηγία (2005).

⁽⁴²⁾ Πηγή: CER (2005).

- (30) Το κεφάλαιο αυτό αποσκοπεί στη διευκρίνιση των όρων βάσει των οποίων η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ διενεργεί μια τέτοια εξέταση του συμβιβάσιμου.

3.2 Συμβιβάσιμο

- (31) Η εξέταση του συμβιβάσιμου πρέπει να πραγματοποιείται ανάλογα με το στόχο κοινού συμφέροντος στην επίτευξη του οποίου συμβάλλει η ενίσχυση.
- (32) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι, κατ' αρχήν, οι ανάγκες εκσυγχρονισμού του τροχαίου υλικού μπορούν να λαμβάνονται επαρκώς υπόψη είτε με την εφαρμογή των γενικών κανόνων που ισχύουν στις κρατικές ενισχύσεις είτε με την εφαρμογή του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές προορίζονται για τον συντονισμό των μεταφορών (βλ. κεφάλαιο 6).
- (33) Κατά την εξέταση του συμβιβάσιμου των ενισχύσεων του τροχαίου υλικού, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εφαρμόζει επομένως κατά γενικό κανόνα, για καθένα από τις ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων τα κριτήρια που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ή σε οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο:
- α) ενισχύσεις για τον συντονισμό των μεταφορών ⁽⁴³⁾,
 - β) ενισχύσεις για την αναδιάρθρωση σιδηροδρομικών επιχειρήσεων ⁽⁴⁴⁾,
 - γ) ενισχύσεις για μικρομεσαίες επιχειρήσεις ⁽⁴⁵⁾,
 - δ) ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ⁽⁴⁶⁾,
 - ε) ενισχύσεις για την αντιστάθμιση των δαπανών σχετικά με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και στο πλαίσιο συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας ⁽⁴⁷⁾,
 - στ) περιφερειακές ενισχύσεις ⁽⁴⁸⁾.
- (34) Στην περίπτωση των περιφερειακών ενισχύσεων για αρχικές επενδύσεις, οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις «κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» προβλέπουν ότι «στον τομέα των μεταφορών, οι δαπάνες για την αγορά εξοπλισμού μεταφορών (κινητών περιουσιακών στοιχείων) δεν είναι επιλέξιμες για ενισχύσεις αρχικής επένδυσης» (σημείο 39, υποσημείωση 40). Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι πρέπει να προβλεφθεί παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό όσον αφορά τις σιδηροδρομικές επιβατικές μεταφορές. Αυτό οφείλεται στις ιδιαιτερότητες του εν λόγω τρόπου μεταφοράς, ιδίως στο γεγονός ότι το τροχαίο υλικό στον τομέα αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται διαρκώς σε συγκεκριμένες γραμμές ή υπηρεσίες. Έτσι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στη συνέχεια, το κόστος απόκτησης τροχαίου υλικού στον τομέα των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών (ή άλλων τρόπων μεταφοράς, όπως το ελαφρύ τραίνο, το μετρό ή το τραμ), θεωρείται ως επιλέξιμες δαπάνες κατά την έννοια των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών ⁽⁴⁹⁾. Αντίθετα, οι δαπάνες απόκτησης τροχαίου υλικού για αποκλειστική χρήση στις εμπορευματικές μεταφορές δεν είναι επιλέξιμες.
- (35) Λαμβανομένης υπόψη της κατάστασης που περιγράφεται στα σημεία 28 και 29, η παρέκκλιση αυτή εφαρμόζεται σε κάθε είδος επένδυσης σε τροχαίο υλικό, αρχικής ή για αντικατάσταση, εφόσον το υλικό αυτό χρησιμοποιείται σε γραμμές που εξυπηρετούν τακτικά περιοχή η οποία μπορεί να τύχει ενισχύσεων βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συμφωνίας ΕΟΧ ή περιοχή με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμού κατά την έννοια των παραγράφων 69 και 70 των κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽⁵⁰⁾. Στις υπόλοιπες περιοχές, η παρέκκλιση εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις για αρχικές επενδύσεις. Για τις ενισχύσεις σε επενδύσεις αντικατάστασης, η παρέκκλιση εφαρμόζεται μόνον εφόσον το σύνολο του τροχαίου υλικού που εκσυγχρονίστηκε με τη λήψη της ενίσχυσης, έχει ηλικία άνω των 15 ετών.

⁽⁴³⁾ Βλ. κεφάλαιο 6.

⁽⁴⁴⁾ Βλ. κεφάλαιο 5, βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων που εγκρίθηκαν με την απόφαση αριθ. 305/04/COL της 1ης Δεκεμβρίου 2004 (ΕΕ L 97 της 15.4.2005, σ. 41 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 21 της 28.4.2005, σ. 1). Βλ. αντίστοιχες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2).

⁽⁴⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1976/2006 (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 85). Ο κανονισμός ενσωματώθηκε στο παράρτημα XV της συμφωνίας ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 88/2002 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ της 25ης Ιουνίου 2002 (ΕΕ L 266 της 13.10.2002, σ. 56 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 49 της 3.10.2002, σ. 42).

⁽⁴⁶⁾ Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος με την απόφαση αριθ. 500/08/COL της 16ης Ιουλίου 2008 (ΕΕ L 144 της 10.6.2010, σ. 1 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 29 της 10.6.2010, σ. 1). Βλ. αντίστοιχες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ C 82 της 1.4.2008, σ. 1).

⁽⁴⁷⁾ Ο προαναφερθείς κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ από τη δημιουργία της. Ο προαναφερθείς κανονισμός ΥΔΥ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση αριθ. 85/2008 της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, στον οποίο επισύεται η προσοχή ιδίως στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού: «Εφόσον μια αρμόδια αρχή αποφασίζει να χορηγήσει σε φορέα της επιλογής της αποκλειστικό δικαίωμα ή/και αποζημίωση παντός είδους, σε αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, πρέπει να το πράττει στο πλαίσιο σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας».

⁽⁴⁸⁾ Βλ. σημείο 8 των κατευθυντήριων γραμμών της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2007-2013 που εγκρίθηκαν με την απόφαση αριθ. 85/06/COL της 6ης Απριλίου 2006 (ΕΕ L 54 της 28.2.2008, σ. 1 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 11 της 28.2.2008, σ. 1). Βλ. αντίστοιχες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 8).

⁽⁴⁹⁾ Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επισημαίνει ότι η συλλογιστική αυτή μπορεί, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, να εφαρμοστεί τηρουμένων των αναλογιών στα οχήματα που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της δημόσιας μεταφοράς επιβατών οδικώς, ιδίως όταν τα οχήματα αυτά πληρούν τα τελευταία κοινοτικά πρότυπα που εφαρμόζονται στα καινούρια οχήματα. Στην περίπτωση αυτή, βάσει της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα εφαρμόσει την προσέγγιση που αναφέρεται στο σημείο αυτό για το σιδηροδρομικό τροχαίο υλικό. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ενθαρρύνει τα κράτη ΕΖΕΣ όταν χορηγούν ενισχύσεις τέτοιου είδους, να υποστηρίζουν τεχνολογίες που συνεπάγονται μικρότερη ρύπανση του περιβάλλοντος και θα εξετάσει σε ποιο βαθμό είναι ενδεδειγμένο να χορηγείται ειδική οικονομική υποστήριξη των τεχνολογιών αυτών μέσω ενισχύσεων αυξημένης έντασης.

⁽⁵⁰⁾ Οι περιφέρειες με πολύ μικρό πληθυσμό αποτελούν ή ανήκουν σε περιφέρειες επιπέδου NUTS-II, με πληθυσμιακή πυκνότητα 8 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο ή μικρότερη, επεκτείνονται δε και σε παρακείμενες μικρότερες περιοχές που ικανοποιούν το ίδιο κριτήριο ως προς την πληθυσμιακή πυκνότητα.

- (36) Για να προληφθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που θα ήταν αντίθετες προς το κοινό συμφέρον, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί, ωστόσο, ότι η παρέκκλιση αυτή πρέπει να υπόκειται σε τέσσερις όρους, οι οποίοι πρέπει να πληρούνται σωρευτικά:
- α) το σχετικό τροχαίο υλικό πρέπει να παραμείνει στις υπηρεσίες των αστικών, προαστιακών ή περιφερειακών επιβατικών μεταφορών σε συγκεκριμένη περιοχή ή για συγκεκριμένη γραμμή που εξυπηρετεί διάφορες περιοχές. Για τις ανάγκες των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ως «υπηρεσίες αστικών και προαστιακών μεταφορών» νοούνται οι υπηρεσίες μεταφοράς που ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός αστικού κέντρου ή μιας οικιστικής περιοχής, καθώς και στις μεταφορικές ανάγκες ανάμεσα σ' αυτό το κέντρο ή την οικιστική περιοχή και στα προάστιά τους. Ως «υπηρεσίες περιφερειακών μεταφορών» νοούνται οι υπηρεσίες μεταφοράς που αποσκοπούν στην ικανοποίηση των μεταφορικών αναγκών μιας ή περισσότερων περιοχών. Δρομολόγια που εξυπηρετούν διάφορες περιοχές, σε ένα ή περισσότερα κράτη ΕΟΧ, μπορούν συνεπώς να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος σημείου, εφόσον είναι δυνατό να αποδειχθεί ο αντίκτυπος στην περιφερειακή ανάπτυξη των περιοχών που εξυπηρετούνται, κυρίως λόγω του τακτικού χαρακτήρα των δρομολογίων. Στην περίπτωση αυτή, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξακριβώνει ότι η ενίσχυση δεν θα θέσει σε κίνδυνο το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς των διεθνών επιβατικών μεταφορών και των ενδομεταφορών μετά την έναρξη ισχύος της τρίτης δέσμης μέτρων για τις σιδηροδρομικές μεταφορές.
 - β) το σχετικό τροχαίο υλικό θα πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά στη συγκεκριμένη περιοχή ή στη συγκεκριμένη γραμμή που διέρχεται από διάφορες περιοχές για την οποία λήφθηκαν ενισχύσεις τουλάχιστον επί δέκα χρόνια,
 - γ) το τροχαίο υλικό αντικατάστασης πρέπει να ανταποκρίνεται στα πλέον πρόσφατα πρότυπα διαλειτουργικότητας, ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος ⁽⁵¹⁾ που ισχύουν στο σχετικό δίκτυο,
 - δ) το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να αποδεικνύει ότι το έργο συμβάλλει σε μια συνεκτική στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης.
- (37) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα μεριμνήσει για την αποφυγή αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τα πρόσθετα έσοδα που θα μπορούσαν να παραχθούν για την ενισχυόμενη επιχείρηση από το τροχαίο υλικό που αντικαθίσταται στη σχετική γραμμή, για παράδειγμα μέσω της πώλησης σε τρίτους ή της χρησιμοποίησής του σε άλλες αγορές. Προς τον σκοπό αυτό, θα μπορεί να εξαρτήσει τη χορήγηση της ενίσχυσης από την υποχρέωση για τη δικαιούχο επιχείρηση να πωλεί υπό κανονικές συνθήκες αγοράς όλο ή μέρος του υλικού που δεν χρησιμοποιεί πλέον, έτσι ώστε να επιτραπεί η συνέχιση της χρήσης του από άλλες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση αυτή, τα έσοδα από την πώληση του παλαιού υλικού θα αφαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες.
- (38) Γενικότερα, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα μεριμνήσει να μη γίνεται κατάχρηση της ενίσχυσης. Εφαρμόζονται οι υπόλοιποι όροι που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ιδίως όσον αφορά τα ανώτατα όρια έντασης, τους χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων και τους κανόνες σώρευσης. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επισημαίνει ότι οι συγκεκριμένες γραμμές είναι δυνατόν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να διασχίζουν περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται διαφορετικά ανώτατα όρια έντασης σύμφωνα με τον χάρτη των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα. Στην περίπτωση αυτή, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα εφαρμόσει το υψηλότερο ποσοστό έντασης μεταξύ των περιοχών που εξυπηρετούνται τακτικά από τη σχετική γραμμή και κατ' αναλογία της τακτικότητας της εξυπηρέτησης αυτής ⁽⁵²⁾.
- (39) Όσον αφορά τα επενδυτικά έργα των οποίων οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τα 50 εκατ. EUR, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι πρέπει, λόγω των ιδιαιτεροτήτων του κλάδου των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών, να γίνει παρέκκλιση από τα σημεία 49 έως 59 των κατευθυντήριων γραμμών για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Ωστόσο, τα σημεία 53 και 56 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών εξακολουθούν να εφαρμόζονται εφόσον το επενδυτικό έργο αφορά τροχαίο υλικό χρησιμοποιούμενο σε συγκεκριμένη γραμμή η οποία εξυπηρετεί πολλές περιοχές.
- (40) Εάν στη δικαιούχο επιχείρηση ανατίθενται υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος για τις οποίες προβλέπεται η αγορά ή/και η ανανέωση του τροχαίου υλικού και η επιχείρηση λαμβάνει ήδη αντιστάθμιση προς τον σκοπό αυτό, η αντιστάθμιση αυτή πρέπει να συνυπολογίζεται στο ποσό της περιφερειακής ενίσχυσης που μπορεί να χορηγηθεί στην εν λόγω επιχείρηση, προκειμένου να αποφευχθεί η υπεραντιστάθμιση.
4. ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ ΧΡΕΩΝ
- 4.1 Στόχος
- (41) Όπως αναφέρθηκε στο τμήμα 1.1, στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις παρατηρήθηκε έλλειψη ισορροπίας μεταξύ των εσόδων και των εξόδων, ιδίως όσον αφορά τις επενδυτικές δαπάνες. Αυτό οδήγησε στη δημιουργία τεράστιου χρέους, το οποίο επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και περιορίζει την ικανότητά τους να προβαίνουν στις αναγκαίες επενδύσεις, τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε επίπεδο ανανέωσης του τροχαίου υλικού.

⁽⁵¹⁾ Η χορήγηση ενισχύσεων για την αγορά νέων μεταφορικών οχημάτων που υπερβαίνουν τα κοινοτικά πρότυπα ή που αυξάνουν το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας σε περίπτωση απουσίας κοινοτικών προτύπων, είναι δυνατή στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

⁽⁵²⁾ Εφόσον η συγκεκριμένη γραμμή ή το δρομολόγιο εξυπηρετεί συστηματικά (δηλαδή σε κάθε διαδρομή) την περιοχή στην οποία εφαρμόζεται το υψηλότερο ποσοστό, το εν λόγω ποσοστό εφαρμόζεται στο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών. Εφόσον η περιοχή στην οποία εφαρμόζεται το υψηλότερο ποσοστό εξυπηρετείται περιστασιακά μόνο, το ποσοστό αυτό εφαρμόζεται στο μέρος εκείνο των επιλέξιμων δαπανών που χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση της εν λόγω περιοχής.

- (42) Στην οδηγία 91/440 λήφθηκε σοβαρά υπόψη η κατάσταση αυτή. Από την έβδομη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι τα κράτη ΕΟΧ πρέπει «να μεριμνούν ειδικότερα ώστε οι υπάρχουσες δημόσιες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις να έχουν υγιή οικονομική διάρθρωση» και προβλέπεται ότι μια «οικονομική αναδιοργάνωση» θα μπορούσε να είναι απαραίτητη προς τον σκοπό αυτό. Το άρθρο 9 της οδηγίας προβλέπει τα εξής: «Τα κράτη μέλη θεσπίζουν από κοινού με τις υφιστάμενες δημόσιες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις κατάλληλους μηχανισμούς, οι οποίοι θα συμβάλουν στη μείωση των χρεών αυτών των επιχειρήσεων σε επίπεδο που να μην εμποδίζει μια υγιή οικονομική διαχείριση, καθώς και στην εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής τους». Η παράγραφος 3 του άρθρου 9 προβλέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων «για την εξάλειψη των αναφερόμενων στο παρόν άρθρο χρεών», και ορίζει ότι η χορήγηση των ενισχύσεων αυτών γίνεται στο πλαίσιο των άρθρων 49, 61 και 62 της συμφωνίας ΕΟΧ⁽⁵³⁾.
- (43) Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, τα κράτη ΕΟΧ μείωσαν σημαντικά τα χρέη των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων. Η αναδιάρθρωση των χρεών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκε με διάφορους τρόπους:
- α) με τη μεταφορά ολόκληρου του χρέους ή μέρους αυτού στον οργανισμό που είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της υποδομής, προκειμένου να λειτουργήσει η σιδηροδρομική επιχείρηση σε μια πιο υγιή οικονομική βάση. Η μεταφορά αυτή κατέστη δυνατή κατά το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης των υπηρεσιών μεταφοράς και διαχείρισης της υποδομής,
 - β) με τη δημιουργία χωριστών οντοτήτων για τη χρηματοδότηση έργων υποδομής (για παράδειγμα, γραμμές υψηλής ταχύτητας), καθιστώντας δυνατό για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις να απαλλαγούν από το μελλοντικό οικονομικό βάρος που θα αντιπροσώπευε η χρηματοδότηση των νέων αυτών υποδομών,
 - γ) με την οικονομική αναδιάρθρωση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων, ιδίως με τη διαγραφή ολόκληρου του χρέους ή μέρους αυτού.
- (44) Αυτά τα τρία είδη μέτρων συνέβαλαν στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων βραχυπρόθεσμα. Το χρέος μειώθηκε σε σχέση με το σύνολο του παθητικού, όπως και το μερίδιο των καταβαλλόμενων τόκων στο συνολικό λειτουργικό κόστος. Γενικά, με την ελάφρυνση του χρέους οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις μπόρεσαν να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση, δεδομένου ότι μειώθηκαν οι δαπάνες αποπληρωμής του κεφαλαίου και των τόκων. Οι ελαφρύνσεις αυτές συνέβαλαν επίσης στη μείωση των επιτοκίων, γεγονός που έχει ουσιαστικό αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση του χρέους.
- (45) Ωστόσο, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ διαπιστώνει ότι το ύψος του χρέους πολλών σιδηροδρομικών επιχειρήσεων παραμένει ανησυχητικό. Πολλές από τις επιχειρήσεις αυτές έχουν ένα επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης ανώτερο από τα αποδεκτά για μια εμπορική επιχείρηση επίπεδα, εξακολουθούν να μην μπορούν να αυτοχρηματοδοτηθούν, ή/και δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν τις επενδυτικές τους ανάγκες μέσω των εσόδων από τις σημερινές και μελλοντικές μεταφορικές δραστηριότητες. Επιπλέον, στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα μετά την 1η Μαΐου 2004, διαπιστώνεται ότι το επίπεδο χρέους των επιχειρήσεων του τομέα είναι σημαντικά υψηλότερο από ό,τι στα υπόλοιπα κράτη ΕΟΧ.
- (46) Η κατάσταση αυτή αντικατοπτρίζεται στην επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη να μην τροποποιήσει, κατά την έκδοση των οδηγιών 2001/12/ΕΚ και 2004/51/ΕΚ, τις διατάξεις της οδηγίας 1991/440/ΕΟΚ. Οι διατάξεις αυτές εντάσσονται στο συνολικό πλαίσιο που διαμορφώθηκε από τις διαδοχικές δέσμες μέτρων για τους σιδηροδρόμους.
- (47) Το κεφάλαιο αυτό αποσκοπεί να διευκρινίσει τον τρόπο με τον οποίο η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ προτίθεται να εφαρμόσει, υπό το πρίσμα της απαίτησης αυτής που επιβάλλει το παράγωγο δικαίωμα, τους κανόνες της συμφωνίας ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις στους μηχανισμούς για τη μείωση του χρέους των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων.

4.2 Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (48) Καταρχάς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ υπενθυμίζει ότι το ασυμβίβαστο της αρχής που τίθεται από το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις οι οποίες «νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής», και μόνο «κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ συμβαλλομένων μερών συναλλαγές». Σύμφωνα με πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, όταν μια κρατική ενίσχυση χορηγούμενη από το κράτος ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις στο πλαίσιο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, πρέπει να θεωρείται ότι οι συναλλαγές αυτές επηρεάζονται από την ενίσχυση⁽⁵⁴⁾.
- (49) Κάθε μέτρο που καταλογίζεται στο δημόσιο και το οποίο οδηγεί στην ολική ή μερική διαγραφή χρεών προς όφελος συγκεκριμένα μιας ή περισσοτέρων σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και μέσω κρατικών πόρων εμπίπτει συνεντός στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, εφόσον η σχετική σιδηροδρομική επιχείρηση δραστηριοποιείται σε αγορές ανοιχτές στον ανταγωνισμό και η διαγραφή των χρεών ενισχύει τη θέση της τουλάχιστον σε μία από εκείνες τις αγορές.
- (50) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2001/12/ΕΚ άνοιξε την αγορά παροχής διεθνών υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών στον ανταγωνισμό σε ολόκληρο το διευρωπαϊκό δίκτυο σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών από τις 15 Μαρτίου 2003. Επομένως, θεωρεί ότι, γενικά, η αγορά άνοιξε στον ανταγωνισμό το αργότερο στις 15 Μαρτίου 2003.

⁽⁵³⁾ Βλ. υποσημείωση 26.

⁽⁵⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Σεπτεμβρίου 1980 στην υπόθεση 730/79, *Philip Morris Holland κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1980, σ. 2671, σκέψη 11.

4.3 Συμβιβάσιμο

- (51) Όταν η διαγραφή χρέους σιδηροδρομικής επιχείρησης συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, πρέπει να κοινοποιείται στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 62 της συμφωνίας ΕΟΧ.
- (52) Εν γένει, μια τέτοια ενίσχυση πρέπει να εξετάζεται βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές ενισχύσεις του 2004 σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (εφεξής «οι κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης του 2004»), με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 5 αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.
- (53) Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες τα χρέη που έχουν διαγραφεί αφορούν αποκλειστικά το συντονισμό των μεταφορών, τις αντιστάθμισης των υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας ή τα λογιστικά πρότυπα, το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων αυτών θα εξετάζεται βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, των κανονισμών που εκδόθηκαν για την εφαρμογή του και του κανονισμού σχετικά με τη διευθέτηση των λογαριασμών⁽⁵⁵⁾.
- (54) Βάσει του άρθρου 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί εξάλλου ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τέτοιου είδους ενισχύσεις είναι δυνατόν να χορηγούνται ακόμα και εκτός πλαισίου οικονομικής αναδιάρθρωσης, εφόσον η διαγραφή αφορά παλαιά χρέη τα οποία είχαν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2001/12/ΕΚ, η οποία καθορίζει τους όρους για το άνοιγμα του τομέα στον ανταγωνισμό.
- (55) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι οι ενισχύσεις αυτού του είδους μπορεί να είναι συμβιβάσιμες στο μέτρο που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της μετάβασης προς μια ανοικτή αγορά σιδηροδρομικών μεταφορών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ⁽⁵⁶⁾. Συνεπώς, εκτιμά ότι τέτοιου είδους ενισχύσεις μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με το άρθρο 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ⁽⁵⁷⁾, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι.
- (56) Πρώτον, η ενίσχυση πρέπει να εξυπηρετεί στην αντιστάθμιση των σαφώς καθορισμένων και εξατομικευμένων χρεών τα οποία έχουν συναφθεί πριν από τις 15 Μαρτίου 2001, ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας 2001/12/ΕΚ. Η ενίσχυση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το ποσό των εν λόγω χρεών. Το σκεπτικό του άρθρου 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, το οποίο υιοθέτησαν και οι μετέπειτα οδηγίες, ήταν να μειωθούν τα συσσωρευμένα χρέη σε μια στιγμή κατά την οποία δεν είχε αποφασιστεί ακόμη το άνοιγμα της αγοράς σε επίπεδο ΕΟΧ.
- (57) Δεύτερον, τα χρέη πρέπει να συνδέονται άμεσα με δραστηριότητα σιδηροδρομικών μεταφορών ή με δραστηριότητες διαχείρισης, κατασκευής ή χρήσης σιδηροδρομικών υποδομών. Τα χρέη που συνάπτονται για την υλοποίηση επενδύσεων οι οποίες δεν είναι άμεσα συνδεδεμένες με σιδηροδρομικές μεταφορές ή/και σιδηροδρομικές υποδομές δεν είναι επιλέξιμα.
- (58) Τρίτον, η διαγραφή χρεών πρέπει να γίνεται προς όφελος επιχειρήσεων με υπερβολικό επίπεδο χρέους, το οποίο παρεμποδίζει την υγιή οικονομική διαχείρισή τους. Η ενίσχυση πρέπει να είναι απαραίτητη για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης, υπό την έννοια ότι η αναμενόμενη εξέλιξη του ανταγωνισμού στον ΕΟΧ δεν θα επέτρεπε στην επιχείρηση την εξυγίανση της οικονομικής κατάστασής της στο προβλεπόμενο μέλλον. Για την αξιολόγηση αυτού του κριτηρίου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα κέρδη παραγωγικότητας που η επιχείρηση αναμένεται να επιτύχει.
- (59) Τέταρτον, η ενίσχυση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Στο σημείο αυτό, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η μελλοντική εξέλιξη του ανταγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, η ενίσχυση δεν πρέπει να θέτει βραχυπρόθεσμα την επιχείρηση σε ευνοϊκότερη κατάσταση από εκείνη στην οποία βρίσκεται μια μέση επιχείρηση με καλή διαχείριση με το ίδιο προφίλ δραστηριότητας.
- (60) Πέμπτον, η διαγραφή των χρεών δεν πρέπει να παρέχει στην επιχείρηση ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που θα εμποδίζει την ανάπτυξη ενός πραγματικού ανταγωνισμού στον ΕΟΧ, παρεμποδίζοντας, για παράδειγμα, την είσοδο ξένων επιχειρήσεων ή νέων επιχειρηματιών σε ορισμένες εθνικές ή περιφερειακές αγορές. Ειδικότερα, οι ενισχύσεις για την παραγραφή των χρεών δεν μπορούν να χρηματοδοτούνται με εισφορές που επιβάλλονται σε άλλες σιδηροδρομικές επιχειρήσεις⁽⁵⁸⁾.
- (61) Εφόσον πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, τα μέτρα διαγραφής των χρεών συμβάλλουν στον στόχο που προβλέπεται στο άρθρο 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, χωρίς να στρεβλώνουν δυσανάλογα τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών ΕΟΧ. Μπορούν συνεπώς να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

5. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ «ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ»

5.1 Στόχος

- (62) Εκτός από την περίπτωση ειδικής διάταξης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αξιολογεί το συμβιβάσιμο των κρατικών ενισχύσεων για την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων στον σιδηροδρομικό τομέα βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2004 σχετικά με τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές δεν προβλέπουν παρέκκλιση για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις.

⁽⁵⁵⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69

⁽⁵⁶⁾ Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εφαρμόζει, κατ' αναλογία, ορισμένους όρους που προβλέπονται στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 2001, σχετικά με τη μέθοδο ανάλυσης των κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με λανθάνον κόστος, SEC(2001) 1238.

⁽⁵⁷⁾ Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69, (ΕΟΚ) αριθ. 1192/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70.

⁽⁵⁸⁾ Με την επιφύλαξη της εφαρμογής της οδηγίας 2001/14/ΕΚ.

- (63) Γενικά, ένας κλάδος επιχείρησης, δηλαδή μια οικονομική μονάδα χωρίς ίδια νομική προσωπικότητα, δεν μπορεί να λάβει ενισχύσεις αναδιάρθρωσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2004 σχετικά με τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης ισχύουν μόνο για τις «προβληματικές επιχειρήσεις». Στο σημείο 12 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών διευκρινίζεται, εξάλλου, ότι μία επιχείρηση «που ανήκει ή έχει εξαγοραστεί από ευρύτερο επιχειρηματικό όμιλο δεν είναι κατ'αρχήν επιλέξιμη για ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι η επιχείρηση έχει εγγενείς δυσχέρειες οι οποίες δεν έχουν προκύψει από την αυθαίρετη κατανομή των δαπανών στο εσωτερικό του ομίλου και ότι οι δυσχέρειες αυτές είναι τόσο σοβαρές ώστε να μην μπορούν να αντιμετωπιστούν από τον ίδιο τον όμιλο». Κατά μείζονα λόγο, πρέπει να αποφεύγεται η χρηματοδότηση με δημόσιους πόρους, μέσω τεχνητής τμηματοποίησης των δραστηριοτήτων, μιας ζημιολύου δραστηριότητας στο εσωτερικό συγκεκριμένης επιχείρησης.
- (64) Ωστόσο, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι ο τομέας των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών στην Ευρώπη βρίσκεται σήμερα σε μία εντελώς ιδιαίτερη κατάσταση, κατά την οποία, προς το κοινό συμφέρον, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε σιδηροδρομική επιχείρηση για την επανόρθωση προβληματικής κατάστασης, όσον αφορά τις δραστηριότητες των εμπορευματικών μεταφορών της εν λόγω επιχείρησης, μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.
- (65) Στον σιδηροδρομικό τομέα η ανταγωνιστική κατάσταση των δραστηριοτήτων των εμπορευματικών μεταφορών είναι σήμερα πολύ διαφορετική από εκείνη των επιβατικών μεταφορών. Οι εθνικές αγορές εμπορευματικών μεταφορών είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό, ενώ οι αγορές των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών δεν θα ανοίξουν στον ανταγωνισμό πριν από την 1η Ιανουαρίου 2010.
- (66) Η κατάσταση αυτή έχει οικονομικό αντίκτυπο στο μέτρο που οι εμπορευματικές μεταφορές διέπονται κατ'αρχήν μόνο από τις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των αποστολών φορτίου και των μεταφορών. Αντίθετα, η οικονομική ισορροπία της δραστηριότητας μεταφοράς επιβατών μπορεί επίσης να εξαρτάται από την παρέμβαση των δημοσίων αρχών μέσω αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.
- (67) Πολλές σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, ωστόσο, δεν έχουν διαχωρίσει νομικά τις δραστηριότητες των επιβατικών από εκείνες των εμπορευματικών μεταφορών ή η διάκριση αυτή έχει γίνει πρόσφατα. Η ισχύουσα νομοθεσία ΕΟΧ δεν προβλέπει, εξάλλου, την υποχρέωση τέτοιας νομικής διάκρισης.
- (68) Επιπλέον, η ανασυγκρότηση του τομέα των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών αποτελεί επί πολλά έτη μία από τις βασικές προτεραιότητες της ευρωπαϊκής πολιτικής μεταφορών. Οι σχετικοί λόγοι υπενθυμίζονται στο κεφάλαιο 1 των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών.
- (69) Από αυτή την ιδιαιτερότητα των εν λόγω δραστηριοτήτων προκύπτει η ανάγκη μιας κατάλληλης προσέγγισης, η οποία έχει γίνει αποδεκτή στην πρακτική λήψης αποφάσεων⁽⁵⁹⁾ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών του 1999⁽⁶⁰⁾ για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων.
- (70) Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι να επισημάνει, βάσει της εν λόγω πρακτικής λήψης αποφάσεων της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ και των τροποποιήσεων που επέφεραν οι κατευθυντήριες γραμμές του 2004 για τις ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση στις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές του 1999, τον τρόπο με τον οποίο η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σκοπεύει να εφαρμόσει την προσέγγιση αυτή στο μέλλον.
- (71) Ενόψει των κινδύνων που υπογραμμίζονται ανωτέρω, η προσέγγιση αυτή είναι περιστασιακή και ισχύει μόνο για τον κλάδο των εμπορευματικών μεταφορών των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και για μεταβατική περίοδο, συγκεκριμένα για τις αναδιάρθρωσεις που κοινοποιήθηκαν πριν την 1η Ιανουαρίου 2010, ημερομηνία για το άνοιγμα των αγορών σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών στον ανταγωνισμό.
- (72) Επιπλέον, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επιθυμεί να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, σ' έναν αυξανόμενο αριθμό κρατών ΕΟΧ, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις έχουν προσαρμόσει την οργάνωσή τους στις ειδικές εξελίξεις των δραστηριοτήτων εμπορευματικών και επιβατικών μεταφορών προβαίνοντας στον νομικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων εμπορευματικών μεταφορών. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα απαιτεί, συνεπώς, στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης και πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, τον νομικό διαχωρισμό του σχετικού κλάδου εμπορευματικών μεταφορών με τη μετατροπή του σε εμπορική επιχείρηση κοινού εμπορικού δικαίου. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επισημαίνει ότι ένας τέτοιος διαχωρισμός συμβάλει σημαντικά, μαζί με άλλα κατάλληλα μέτρα, στην υλοποίηση ενός διττού στόχου, δηλαδή αποκλείει κάθε διασταυρούμενη επιδότηση μεταξύ του διαρθρωμένου κλάδου και του υπόλοιπου της επιχείρησης και διασφαλίζει ότι όλες οι χρηματοδοτικές σχέσεις μεταξύ των δύο αυτών δραστηριοτήτων διαμορφώνονται διαρκώς σε εμπορική βάση.
- (73) Για την αποφυγή κάθε αμφιβολίας, οι κατευθυντήριες γραμμές του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση εξακολουθούν να εφαρμόζονται πλήρως κατά την εξέταση των ενισχύσεων που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, εκτός από τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται ρητά κατωτέρω.

5.2 Επιλεξιμότητα

- (74) Το κριτήριο της επιλεξιμότητας πρέπει να προσαρμοστεί προκειμένου να συμπεριληφθεί η κατάσταση κατά την οποία κλάδος εμπορευματικών μεταφορών μιας σιδηροδρομικής επιχείρησης συνιστά ορθολογικά συγκροτημένη και βιώσιμη οικονομική μονάδα, η οποία θα χωριστεί νομικά από το υπόλοιπο της επιχείρησης κατά την διαδικασία αναδιάρθρωσης πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, και αντιμετωπίζει δυσχέρειες τέτοιες που, αν αυτός ο κλάδος εμπορευματικών μεταφορών είχε χωριστεί από τη σιδηροδρομική επιχείρηση, θα συνιστούσε «προβληματική επιχείρηση» κατά την έννοια των κατευθυντήριων γραμμών του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση.

⁽⁵⁹⁾ Βλ. απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 2ας Μαρτίου 2005, Ν 386/2004, Ενίσχυση για την αναδιάρθρωση της SNCF Fret (EE C 172 της 12.7.2005, σ. 3).

⁽⁶⁰⁾ EE C 288 της 09.10.1999, σ. 2. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξέδωσε αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές με την απόφαση αριθ. 329/99/COL της 16ης Δεκεμβρίου 1999 (EE L 241 της 26.10.2000, σ. 1).

- (75) Αυτό σημαίνει ιδίως ότι ο σχετικός κλάδος της επιχείρησης αντιμετωπίζει σοβαρές εγγενείς δυσχέρειες, οι οποίες δεν είναι το αποτέλεσμα αυθαίρετης κατανομής των δαπανών στο εσωτερικό της σιδηροδρομικής επιχείρησης.
- (76) Ο κλάδος που χρήζει αναδιάρθρωσης, προκειμένου να αποτελεί ορθολογικά συγκροτημένη και βιώσιμη οικονομική μονάδα, πρέπει να συγκεντρώνει το σύνολο των δραστηριοτήτων εμπορευματικών μεταφορών της σιδηροδρομικής επιχείρησης, από βιομηχανική, εμπορική, λογιστική και οικονομική άποψη. Επίσης, πρέπει να είναι δυνατό να κατανεμηθεί στον κλάδο αυτό ένα επίπεδο ζημιών και ένα επίπεδο ιδίων πόρων ή κεφαλαίου που να αντικατοπτρίζουν ικανοποιητικά την οικονομική πραγματικότητα της κατάστασης την οποία αντιμετωπίζει ο εν λόγω κλάδος για να εκτιμηθεί συνεκτικότερα το κριτήριο που καθορίζεται στο σημείο 9 των κατευθυντήριων γραμμών του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση ⁽⁶¹⁾.
- (77) Για να εκτιμηθεί αν ένας κλάδος είναι προβληματικός κατά την έννοια που αναφέρεται ανωτέρω, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα λάβει επίσης υπόψη την ικανότητα του υπόλοιπου της σιδηροδρομικής επιχείρησης να διασφαλίσει την ανάκαμψη του προς αναδιάρθρωση κλάδου.
- (78) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι, μολονότι η κατάσταση που περιγράφεται ανωτέρω δεν καλύπτεται άμεσα από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση, οι οποίες, στο σημείο 11 αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής τους τις νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις, στο πλαίσιο αυτό μπορούν να χορηγούνται ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, έτσι ώστε η θυγατρική που ιδρύεται με αυτόν τον νομικό διαχωρισμό να μπορεί να δραστηριοποιείται με όρους βιωσιμότητας στην αγορά. Εν προκειμένου, προβλέπονται μόνο οι καταστάσεις κατά τις οποίες η θυγατρική που πρόκειται να ιδρυθεί μετά από νομικό διαχωρισμό συγκεντρώνει το σύνολο του κλάδου εμπορευματικών μεταφορών, όπως περιγράφεται από τον λογιστικό διαχωρισμό που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ, και περιλαμβάνει το σύνολο του ενεργητικού, του παθητικού, του κεφαλαίου, των εκτός ισολογισμού υποχρεώσεων και του εργατικού δυναμικού του κλάδου.
- (79) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επισημαίνει ότι, για τους ίδιους λόγους, όταν μια σιδηροδρομική επιχείρηση η οποία έχει πρόσφατα χωρίσει νομικά τον κλάδο εμπορευματικών μεταφορών της, ενώ ο εν λόγω κλάδος πληρούσε τα κριτήρια που καθορίζονται ανωτέρω, η σχετική θυγατρική δεν πρέπει να θεωρείται νεοϊδρυθείσα επιχείρηση κατά την έννοια του σημείου 11 των κατευθυντήριων γραμμών του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση, και συνεπώς δεν αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

5.3 Επιστροφή σε μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα

- (80) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα διασφαλίζει όχι μόνο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις επιστροφής στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα που τίθενται από τις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση ⁽⁶²⁾, αλλά ακόμη ότι η αναδιάρθρωση θα επιτρέψει να διασφαλιστεί η μετατροπή της δραστηριότητας εμπορευματικών μεταφορών μιας προστατευόμενης δραστηριότητας που απολαύει αποκλειστικών δικαιωμάτων σε ανταγωνιστική δραστηριότητα στο πλαίσιο της ανοικτής αγοράς. Η αναδιάρθρωση αυτή θα πρέπει επομένως να αφορά το σύνολο των πτυχών της δραστηριότητας εμπορευματικών μεταφορών, από βιομηχανική, εμπορική και οικονομική άποψη. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης που απαιτείται από τις κατευθυντήριες γραμμές ⁽⁶³⁾ σχετικά με την αναδιάρθρωση πρέπει να διασφαλίζει ένα επίπεδο ποιότητας, αξιοπιστίας και παροχής υπηρεσιών σύμφωνο προς τις απαιτήσεις των πελατών.

5.4 Αποφυγή κάθε υπερβολικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού

- (81) Ενόψει της απαιτούμενης αποφυγής κάθε υπερβολικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού, όπως προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα βασίζεται επίσης στα ακόλουθα στοιχεία:
- στη διαφορά μεταξύ των οικονομικών μοντέλων για τις σιδηροδρομικές μεταφορές και τους άλλους τρόπους μεταφοράς,
 - στον στόχο ΕΟΧ να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ των τρόπων μεταφοράς,
 - στην ανταγωνιστική κατάσταση στην αγορά τη στιγμή της αναδιάρθρωσης (βαθμός ολοκλήρωσης, δυναμικό ανάπτυξης, παρουσία ανταγωνιστών, προοπτικές εξέλιξης).

5.5 Ενίσχυση μειωμένη στο ελάχιστο

- (82) Για τον έλεγχο της τήρησης αυτού του κριτηρίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των κατευθυντήριων γραμμών του 2004 για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση. Προς τον σκοπό αυτό, η ίδια συνεισφορά της επιχείρησης θα συμπεριλάβει τη συνεισφορά του κλάδου εμπορευματικών μεταφορών, ο οποίος θα χωριστεί νομικά από τη σιδηροδρομική επιχείρηση. Ωστόσο, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι η εντελώς ιδιαίτερη κατάσταση που γνωρίζει ο τομέας των ευρωπαϊκών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών, και ο οποίος περιγράφεται ανωτέρω, μπορεί να αποτελέσει εξαιρετική περίπτωση κατά την έννοια του σημείου 43 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών. Συνεπώς, θα μπορεί να δεχτεί χαμηλότερες ίδιες συνεισφορές από εκείνες που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις του 2004 σχετικά με την αναδιάρθρωση, υπό την προϋπόθεση ότι η ίδια συνεισφορά του κλάδου εμπορευματικών μεταφορών είναι όσο το δυνατό υψηλότερη χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα της δραστηριότητας.

⁽⁶¹⁾ Το σημείο 9 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση αναφέρει: «Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση, κατ' αρχήν και ανεξαρτήτως μεγέθους, θεωρείται προβληματική, κατά την έννοια αυτών των κατευθυντήριων γραμμών, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών» ή
- αν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας, εφόσον έχει απολεσθεί το ήμισυ και πλέον του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απολεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών» ή
- ανεξάρτητα από τη μορφή της, εφόσον η σχετική εταιρεία πληροί τις προϋποθέσεις της εγχώριας νομοθεσίας, ώστε να υπαχθεί σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία».

⁽⁶²⁾ Βλ. ιδίως τα σημεία 33 έως 36 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση.

⁽⁶³⁾ Βλ. ιδίως το τμήμα 3.2 των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την αναδιάρθρωση.

5.6 Αρχή της «εφάπαξ ενίσχυσης»

- (83) Όσον αφορά την αρχή της «εφάπαξ ενίσχυσης», αυτή εφαρμόζεται στη θυγατρική η οποία έχει χωριστεί νομικά, λαμβανομένης υπόψη της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης που κοινοποιείται ως πρώτη ενίσχυση αναδιάρθρωσης προς την εν λόγω επιχείρηση. Αντίθετα, η ενίσχυση αναδιάρθρωσης που επιτρέπεται να χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο δεν επηρεάζει την εφαρμογή της αρχής της εφάπαξ ενίσχυσης όσον αφορά το υπόλοιπο της σιδηροδρομικής επιχείρησης.
- (84) Για την αποφυγή κάθε αμφιβολίας, εάν η σιδηροδρομική επιχείρηση στο σύνολό της έχει ήδη λάβει ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, η αρχή της εφάπαξ ενίσχυσης αντιτάσσεται στη χορήγηση ενισχύσεων αναδιάρθρωσης του κλάδου εμπορευματικών μεταφορών, όπως προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο.

6. ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

6.1 Στόχος

- (85) Όπως επισημάνθηκε ήδη, το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ εφαρμόστηκε μέσω του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70, οι οποίοι θα καταργηθούν με τον κανονισμό ΥΔΥ. Ωστόσο, ο κανονισμός ΥΔΥ θα εφαρμόζεται μόνο στις χερσαίες μεταφορές επιβατών. Δεν θα καλύπτει τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές, για τις οποίες οι ενισχύσεις για τον συντονισμό των μεταφορών θα συνεχίσουν να υπόκεινται μόνο στο άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ.
- (86) Εξάλλου, οι διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού ΥΔΥ σχετικά με τις ενισχύσεις για τον συντονισμό των μεταφορών και τις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης εφαρμόζονται ρητά με την επιφύλαξη του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, το οποίο θα μπορούσε επομένως να χρησιμοποιηθεί άμεσα για να δικαιολογήσει το συμβιβασμό των ενισχύσεων για τον συντονισμό των σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών.
- (87) Συνεπώς, στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να καθοριστούν τα κριτήρια που θα επιτρέψουν στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ να εξετάσει το συμβιβασμό, βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, των ενισχύσεων για τον συντονισμό των μεταφορών, τόσο σε γενικό επίπεδο (τμήμα 6.2) όσο και σχετικά με ορισμένα συγκεκριμένα είδη ενισχύσεων (τμήμα 6.3). Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ υπενθυμίζει ότι, μολονότι οι γενικές αρχές εφαρμογής του άρθρου 49 της συμφωνίας είναι αναμφισβήτητα σημαντικές κατά την εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων υπό το πρίσμα του κανονισμού ΥΔΥ, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν καλύπτουν τους λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του εν λόγω εκδοθέντος κανονισμού.

6.2 Γενικές εκτιμήσεις

- (88) Το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ προβλέπει το συμβιβασμό των ενισχύσεων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απεάντησε ότι το εν λόγω άρθρο «δέχεται ότι οι ενισχύσεις στις μεταφορές συμβιβάζονται μόνο σε περιπτώσεις σαφώς καθορισμένες και μη συνεπαγόμενες βλάβη των γενικών συμφερόντων της Κοινότητας»⁽⁶⁴⁾.
- (89) Η έννοια «συντονισμός των μεταφορών» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ εμπεριέχει σημασία η οποία υπερβαίνει την απλή διευκόλυνση της ανάπτυξης οικονομικής δραστηριότητας. Συνεπάγεται παρέμβαση των δημόσιων αρχών η οποία αποσκοπεί να προσανατολίσει την εξέλιξη του τομέα των μεταφορών προς το κοινό συμφέρον.
- (90) Η πρόοδος της ελευθέρωσης στον τομέα των χερσαίων μεταφορών έχει μειώσει σημαντικά, από ορισμένες απόψεις, τις ανάγκες συντονισμού. Καταρχήν, σε έναν αποτελεσματικό ελευθερωμένο κλάδο, ο συντονισμός μπορεί να απορρέει από τη δράση των δυνάμεων της αγοράς. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, παραμένει γεγονός ότι οι επενδύσεις στην ανάπτυξη υποδομών εξακολουθούν να πραγματοποιούνται, σε πολλές περιπτώσεις, από τις δημόσιες αρχές. Επιπλέον, ακόμη και μετά την ελευθέρωση του τομέα μπορεί να εξακολουθήσουν να υφίστανται διάφορες ανεπάρκειες της αγοράς. Αυτές είναι κυρίως οι ανεπάρκειες που δικαιολογούν την παρέμβαση των δημόσιων αρχών στον εν λόγω κλάδο.
- (91) Πρώτον, ο τομέας των μεταφορών συνεπάγεται σημαντικά αρνητικά εξωτερικά επακόλουθα, για παράδειγμα για τους ίδιους τους χρήστες (συμφόρηση) ή για το σύνολο της κοινωνίας (ρύπανση). Τα εξωτερικά αυτά επακόλουθα είναι δύσκολο να ληφθούν υπόψη, ιδίως λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων να συμπεριληφθούν τα εξωτερικά στοιχεία κόστους, ή ακόμη απλώς το άμεσο κόστος χρήσης, στην τιμολόγηση πρόσβασης στις υποδομές μεταφορών. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ανισότερες μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς, οι οποίες πρέπει να διορθωθούν με τη στήριξη των δημόσιων αρχών στους τρόπους μεταφοράς με το χαμηλότερο εξωτερικό κόστος.
- (92) Δεύτερον, ο τομέας των μεταφορών μπορεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες «συντονισμού» κατά την οικονομική έννοια του όρου, για παράδειγμα, στην έγκριση ενός κοινού προτύπου διαλειτουργικότητας για τις σιδηροδρομικές μεταφορές, ή στις συνδέσεις μεταξύ διαφόρων δικτύων μεταφορών.
- (93) Τρίτον, οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποκομίσουν όλα τα οφέλη των προσπάθειών τους σε θέματα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας (θετικά εξωτερικά επακόλουθα), γεγονός που συνιστά επίσης ανεπάρκεια της αγοράς.

⁽⁶⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Οκτωβρίου 1978 στην υπόθεση 156/77, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1978, σ. 1881, σκέψη 10.

- (94) Η ύπαρξη ειδικής διάταξης στη συμφωνία ΕΟΧ η οποία επιτρέπει να χορηγούνται ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών καταδεικνύει τη σημασία αυτών των κινδύνων ανεπάρκειας της αγοράς, και τον αρνητικό αντίκτυπο που έχουν στην ανάπτυξη του ΕΟΧ.
- (95) Κατ' αρχήν, οι ενισχύσεις που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών πρέπει να θεωρούνται συμβιβαστές με τη συμφωνία ΕΟΧ.
- (96) Ωστόσο, για να μπορεί μια συγκεκριμένη ενίσχυση να θεωρηθεί ότι «ανταποκρίνεται στις ανάγκες» συντονισμού των μεταφορών, πρέπει να είναι αναγκαία και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο στόχο. Επιπλέον, η εγγενής στην ενίσχυση στρέβλωση του ανταγωνισμού δεν πρέπει να θίγει τα γενικά συμφέροντα του ΕΟΧ. Για παράδειγμα, ενίσχυση που θα μετέστρεφε την κίνηση από τις θαλάσσιες μεταφορές μικρής απόστασης στις σιδηροδρομικές μεταφορές δεν θα καλύπτει τα κριτήρια αυτά.
- (97) Τέλος, ενόψει της ραγδαίας εξέλιξης του τομέα των μεταφορών, και συνεπώς των αναγκών συντονισμού που τον αφορούν, κάθε ενίσχυση η οποία κοινοποιείται στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ για να την κηρύξει συμβιβασίμη με τη συμφωνία ΕΟΧ βάσει του άρθρου της 49, πρέπει να περιορίζεται ⁽⁶⁵⁾ σε 5 έτη κατ' ανώτατο όριο, έτσι ώστε να μπορεί η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ να την επανεξετάσει βάσει των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί και, ενδεχομένως, να επιτρέψει την ανανέωσή της ⁽⁶⁶⁾.
- (98) Όσον αφορά πιο συγκεκριμένα τον σιδηροδρομικό τομέα, οι ενισχύσεις για τις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές:
- α) ενισχύσεων για τη χρήση της υποδομής, δηλαδή ενισχύσεων που χορηγούνται σε σιδηροδρομικές επιχειρήσεις οι οποίες επιβαρύνονται με έξοδα που αφορούν την υποδομή που χρησιμοποιούν, ενώ οι επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες μεταφορών βασιζόμενες σε άλλους τρόπους μεταφοράς δεν έχουν τέτοιες επιβαρύνσεις,
 - β) ενισχύσεων για τη μείωση του εξωτερικού κόστους, οι οποίες αποσκοπούν στην προώθηση της μεταστροφής του τρόπου μεταφοράς προς τις σιδηροδρομικές μεταφορές, διότι παράγουν λιγότερο εξωτερικό κόστος από ό,τι οι άλλοι τρόποι μεταφοράς, όπως οι οδικές μεταφορές,
 - γ) ενισχύσεων για την προώθηση της διαλειτουργικότητας και, στο βαθμό που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών, ενισχύσεων που ευνοούν την ενίσχυση της ασφάλειας, την εξάλειψη των τεχνικών εμποδίων και τη μείωση του θορύβου, εφεξής «ενισχύσεις για τη διαλειτουργικότητα»,
 - δ) ενισχύσεων έρευνας και ανάπτυξης που ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών.
- (99) Στα επόμενα τμήματα, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα διευκρινίσει τους όρους οι οποίοι, βάσει της πρακτικής που εφαρμόζει για τη λήψη αποφάσεων, διασφαλίζουν ότι τα διάφορα είδη ενισχύσεων για τον συντονισμό των μεταφορών πληρούν τους όρους του συμβιβασίμου βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ. Λόγω της ειδικής φύσης των ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη, τα κριτήρια που εφαρμόζονται σ' αυτό το είδος μέτρων εξετάζονται χωριστά.

6.3 Κριτήρια ενισχύσεων για τη χρήση σιδηροδρομικών υποδομών, τη μείωση του εξωτερικού κόστους και τη διαλειτουργικότητα

- (100) Η εκτίμηση του κατά πόσο οι ενισχύσεις για τη χρήση των υποδομών, τη μείωση του εξωτερικού κόστους και τη διαλειτουργικότητα συμβιβάζονται με το άρθρο 49 της συμφωνίας ΕΟΧ αντιστοιχεί στην πρακτική λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με την εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70. Με βάση την εν λόγω πρακτική, οι λεπτομερείς όροι που παρατίθενται κατωτέρω φαίνονται επαρκείς προκειμένου να συναχθεί συμπέρασμα σχετικά με το συμβιβασίμο της ενίσχυσης.

6.3.1 Επιλέξιμες δαπάνες

- (101) Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται βάσει των ακόλουθων στοιχείων.
- (102) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη χρήση των σιδηροδρομικών υποδομών, επιλέξιμες δαπάνες είναι οι πρόσθετες δαπάνες για τη χρήση των υποδομών οι οποίες βαρύνουν τις σιδηροδρομικές μεταφορές, αλλά όχι τους άλλους περισσότερο ρυπογόνους ανταγωνιστικούς τρόπους μεταφοράς.
- (103) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη μείωση του εξωτερικού κόστους, επιλέξιμες δαπάνες είναι εκείνες που αφορούν το μέρος του εξωτερικού κόστους το οποίο οι σιδηροδρομικές μεταφορές βοηθούν να αποφευχθεί σε σχέση με τους άλλους ανταγωνιστικούς τρόπους μεταφοράς.

⁽⁶⁵⁾ Όπ.π.

⁽⁶⁶⁾ Η περίοδος αυτή παρατείνεται σε 10 έτη για τα μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 15 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51). Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την οδηγία 2004/75/ΕΚ (ΕΕ L 157 της 30.4.2004, σ. 100). Βλ. ιδίως την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2008, ΝΝ 46/Β/2006, Σλοβακία - Απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και μειώσεις που προβλέπονται από την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου (τομέας μεταφορών), η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί. Η οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου δεν έχει ενσωματωθεί στη συμφωνία ΕΟΧ, διότι αφορά φορολογική εναρμόνιση η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας ΕΟΧ.

- (104) Ως προς το θέμα αυτό, είναι σκόπιμο να υπενθυμιστεί ότι το άρθρο 10 της οδηγίας 2001/14/ΕΚ παρέχει ρητά τη δυνατότητα στα κράτη ΕΟΧ να καθιερώσουν σύστημα αντιστάθμισης για το περιβαλλοντικό κόστος, το κόστος ατυχημάτων και το κόστος υποδομής σε σχέση με τους ανταγωνιστικούς τρόπους μεταφοράς, εφόσον το κόστος αυτό αποδεικνύεται ότι υπερβαίνει το αντίστοιχο κόστος των σιδηροδρόμων. Εάν δεν υπάρχει ακόμη νομοθεσία ΕΟΧ η οποία να εναρμονίζει τις μεθόδους υπολογισμού των τελών πρόσβασης στις υποδομές μεταξύ των διαφόρων τρόπων χειραίων μεταφορών, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα λάβει υπόψη την εξέλιξη των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό του κόστους υποδομής και του εξωτερικού κόστους κατά την εφαρμογή αυτών των κατευθυντηρίων γραμμών⁽⁶⁷⁾.
- (105) Τόσο όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη χρήση των σιδηροδρομικών υποδομών όσο και τις ενισχύσεις για τη μείωση του εξωτερικού κόστους, το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να παρέχει συγκριτική, διαφανή, αιτιολογημένη και ποσοτικοποιημένη ανάλυση του κόστους των σιδηροδρομικών μεταφορών σε σύγκριση με το κόστος εναλλακτικών επιλογών που βασίζονται σε άλλους τρόπους μεταφοράς⁽⁶⁸⁾. Η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε και οι υπολογισμοί που πραγματοποιήθηκαν πρέπει να δημοσιοποιούνται⁽⁶⁹⁾.
- (106) Όσον αφορά τις ενισχύσεις διαλειτουργικότητας, οι επιλέξιμες δαπάνες καλύπτουν, στο βαθμό που συμβάλλουν στον στόχο συντονισμού των μεταφορών, όλες τις επενδύσεις σχετικά με την εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας και διαλειτουργικότητας⁽⁷⁰⁾, ή τη μείωση του θορύβου, τόσο στις σιδηροδρομικές υποδομές όσο και στο τροχαίο υλικό. Ειδικότερα, καλύπτουν τις επενδύσεις που συνδέονται με την καθιέρωση του ERTMS (European Rail Traffic Management System — Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας) και κάθε άλλο παρόμοιο μέτρο που μπορεί να συμβάλει στην κατάργηση των τεχνικών εμποδίων στην ευρωπαϊκή αγορά παροχής υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών⁽⁷¹⁾.

6.3.2 Ανάγκη και αναλογικότητα της ενίσχυσης

- (107) Κατά την άποψη της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ, η ενίσχυση μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι αναγκαία και ανάλογη όταν η έντασή της παραμένει κατώτερη από τις ακόλουθες τιμές:
- α) όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη χρήση της υποδομής, 30 % του συνολικού κόστους των σιδηροδρομικών μεταφορών, εντός του ορίου του 100 % των επιλέξιμων δαπανών⁽⁷²⁾,
 - β) όσον αφορά τις ενισχύσεις για τη μείωση του εξωτερικού κόστους, 30 % δαπανών⁽⁷³⁾ του συνολικού κόστους των σιδηροδρομικών μεταφορών και εντός του ορίου του 50 % των επιλέξιμων δαπανών⁽⁷⁴⁾,
 - γ) 50 % των επιλέξιμων δαπανών όσον αφορά τις ενισχύσεις διαλειτουργικότητας.

⁽⁶⁷⁾ Στο πλαίσιο αυτό, η τρίτη παράγραφος του άρθρου 11 της οδηγίας 1999/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 1999 περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής, ΕΕ L 187 της 20.7.1999, σ. 42, ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 5/2002 της 1ης Φεβρουαρίου 2002 (ΕΕ L 88 της 4.4.2002, σ. 9 και Συμπλήρωμα του ΕΟΧ αριθ. 18 της 4.4.2002, σ. 6), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/103/ΕΚ (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 344) η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 132/2007 της 26ης Οκτωβρίου 2007 (ΕΕ L 100 της 10.4.2008, σ. 1 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 19 της 10.4.2008, σ. 1), προβλέπει ότι «Το αργότερο στις 10 Ιουνίου 2008 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού εξετάσει όλες τις επιλογές, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που συνδέονται με το περιβάλλον, τον θόρυβο, την κυκλοφοριακή συμφόρηση και την υγεία, παρουσιάζει ένα γενικό εφαρμόσιμο, διαφανές και συνεκτικό πρότυπο για την αξιολόγηση όλων των εξωτερικών δαπανών, το οποίο χρησιμοποιείται ως βάση για μελλοντικούς υπολογισμούς τελών χρήσης υποδομής. Το πρότυπο αυτό πρέπει να συνοδεύεται από ανάλυση των επιπτώσεων από τον εσωτερικό καταλογισμό των εξωτερικών δαπανών για όλα τα μέσα μεταφοράς και μια στρατηγική για τη σταδιακή εφαρμογή του προτύπου αυτού σε όλα τα μέσα μεταφοράς». Στο πλαίσιο της προετοιμασίας ανακοίνωσης για την εσωτερική του εξωτερικού κόστους προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, στις 16 Ιανουαρίου 2008, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε ένα εγχειρίδιο στο οποίο περιλαμβάνονται οι μελέτες που πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα για το εξωτερικό κόστος του τομέα των μεταφορών (http://ec.europa.eu/transport/costs/handbook/index_en.htm). Το εγχειρίδιο αυτό, που εκπονήθηκε από κοινού από αρκετά ιδρύματα έρευνας στον τομέα των μεταφορών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για τον προσδιορισμό των επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στο έγγραφο COM(1998) 466 Λευκή Βίβλος με τίτλο «Δίκαιη πληρωμή για τη χρήση της υποδομής: σταδιακή θέσπιση κοινού πλαισίου για τη χρέωση του κόστους της υποδομής μεταφορών στην ΕΕ» (Δελτίο της ΕΕ - Συμπλήρωμα 3/98).

⁽⁶⁸⁾ Τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν να βρουν στοιχεία για τις διάφορες μεθόδους εκτίμησης του εξωτερικού κόστους στο παράρτημα II της Πράσινης Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προς ένα δίκαιο και αποτελεσματικό καθορισμό των τιμών στις μεταφορές - Πολιτικές επιλογές για την εσωτερική των εξωτερικών στοιχείων κόστους των μεταφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση» [Δελτίο της ΕΕ - Συμπλήρωμα 2/96, COM(1995) 691 τελικό] και στη μελέτη που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 16 Ιανουαρίου 2008 (βλ. άρθρο 11 της οδηγίας 1999/62/ΕΚ).

⁽⁶⁹⁾ Άρθρο 10 της οδηγίας 2001/14/ΕΚ.

⁽⁷⁰⁾ Βλ. ιδίως την οδηγία 96/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας (ΕΕ L 235 της 17.9.1996, σ. 6) η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 25/97 (ΕΕ L 242 της 4.9.1997, σ. 74 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 37 της 4.9.1997, σ. 74) και την οδηγία 2001/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 2001 σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού συμβατικού σιδηροδρομικού συστήματος (ΕΕ L 110 της 20.4.2001, σ. 1) η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 16/2002 (ΕΕ L 110 της 25.4.2002, σ. 11 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 21 της 25.4.2002, σ. 8). Και οι δύο οδηγίες όπως τροποποιήθηκαν τελευταία με την οδηγία 2007/32/ΕΚ (ΕΕ L 141 της 25.6.2007, σ. 63) ενσωματώθηκαν στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 163/2007 (ΕΕ L 124 της 8.5.2008, σ. 30 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 26 της 8.5.2008, σ. 24).

⁽⁷¹⁾ Στον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών θα ληφθούν υπόψη οι ενδεχόμενες διαμορφώσεις των τελών χρήσης των υποδομών ανάλογα με τις επιδόσεις του τροχαίου υλικού (κυρίως ηχητικές επιδόσεις).

⁽⁷²⁾ Βλ. ενδεικτικά, την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 2006, Ν 574/05, παράταση του ισχύοντος καθεστώτος ενισχύσεων Ν 335/03 - Ιταλία (Friulia-Venezia Giulia) - ενίσχυση για τη δημιουργία δρομολογίων κυλιόμενου αυτοκινητόδρομου, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα (ΕΕ C 133 της 15.6.2007, σ. 6) και απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2006, Ν 427/2006 - Ηνωμένο Βασίλειο - Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS), ΕΕ C 283 της 21.11.2006, σ. 10.

⁽⁷³⁾ Στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1692/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση του δεύτερου προγράμματος Marco Polo για τη χρημνηγή κοινωτικής χρηματοδοτικής συνδρομής με σκοπό τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του συστήματος εμπορευματικών μεταφορών (Marco Polo II) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1382/2003 (ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 1) ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 70/07 της 29ης Ιουνίου 2007 (ΕΕ L 304 της 22.11.2007, σ. 54 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 56 της 22.11.2007, σ. 8) προβλέπεται ότι η χρηματοδοτική συνδρομή ΕΟΧ για δράσεις μετατόπισης προς άλλους τρόπους μεταφοράς περιορίζεται στο 35% κατ' ανώτατο όριο του συνολικού ύψους των δαπανών που είναι αναγκαίες για να επιτευχθούν οι στόχοι της δράσης και θα προκύψουν από αυτή. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τον συντονισμό των μεταφορών, το κριτήριο είναι 30% του συνολικού κόστους των σιδηροδρομικών μεταφορών.

⁽⁷⁴⁾ Βλ. ενδεικτικά, την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 2006, Ν 552/06 - Δανία - Παράταση του καθεστώτος περιβαλλοντικών ενισχύσεων για τις εμπορευματικές σιδηροδρομικές μεταφορές (ΕΕ C 133 της 15.6.2007, σ. 5) και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12ης Οκτωβρίου 2006, Ν 427/06 - Ηνωμένο Βασίλειο - Rail Environmental Benefit Procurement Scheme (REPS), όπ.π.

- (108) Για όσες ενισχύσεις υπερβαίνουν τα όρια αυτά, εναπόκειται στα κράτη ΕΖΕΣ να αποδείξουν την ανάγκη και την αναλογικότητα των σχετικών μέτρων ⁽⁷⁵⁾.
- (109) Όσον αφορά τις ενισχύσεις σχετικά με τη χρήση των σιδηροδρομικών υποδομών και τις ενισχύσεις σχετικά με τη μείωση του εξωτερικού κόστους, οι ενισχύσεις πρέπει να περιορίζονται αυστηρά στην αντιστάθμιση των ευκαιριακών δαπανών που συνδέονται με τη χρήση των σιδηροδρομικών μεταφορών αντί άλλων πιο ρυπογόνων τρόπων μεταφοράς. Όταν υπάρχουν διάφορες ανταγωνιστικές επιλογές που ρυπαίνουν περισσότερο το περιβάλλον από ό,τι οι σιδηροδρομικές μεταφορές, το όριο που επιλέγεται αντιστοιχεί στη διαφορά του υψηλότερου κόστους μεταξύ των διαφόρων αυτών επιλογών. Όταν τηρούνται τα όρια έντασης που αναφέρονται στο σημείο 107, μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροίται το κριτήριο «αποφυγής της υπεραντιστάθμισης».
- (110) Σε κάθε περίπτωση, όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι σιδηροδρομική επιχείρηση, πρέπει να αποδειχθεί ότι η ενίσχυση οδήγησε πράγματι σε μετατόπιση του τρόπου μεταφοράς προς τις σιδηροδρομικές μεταφορές. Κατ' αρχήν, αυτό θα επιβάλλει η ενίσχυση να αντανakλάται στην τιμή που απαιτείται από τον επιβάτη ή από τον αποστολέα φορτίου, δεδομένου ότι σ' αυτό το επίπεδο πραγματοποιείται η επιλογή μεταξύ της σιδηροδρομικής μεταφοράς και των πιο ρυπογόνων τρόπων μεταφοράς, όπως οι οδικές μεταφορές ⁽⁷⁶⁾.
- (111) Τέλος, όσον αφορά συγκεκριμένα τις ενισχύσεις για τη χρήση της υποδομής και τη μείωση του εξωτερικού κόστους, πρέπει να υπάρχουν ρεαλιστικές προοπτικές διατήρησης της κυκλοφορίας που μετατοπίστηκε προς τη σιδηροδρομική μεταφορά προκειμένου η ενίσχυση να οδηγήσει σε διατηρήσιμη μετατόπιση της κυκλοφορίας.

6.3.3 Συμπέρασμα

- (112) Οι ενισχύσεις για τη χρήση της σιδηροδρομικής υποδομής, τη μείωση του εξωτερικού κόστους και τη διαλειτουργικότητα, οι οποίες είναι αναγκαίες και ανάλογες και συνεπώς δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό κατά τρόπο που αντιβαίνει προς το κοινό συμφέρον, πρέπει να θεωρηθούν συμβιβάσιμες βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ.

6.4 Συμβιβασίμο των ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη

- (113) Στον τομέα των χερσαίων μεταφορών, το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70, που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 73 της συνθήκης ΕΚ, προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων για την έρευνα και ανάπτυξη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέπτυξε πρόσφατα πρακτική για την εφαρμογή αυτής της διάταξης ⁽⁷⁷⁾.
- (114) Το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού ΥΔΥ επαναλαμβάνει το κείμενο του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70. Βάσει της εν λόγω διάταξης, οι ενισχύσεις οι οποίες έχουν σκοπό να διευκολύνουν την έρευνα ή την ανάπτυξη μορφών και τεχνικών σιδηροδρομικής μεταφοράς επιβατών οικονομικότερων για τον ΕΟΧ γενικότερα, περιορίζονται στο πειραματικό στάδιο και δεν αφορούν τη φάση της εμπορικής εκμετάλλευσης των εν λόγω μορφών και τεχνικών, πρέπει να θεωρείται ότι ανταποκρίνονται στις ανάγκες συντονισμού των μεταφορών.
- (115) Το άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού ΥΔΥ εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 61 της συμφωνίας ΕΟΧ. Οι ενισχύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στον τομέα των επιβατικών μεταφορών, εφόσον δεν καλύπτονται από το άρθρο 9 του κανονισμού ΥΔΥ καθώς και οι ενισχύσεις που αφορούν μόνο τις εμπορευματικές μεταφορές, μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ.
- (116) Ως προς το θέμα αυτό, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, στις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις σχετικά με την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία ⁽⁷⁸⁾ (εφεξής οι «κατευθυντήριες γραμμές ΕΑΚ») καθόρισε τους όρους υπό τους οποίους θα κηρύττει συμβιβάσιμες με τον ΕΟΧ τις ενισχύσεις αυτού του είδους, βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ. Οι κατευθυντήριες γραμμές ΕΑΚ εφαρμόζονται στις «ενισχύσεις για την έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία σε όλους τους τομείς που διέπονται από τη συμφωνία ΕΟΧ. Εφαρμόζονται επίσης και στους τομείς που υπόκεινται σε ειδικούς κοινοτικούς κανόνες κρατικών ενισχύσεων, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τους κανόνες αυτούς» ⁽⁷⁹⁾. Οι κατευθυντήριες γραμμές ΕΑΚ εφαρμόζονται επομένως στις ενισχύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 ή του άρθρου 9 του κανονισμού ΥΔΥ (μετά την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανονισμού).

⁽⁷⁵⁾ Αυτό θα μπορούσε να ισχύει για τα μέτρα υπέρ της διαλειτουργικότητας του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών όπως ορίστηκε τελευταία με την απόφαση αριθ. 884/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1692/96/ΕΚ περί των κοινοτικών προσανατολισμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΕΕ L 167 της 30.4.2004, σ. 1) που ενσωματώθηκε στη συμφωνία ΕΟΧ με την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 62/06 της 2ας Ιουνίου 2006 (ΕΕ L 245 της 7.9.2006, σ. 9 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 44 της 7.9.2006, σ. 8).

⁽⁷⁶⁾ Όσον αφορά τα μέτρα που εμπίπτουν στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, πρέπει να θεωρείται δεδομένος ο αντίκτυπος στην τιμή της μεταφοράς, πλην αποδείξεως του εναντίου. Βλ. ιδίως την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2008, NN 46/B/06 - Σλοβακία - Απαλλαγές από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης και μειώσεις προβλεπόμενες από την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου (τομέας μεταφορών), η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί.

⁽⁷⁷⁾ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 30ής Μαΐου 2007, N 780/06 - Κάτω Χώρες - Onderzoek en ontwikkeling composiet scheepsconstructie en multi-purpose laadruim, het «ComproCaNord»-project (ΕΕ C 227 της 27.9.2007, σ. 5), απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 19ης Ιουλίου 2006, N 556/2005 - Κάτω Χώρες - Ενίσχυση για την προστασία του περιβάλλοντος και καινοτομίες στις δημόσιες μεταφορές στην επαρχία Gelderland (ΕΕ C 207 της 30.08.2006), απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 20ής Ιουλίου 2005, N 63/2005 - Τσεχική Δημοκρατία - Πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας και χρήσης βιοκαυσίμων στον τομέα των μεταφορών (ΕΕ C 83 της 06.04.2006).

⁽⁷⁸⁾ Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία με την απόφαση αριθ. 14/07/COL της 7ης Φεβρουαρίου 2007 (ΕΕ L 305 της 19.11.2009, σ. 1 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 60 της 19.11.2009, σ. 1). Επικαιροποιημένες κατευθυντήριες γραμμές είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ στη σελίδα: <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>. Βλ. αντίστοιχες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ C 323 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽⁷⁹⁾ Όπ.π., σημείο 2.1.

(117) Δεν αποκλείεται το συμβιβασμο των ενισχύσεων για την έρευνα και την ανάπτυξη να μπορεί να αναλυθεί άμεσα βάσει του άρθρου 49 της συμφωνίας ΕΟΧ, όταν η ενίσχυση αποσκοπεί στην επίτευξη στόχου που ανταποκρίνεται στην ανάγκη συντονισμού των μεταφορών. Στην περίπτωση αυτή είναι σκόπιμο να ελέγχεται ότι πληρούνται οι προαναφερόμενοι όροι, ιδίως το γεγονός ότι η ενίσχυση πρέπει να είναι αναγκαία και ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο στόχο, και να μη θίγει τα γενικά συμφέροντα του ΕΟΧ. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι οι γενικές αρχές που διατυπώνονται στις κατευθυντήριες γραμμές ΕΑΚ είναι πρόσφορες για την ανάλυση των διαφορών αυτών κριτηρίων.

7. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

(118) Οι κατευθυντήριες γραμμές της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τις κρατικές εγγυήσεις⁽⁸⁰⁾ ορίζουν τις νομικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στις κρατικές εγγυήσεις, καθώς και στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών.

(119) Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές, στο σημείο 1.2, προβλέπουν ότι η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ «θεωρεί ως ενίσχυση με τη μορφή εγγύησης τους ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότησης που εξασφαλίζουν επιχειρήσεις των οποίων το νομικό καθεστώς αποκλείει την πτώχευση ή άλλες διαδικασίες αφερεγγυότητας ή προβλέπει ρητώς την παροχή κρατικής εγγύησης ή την κάλυψη ζημιών από το δημόσιο».

(120) Πάγια τακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ είναι να θεωρούν ότι οι απεριόριστες εγγυήσεις σε έναν τομέα ανοικτό στον ανταγωνισμό είναι ασυμβίβαστες με τη συνθήκη ΕΚ και τη συμφωνία ΕΟΧ, αντίστοιχα. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, οι απεριόριστες εγγυήσεις δεν μπορούν να δικαιολογούνται ιδιαίτερα από καθήκοντα γενικού συμφέροντος. Στην περίπτωση απεριόριστης εγγύησης καθίσταται αδύνατο να ελεγχθεί εάν το ποσό της ενίσχυσης υπερβαίνει τα καθαρά έξοδα παροχής της δημόσιας υπηρεσίας⁽⁸¹⁾.

(121) Όταν οι κρατικές εγγυήσεις χορηγούνται σε επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται τόσο σε ανταγωνιστικές όσο και σε μη ανταγωνιστικές αγορές, είναι πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ να απαιτούν την πλήρη κατάργηση της απεριόριστης εγγύησης που χορηγήθηκε στην επιχείρηση ως σύνολο⁽⁸²⁾.

(122) Πολλές σιδηροδρομικές επιχειρήσεις λαμβάνουν απεριόριστες εγγυήσεις. Οι εγγυήσεις αυτές είναι εν γένει κληρονομιά ειδικών περιπτώσεων ιστορικών μονοπωλιακών καθεστώτων τα οποία είχαν καθιερωθεί για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις πριν από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας ΕΟΧ ή πριν από το άνοιγμα της αγοράς υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών στον ανταγωνισμό.

(123) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, οι εγγυήσεις αυτές συνιστούν σε μεγάλο βαθμό υφιστάμενες ενισχύσεις. Τα ενδιαφερόμενα κράτη ΕΖΕΣ καλούνται να ενημερώσουν την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ για τους όρους εφαρμογής των εν λόγω υφιστάμενων καθεστώτων ενισχύσεων, καθώς και για τα μέτρα που προβλέπονται για την κατάργησή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο τμήμα 8.3.

8. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

8.1 Κανόνες σώρευσης των ενισχύσεων

(124) Τα ανώτατα όρια ενίσχυσης που καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν ανεξάρτητα από το κατά πόσο η εξεταζόμενη ενίσχυση χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από κρατικούς ή από κοινοτικούς πόρους. Οι ενισχύσεις που εγκρίνονται βάσει αυτών των κατευθυντήριων γραμμών δεν μπορούν να σωρευθούν με άλλες κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ούτε με άλλες κοινοτικές χρηματοδοτήσεις, εάν από τη σώρευση αυτή προκύπτει ποσό ενίσχυσης που υπερβαίνει το ποσό που προβλέπεται από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

(125) Σε περίπτωση ενισχύσεων για διαφορετικούς σκοπούς που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εφαρμόζεται το πλέον ευνοϊκό ανώτατο όριο ενίσχυσης.

8.2 Ημερομηνία εφαρμογής

(126) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εφαρμόζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στο *Συμπλήρωμα ΕΟΧ*.

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εφαρμόζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σε όλες τις κοινοποιηθείσες ή μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις για τις οποίες θα λάβει απόφαση μετά την ημερομηνία δημοσίευσης των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών.

⁽⁸⁰⁾ Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές εγγυήσεις με την απόφαση 788/08/COL της 17ης Δεκεμβρίου 2008. Βλ. αντίστοιχες κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

⁽⁸¹⁾ Απόφαση 2005/145/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2003, για τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Γαλλία στην EDF και στις επιχειρήσεις ηλεκτρισμού και αερίου (ΕΕ L 49 της 22.2.2005, σ. 9), απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Απριλίου 2007, Ε 12/2005 – Πολωνία - Απεριόριστη εγγύηση υπέρ του πολωνικού ταχυδρομείου (Poczta Polska) (ΕΕ C 284 της 27.11.2007, σ. 2), απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 27ης Μαρτίου 2002, Ε 10/2000 – Γερμανία - Κρατικές εγγυήσεις υπέρ δημοσίων πιστωτικών ιδρυμάτων στη Γερμανία (ΕΕ C 150 της 22.6.2002, σ. 7), απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ της 15ης Ιουλίου 2005, 177/05/COL κρατική εγγύηση υπέρ της Landesbank του Λιχτενστάιν (ΕΕ C 310 της 8.12.2005, σ. 17 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 62 της 8.12.2005, σ. 1).

⁽⁸²⁾ Όπ.π.

8.3 Κατάλληλα μέτρα

- (127) Σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ προτείνει στα κράτη ΕΖΕΣ να τροποποιήσουν τα ισχύοντα καθεστώτα ενισχύσεων που σχετίζονται με τις κρατικές ενισχύσεις που καλύπτονται από τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ώστε να συμμορφωθούν προς αυτές το αργότερο δύο έτη μετά τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στο *Συμπλήρωμα ΕΟΧ*, και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στο κεφάλαιο για τις κρατικές εγγυήσεις. Τα κράτη ΕΖΕΣ καλούνται να επιβεβαιώσουν γραπτώς ότι αποδέχονται τις εν λόγω προτάσεις για τη λήψη κατάλληλων μέτρων το αργότερο ένα έτος μετά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και στο *Συμπλήρωμα ΕΟΧ*.
- (128) Εφόσον ένα κράτος ΕΖΕΣ δεν επιβεβαιώσει την αποδοχή του γραπτώς έως την ανωτέρω ημερομηνία, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θέτει σε εφαρμογή το άρθρο 19 παράγραφος 2 του Μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για την ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου και, εάν είναι αναγκαίο, κινεί τις διαδικασίες που προβλέπονται στη διάταξη αυτή.

8.4 Περίοδος ισχύος και υποβολή έκθεσης

- (129) Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιήσει αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές. Προς τούτο, υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή τους πριν από οποιαδήποτε τροποποίηση και, το αργότερο, πέντε έτη μετά την ημερομηνία της δημοσίευσής τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ⁽¹⁾

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
1. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ (εφεξής «η Αρχή») είναι αποφασισμένη να τηρήσει αυστηρή στάση όσον αφορά τις παράνομες ενισχύσεις. Βάσει του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για την ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου (εφεξής καλούμενο «Πρωτόκολλο 3») ⁽²⁾ η Αρχή διατάσσει συστηματικά τα κράτη ΕΖΕΣ να ανακτούν κάθε παράνομη ενίσχυση που διαπιστώνεται ότι είναι ασυμβίβαστη με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (εφεξής καλούμενη «η συμφωνία ΕΟΧ»), εκτός και αν κρίνει ότι αυτό θα ήταν αντίθετο με τη γενική αρχή του δικαίου ΕΟΧ. Η Αρχή έχει εκδώσει 6 αποφάσεις ανάκτησης αυτής της μορφής.
2. Έχει καθοριστική σημασία για την αξιοπιστία του συστήματος κρατικών ενισχύσεων οι αποφάσεις αυτές με τις οποίες τα κράτη ΕΖΕΣ διατάσσονται να ανακτούν τις παράνομες ενισχύσεις (εφεξής «αποφάσεις ανάκτησης») να εκτελούνται με αποτελεσματικό και άμεσο τρόπο. Από την εμπειρία της Αρχής κατά τα τελευταία έτη προκύπτει ότι υπάρχουν λόγοι που προκαλούν σοβαρές ανησυχίες ως προς το θέμα αυτό. Οι πίνακες αποτελεσμάτων για τις κρατικές ενισχύσεις που υποβλήθηκαν το φθινόπωρο του 2008 ⁽³⁾ σχετικά με τα κράτη ΕΖΕΣ δείχνουν επίσης ότι από τις 6 αποφάσεις ανάκτησης που εξέδωσε η Αρχή, μόνο μία εφαρμόστηκε πλήρως από το εν λόγω κράτος ΕΖΕΣ ⁽⁴⁾.
3. Το 2004, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής καλούμενη «η Επιτροπή») διέταξε τη διεξαγωγή συγκριτικής μελέτης για την εφαρμογή της πολιτικής κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ σε διάφορα κράτη μέλη (εφεξής καλούμενη «μελέτη εφαρμογής») ⁽⁵⁾. Ένας από τους στόχους της μελέτης ήταν να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών και πρακτικών ανάκτησης σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι συντάκτες της μελέτης διαπίστωσαν ότι το κοινό χαρακτηριστικό όλων των εθνικών εκθέσεων ήταν η υπερβολικά μεγάλη διάρκεια των διαδικασιών ανάκτησης.
4. Με βάση την εμπειρία της, η Αρχή επισήμανε ότι η ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων ενισχύσεων αντιμετωπίζει διάφορα εμπόδια και στα κράτη ΕΖΕΣ. Οι διαδικασίες ανάκτησης, στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του εθνικού δικαίου, έχουν υπερβολικά μεγάλη διάρκεια, και, στην πράξη, καμία ανάκτηση δεν ολοκληρώθηκε εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στις αποφάσεις της Αρχής. Ως εκ τούτου, η Αρχή επιθυμεί να υπογραμμίσει την ανάγκη αποτελεσματικής εκτέλεσης αποφάσεων ανάκτησης. Είναι σαφές ότι η εφαρμογή των αποφάσεων αυτών αποτελεί κοινή ευθύνη τόσο της Αρχής όσο και των κρατών ΕΖΕΣ, και η επιτυχία της απαιτεί σημαντικές προσπάθειες και από τα δύο μέρη.
5. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι να διευκρινιστεί η πολιτική της Αρχής όσον αφορά την εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης. Δεν εξετάζονται οι επιπτώσεις για τα εθνικά δικαστήρια μιας ενδεχόμενης μη τήρησης της υποχρέωσης κοινοποίησης και μη εφαρμογής των σχεδιαζόμενων μέτρων, που προβλέπεται στο άρθρο 1 παράγραφος 3 του μέρους I του Πρωτοκόλλου 3. Η Αρχή θεωρεί σκόπιμο να διευκρινίσει τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει για να διευκολύνει την εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης και να προσδιορίσει τις ενέργειες που θα μπορούσαν να αναλάβουν τα κράτη ΕΖΕΣ για να εξασφαλίσουν ότι θα επιτευχθεί η πλήρης συμμόρφωση με τους κανόνες και τις αρχές που θεσπίζονται από το σύνολο του δικαίου ΕΟΧ και, ιδίως, τη νομολογία των δικαστηρίων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ. Για τον σκοπό αυτό, το παρόν κεφάλαιο θα υπενθυμίσει καταρχάς τον σκοπό της ανάκτησης και τις βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης. Στη συνέχεια, θα παρουσιάσει τις πρακτικές συνέπειες αυτών των βασικών αρχών για καθέναν από τους φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία ανάκτησης.
2. ΟΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ
- 2.1. Σύντομο ιστορικό της πολιτικής για την ανάκτηση
6. Το άρθρο 1 παράγραφος 3 του μέρους I του Πρωτοκόλλου 3 ορίζει ότι «η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. [...] Το ενδιαφερόμενο κράτος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η διαδικασία αυτή καταλήξει σε τελική απόφαση.»
7. Στις περιπτώσεις που το κράτος ΕΖΕΣ δεν έχει κοινοποιήσει στην Αρχή τα σχέδιά του για τη χορήγηση ή την τροποποίηση ενίσχυσης πριν η ενίσχυση αυτή τεθεί σε εφαρμογή, η ενίσχυση είναι παράνομη σε σχέση με το δίκαιο ΕΟΧ από τη στιγμή κατά την οποία χορηγείται.

⁽¹⁾ Το παρόν κεφάλαιο ανταποκρίνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις», ΕΕ C 272 της 15.11.2007, σ. 4.

⁽²⁾ Το Πρωτόκολλο 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου τροποποιήθηκε για να αντανάκλα τις διατάξεις του κανονισμού του Συμβουλίου αριθ. 659/1999 της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 (νυν άρθρο 88) της συνθήκης ΕΚ, ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽³⁾ http://www.efasurv.int/media/scoreboard/stateaidscoreboardeea_efstataesautumn2008.pdf

⁽⁴⁾ Βλ. ετήσια έκθεση της Αρχής για το 2006, σ. 56.

⁽⁵⁾ Μελέτη για την εφαρμογή του δικαίου για τις κρατικές ενισχύσεις σε εθνικό επίπεδο. Έξι μελέτες ανταγωνισμού, Λουξεμβούργο, Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων - http://www.concurrences.com/IMG/pdf/Study_2006.pdf.

8. Στην απόφασή του «Kohlegesetz»⁽⁶⁾ του 1973, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής ΔΕΚ) επιβεβαίωσε για πρώτη φορά ότι η Επιτροπή είχε την εξουσία να ανακτήσει παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η Επιτροπή είχε την αρμοδιότητα να αποφασίσει ότι ένα κράτος μέλος έπρεπε να τροποποιήσει ή να καταργήσει κρατική ενίσχυση η οποία ήταν ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Συνεπώς, πρέπει επίσης να έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την επιστροφή της ενίσχυσης αυτής⁽⁷⁾.
9. Το 2001, το Πρωτόκολλο 3 τροποποιήθηκε μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση του μέρους II το οποίο περιλάμβανε επίσης ορισμένους βασικούς κανόνες ανάκτησης⁽⁸⁾. Στην απόφαση αριθ. 195/04/COL της 14ης Ιουλίου 2004, όπως τροποποιήθηκε⁽⁹⁾, συμπεριλήφθηκαν και άλλες διατάξεις εφαρμογής.
10. Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 επιβεβαιώνει την πάγια νομολογία του ΔΕΚ⁽¹⁰⁾ και θεσπίζει την υποχρέωση της Αρχής να διατάσσει την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων ενισχύσεων, εκτός εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του δικαίου. Το άρθρο αυτό προβλέπει επίσης ότι το οικείο κράτος ΕΖΕΣ λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση της παράνομης ενίσχυσης η οποία έχει διαπιστωθεί ότι είναι ασυμβίβαστη. Το άρθρο 14 παράγραφος 2 ορίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης πρέπει να ανακτηθεί περιλαμβανομένων και των σχετικών τόκων οι οποίοι υπολογίζονται από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της πραγματικής ανάκτησής της. Η απόφαση αριθ. 195/04/COL προσδιορίζει τις μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του επιτοκίου που εφαρμόζεται για την ανάκτηση. Τέλος, το άρθρο 14 παράγραφος 3 ορίζει ότι «[...] η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους ΕΖΕΣ, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ. [...]».
11. Σε μια σειρά πρόσφατων αποφάσεων, το ΔΕΚ διευκρίνισε περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής και την ερμηνεία του άρθρου 14 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου (το οποίο ανταποκρίνεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3), τονίζοντας την ανάγκη της άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης αποφάσεων ανάκτησης⁽¹¹⁾. Επιπλέον, η Αρχή άρχισε επίσης να εφαρμόζει συστηματικά τη νομολογία *Deggendorf*⁽¹²⁾. Η νομολογία αυτή επιτρέπει στην Αρχή, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, να διατάξει τα κράτη ΕΖΕΣ να αναστείλουν την καταβολή νέας ασυμβίβαστης ενίσχυσης σε επιχείρηση μέχρις ότου η επιχείρηση επιστρέψει την παλαιότερη παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση που αποτελεί αντικείμενο απόφασης ανάκτησης.

2.2. Σκοπός και αρχές της πολιτικής για την ανάκτηση

2.2.1. Σκοπός της ανάκτησης

12. Το ΔΕΚ έχει αποφανθεί επανειλημμένα ότι σκοπός της ανάκτησης είναι η επαναφορά της κατάστασης που υπήρχε στην αγορά πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης. Αυτό είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί ότι διατηρούνται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, το ΔΕΚ υπογράμμισε ότι η ανάκτηση παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης δεν αποτελεί κύρωση⁽¹³⁾, αλλά τη λογική συνέπεια της διαπίστωσης ότι η ενίσχυση είναι παράνομη⁽¹⁴⁾. Συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί δυσανάλογη σε σχέση με τους στόχους της συνθήκης ΕΚ για τις κρατικές ενισχύσεις⁽¹⁵⁾.
13. Σύμφωνα με το ΔΕΚ, η «επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση επιτυγχάνεται εφόσον οι επίμαχες ενισχύσεις επιστραφούν από τον λαβόντα ο οποίος χάνει πράγματι το πλεονέκτημα του οποίου απολάμβανε στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του και επανέρχονται τα πράγματα στην προ της καταβολής κατάσταση»⁽¹⁶⁾. Για να εξαλειφθούν τυχόν χρηματοπιστωτικά οφέλη που συνδέονται με την παράνομη ενίσχυση, πρέπει να επιβληθούν τόκοι στα ποσά που χορηγήθηκαν παράνομα. Οι τόκοι αυτοί πρέπει να ισοδυναμούν με τα οικονομικά οφέλη που αποκόμισε ο αποδέκτης έχοντας στη διάθεσή του δωρεάν ένα ορισμένο ποσό επί ορισμένο χρονικό διάστημα⁽¹⁷⁾.
14. Επιπλέον, το ΔΕΚ τόνισε ότι για να εκτελεστεί πλήρως απόφαση ανάκτησης, οι ενέργειες που αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά την ανάκτηση⁽¹⁸⁾ και ότι η ανάκτηση πρέπει να είναι άμεση⁽¹⁹⁾. Για την επίτευξη του στόχου της ανάκτησης, είναι απαραίτητο η επιστροφή της ενίσχυσης να πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση.

⁽⁶⁾ Υπόθεση C-70/72, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, Συλλογή 1973, σ. 813, σκέψη 13.

⁽⁷⁾ Το άρθρο 6 της συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει ότι, με την επιφύλαξη των μελλοντικών διατάξεων της νομολογίας, οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, στο μέτρο που είναι ταυτόσημες στο γράμμα με τους αντίστοιχους κανόνες της συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, καθώς και με πράξεις που εκδόθηκαν κατ'εφαρμογή των δύο αυτών συνθηκών, κατά την εκτέλεση και εφαρμογή τους ερμηνεύονται σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ΕΟΧ. Όσον αφορά σχετικές αποφάσεις που εξέδωσε το Δικαστήριο μετά την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ΕΟΧ, από το άρθρο 3, παράγραφος 2 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου προκύπτει ότι η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις αρχές που θεσπίζονται στις αποφάσεις αυτές.

⁽⁸⁾ Βλ. υποσημείωση 2 ανωτέρω.

⁽⁹⁾ Απόφαση αριθ. 195/04/COL της 14ης Ιουλίου 2004 για τις διατάξεις εφαρμογής που αναφέρονται βάσει του άρθρου 27 στο μέρος II του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για την ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου. ΕΕ L 139 της 25.5.2006, σ. 37, όπως τροποποιήθηκε. Η απόφαση αριθ. 195/04/COL ανταποκρίνεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη δέσση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1-134), όπως τροποποιήθηκε.

⁽¹⁰⁾ Υπόθεση C-301/87, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1990, σ. I-307.

⁽¹¹⁾ Υπόθεση C-415/03, *Επιτροπή κατά Ελλάδος* («Ολυμπιακή Αεροπορία») Συλλογή 2005, σ. I-03875 και υπόθεση C-232/05, *Επιτροπή κατά Γαλλίας* («Scott») Συλλογή 2006, σ. I-10071.

⁽¹²⁾ Υπόθεση C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH κατά Γερμανίας* («Deggendorf») Συλλογή 1994, σ. I-833.

⁽¹³⁾ Υπόθεση C-75/97 *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. I-3671, σκέψη 65.

⁽¹⁴⁾ Υπόθεση C-183/91 *Επιτροπή κατά Ελλάδος*, Συλλογή 1993, σ. I-3131, σκέψη 16.

⁽¹⁵⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 75.

⁽¹⁶⁾ Υπόθεση C-348/93 *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή 1995, σ. I-673, σκέψη 27.

⁽¹⁷⁾ Υπόθεση T-459/93, *Siemens κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1995, σ. II-1675, σκέψεις 97 έως 101.

⁽¹⁸⁾ Υπόθεση C-415/03, *Επιτροπή κατά Ελλάδος*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

⁽¹⁹⁾ Υπόθεση C-232/05, *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

2.2.2. Η υποχρέωση ανάκτησης παράνομης και ασυμβίβαστης κρατικής ενίσχυσης και οι εξαιρέσεις της

15. Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 ορίζει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους ΕΖΕΣ λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο».
16. Οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου 3 επιβάλλουν δύο όρια στην εξουσία της Αρχής να διατάξει την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων ενισχύσεων. Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 προβλέπει ότι η Αρχή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του δικαίου. Οι γενικές αρχές του δικαίου που προβάλλονται συχνότερα σ' αυτό το πλαίσιο είναι οι αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης⁽²⁰⁾ και της ασφάλειας δικαίου⁽²¹⁾. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το ΔΕΚ έχει δώσει πολύ περιοριστική ερμηνεία αυτών των αρχών στο πλαίσιο της ανάκτησης. Το άρθρο 15 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 ορίζει ότι οι εξουσίες της Αρχής όσον αφορά την ανάκτηση ενίσχυσης υπόκεινται σε δεκαετή προθεσμία παραγραφής (εφεξής «προθεσμία παραγραφής»). Η προθεσμία αυτή αρχίζει να προσμετράται από την ημέρα κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο είτε ως ατομική ενίσχυση είτε ως ενίσχυση βάσει καθεστώτος ενισχύσεων. Κάθε μέτρο που λαμβάνει η Αρχή ή η Επιτροπή⁽²²⁾ ή κράτος ΕΖΕΣ που ενεργεί κατόπιν αιτήσεως της ΕΖΕΣ, σε σχέση με την παράνομη ενίσχυση, διακόπτεται την περίοδο παραγραφής.
17. Συνεπώς, το κράτος ΕΖΕΣ προς το οποίο απευθύνεται απόφαση ανάκτησης είναι υποχρεωμένο να εκτελέσει την απόφαση αυτή⁽²³⁾. Το ΔΕΚ αναγνώρισε μόνο μία εξαίρεση σε σχέση με την υποχρέωση των κρατών μελών να εφαρμόζουν αποφάσεις ανάκτησης που απευθύνονται σε αυτά, και συγκεκριμένα την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που συνεπάγονται απόλυτη αδυναμία ορθής εκτέλεσως⁽²⁴⁾ της αποφάσεως από το οικείο κράτος μέλος.
18. Σύμφωνα με το ΔΕΚ, η απόλυτη αδυναμία δεν μπορεί, ωστόσο, να στηρίζεται απλώς σε υποθέσεις. Το κράτος μέλος πρέπει να αποδείξει ότι κατέβαλε καλή τη πίστη προσπάθειες για την ανάκτηση της παράνομης ενίσχυσης και πρέπει να συνεργάζεται με την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10 της συνθήκης ΕΚ, με σκοπό την αντιμετώπιση των δυσχερειών που έχουν ανακύψει⁽²⁵⁾.
19. Από την επισκόπηση της νομολογίας προκύπτει ότι το ΔΕΚ έχει ερμηνεύσει την έννοια της «απόλυτης αδυναμίας» με πολύ περιοριστικό τρόπο. Το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει επανειλημμένα ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλούνται απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας τους όπως εθνικούς κανόνες παραγραφής⁽²⁶⁾ ή την απουσία τίτλου ανάκτησης βάσει της εθνικής νομοθεσίας⁽²⁷⁾ προκειμένου να αιτιολογήσουν την παράλειψη συμμόρφωσής τους με την απόφαση ανάκτησης⁽²⁸⁾. Κατά τον ίδιο τρόπο, το ΔΕΚ έχει αποφανθεί ότι η υποχρέωση ανάκτησης δεν επηρεάζεται από περιστάσεις που συνδέονται με την οικονομική κατάσταση του αποδέκτη. Διευκρίνισε ότι το γεγονός ότι μια επιχείρηση αντιμετωπίζει οικονομικές δυσχέρειες δεν αποτελεί απόδειξη ότι η ανάκτηση είναι αδύνατη⁽²⁹⁾. Όταν συντρέχουν τέτοιες περιστάσεις, το Δικαστήριο επισήμανε ότι η έλλειψη ανακτήσιμων στοιχείων ενεργητικού αποτελεί το μοναδικό μέσο με το οποίο το κράτος μέλος μπορεί να αποδείξει την απόλυτη αδυναμία να ανακτηθεί η ενίσχυση⁽³⁰⁾. Σε ορισμένες υποθέσεις, τα κράτη μέλη ισχυρίστηκαν ότι δεν ήταν σε θέση να εκτελέσουν την απόφαση ανάκτησης λόγω διοικητικών ή τεχνικών δυσχερειών (π.χ. λόγω του πολύ υψηλού αριθμού των εμπλεκόμενων αποδεκτών). Το Δικαστήριο έχει αρνηθεί συστηματικά να δεχθεί ότι οι δυσχέρειες αυτές αποτελούν απόλυτη αδυναμία ανάκτησης⁽³¹⁾. Τέλος, η προβολή ακόμη και ανυπέριθτων εσωτερικών δυσχερειών δεν μπορεί να δικαιολογήσει την παράλειψη ενός κράτους μέλους να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας⁽³²⁾.

2.2.3. Η χρήση των εθνικών διαδικασιών και η αναγκαιότητα άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης

20. Το άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 ορίζει ότι «η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους ΕΖΕΣ, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ».

⁽²⁰⁾ Για την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, βλ. υπόθεση C-24/95 *Alcan*, Συλλογή 1997, σ. I-1591, σκέψη 25, και υπόθεση C-5/89 *BUG-Alutechnik*, Συλλογή 1990, σ. I-3437, σκέψεις 13 και 14, και συνεκδικασθείσες υποθέσεις E-5/04, E-6/04 και E-7/04, *Fesil and Finnford a.o. κατά Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ*, έκθεση του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ 2005, σ. 121, σκέψη 171. Για ένα παράδειγμα υπόθεσης στην οποία το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνώρισε την ύπαρξη της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης από πλευράς του αποδέκτη, βλ. υπόθεση C 223/85 *RSV*, Συλλογή 1987, σ. 4617.

⁽²¹⁾ Για την αρχή της ασφάλειας δικαίου, βλ. υπόθεση T-115/94, *Opel Austria GmbH κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 1997, σ. II-39 και υπόθεση C-372/97, *Italia κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψεις 116 έως 118, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-74/00P και C-75/00, *P Falck and Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2002, σ. I-7869, σκέψη 140 και συνεκδικασθείσες υποθέσεις E-5/04, E-6/04 και E-7/04, *Fesil and Finnford a.o. κατά Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ*, που προαναφέρθηκε στην υποσημείωση 20, σκέψη 172. Βλ. επίσης υπόθεση T-308/00, *Salzgitter κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2004, σ. II-01933, σκέψη 166.

⁽²²⁾ Για την ερμηνεία της έννοιας «κάθε μέτρο που λαμβάνει η Επιτροπή», βλ. υπόθεση T-369/00, *Département du Loiret κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2003, σ. II-1789.

⁽²³⁾ Υπόθεση 94/87 *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, Συλλογή 1989, σ. 175.

⁽²⁴⁾ Υπόθεση C-404/00, *Επιτροπή κατά Ισπανίας*, Συλλογή 2003, σ. I-6695.

⁽²⁵⁾ Υπόθεση C-280/95, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή 1998, σ. I-259.

⁽²⁶⁾ Υπόθεση C-24/95 *Alcan*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 20, σκέψεις 34 έως 37.

⁽²⁷⁾ Υπόθεση C-303/88, *Italia κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1991, σ. I-1433.

⁽²⁸⁾ Υπόθεση C-52/84, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1986, σ. 89, σκέψη 9.

⁽²⁹⁾ Υπόθεση C-52/84, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 28, σκέψη 14.

⁽³⁰⁾ Υπόθεση C-499/99, *Επιτροπή κατά Ισπανίας*, Συλλογή 2002, σ. I-6031.

⁽³¹⁾ Υπόθεση C-280/95, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 25.

⁽³²⁾ Υπόθεση C-6/97, *Italia κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. I-2981, σκέψη 34.

21. Εάν τα κράτη ΕΖΕΣ έχουν την ευχέρεια να επιλέξουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία τους, τα μέσα με τα οποία μπορούν να εκτελέσουν τις αποφάσεις ανάκτησης, τα μέτρα που επιλέγονται θα πρέπει να επιτρέπουν να εφαρμοστεί πλήρως η απόφαση ανάκτησης. Συνεπώς, είναι απαραίτητο τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη ΕΖΕΣ να οδηγούν στην πραγματική και άμεση εκτέλεση της απόφασης της Αρχής.
22. Στην απόφασή του σχετικά με την Ολυμπιακή Αεροπορία ⁽³³⁾, το ΔΕΚ υπογράμμισε ότι τα μέτρα εφαρμογής που λαμβάνονται από το κράτος μέλος πρέπει να είναι αποτελεσματικά και να παράγουν συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά την ανάκτηση. Οι ενέργειες που αναλαμβάνονται από το δημόσιο πρέπει να οδηγούν στην πραγματική ανάκτηση των ποσών που οφείλονται από τον αποδέκτη. Στην απόφασή του στην υπόθεση *Scott* ⁽³⁴⁾, το ΔΕΚ επιβεβαίωσε την προσέγγιση αυτή και τόνισε ότι οι εθνικές διαδικασίες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του διαδικαστικού κανονισμού (το οποίο ανταποκρίνεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3) θα πρέπει να παραμένουν ανεφάρμοστες. Ειδικότερα, αντέκρουσε το επιχειρήμα του κράτους μέλους ότι είχε λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα που διέθετε στο αντίστοιχο νομικό του σύστημα και υπογράμμισε ότι τα μέτρα αυτά πρέπει επίσης να οδηγούν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα όσον αφορά την ανάκτηση, και τούτο εντός της προθεσμίας που έχει ταχθεί από την Επιτροπή.
23. Το άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 απαιτεί οι αποφάσεις ανάκτησης να εφαρμόζονται με τρόπο αποτελεσματικό και άμεσο. Στην υπόθεση *Scott*, το ΔΕΚ τόνισε τη σημασία που έχει η χρονική διάσταση στη διαδικασία ανάκτησης. Το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει την αποκατάσταση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού παρεμποδίζοντας την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής. Οι εθνικές διαδικασίες οι οποίες παρεμποδίζουν την άμεση επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση και παρατείνουν το πλεονέκτημα αθέμιτου ανταγωνισμού που προκύπτει από την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3.
24. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε ότι η άσκηση προσφυγής για την ακύρωση απόφασης ανάκτησης βάσει του άρθρου 36 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών ΕΖΕΣ για την ίδρυση Εποπεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου (εφεξής συμφωνία περί Εποπτείας και Δικαστηρίου) δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας προσφυγής, ο αποδέκτης της ενίσχυσης μπορεί, ωστόσο, να υποβάλει αίτηση για την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης ανάκτησης σύμφωνα με το άρθρο 40 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου. Οι αιτήσεις αναστολής θα πρέπει να προσδιορίζουν τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον και πρέπει να περιλαμβάνουν τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψης, τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων ⁽³⁵⁾. Το Δικαστήριο ΕΖΕΣ μπορεί τότε, εάν κρίνει ότι το απαιτούν οι περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απόφασης.

2.2.4. Η αρχή της καλή τη πίστει συνεργασίας

25. Το άρθρο 3 της συμφωνίας ΕΟΧ υποχρεώνει τα κράτη ΕΖΕΣ να διευκολύνουν την εκπλήρωση των στόχων ΕΟΧ και επιβάλλει υποχρέωση αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των οργάνων του ΕΟΧ και των κρατών ΕΖΕΣ, έτσι ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της συμφωνίας ΕΟΧ.
26. Συνεπώς, στο πλαίσιο της εκτέλεσης αποφάσεων ανάκτησης, η Αρχή και οι αρχές των κρατών ΕΖΕΣ πρέπει να συνεργάζονται για την επίτευξη του στόχου αποκατάστασης ανταγωνιστικών συνθηκών στην εσωτερική αγορά.
27. Εάν ένα κράτος ΕΖΕΣ αντιμετωπίζει απρόβλεπτες ή μη δυνάμενες να προβλεφθούν δυσχέρειες για την εκτέλεση απόφασης ανάκτησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας ή αντιλαμβάνεται ότι θα υπάρξουν συνέπειες που δεν είχε προβλέψει η Αρχή, οφείλει να θέσει τα προβλήματα αυτά στην κρίση της Αρχής, προτείνοντας κατάλληλες τροποποιήσεις ⁽³⁶⁾ της επίδικης απόφασης. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Αρχή και το οικείο κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να συνεργαστούν καλή τη πίστει για να υπερπηδήσουν τις δυσχέρειες, μεριμνώντας συγχρόνως για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της συμφωνίας ΕΟΧ ⁽³⁷⁾. Επίσης, η αρχή της καλή τη πίστει συνεργασίας απαιτεί από τα κράτη ΕΖΕΣ να παρέχουν στην Αρχή όλες τις πληροφορίες που της επιτρέπουν να διαπιστώσει ότι τα μέτρα που έχουν επιλεγεί αποτελούν κατάλληλη εφαρμογή της απόφασης ⁽³⁸⁾.
28. Ωστόσο, η ενημέρωση της Αρχής σχετικά με τις τεχνικές και νομικές δυσχέρειες που προκύπτουν κατά την εφαρμογή απόφασης ανάκτησης δεν απαλλάσσει τα κράτη ΕΖΕΣ από την υποχρέωση να λάβουν όλα τα αναγκαία δυνατά μέτρα προκειμένου να ανακτήσουν την ενίσχυση από τη σχετική επιχείρηση και να προτείνουν στην Αρχή κατάλληλες ρυθμίσεις για την εφαρμογή της απόφασης ⁽³⁹⁾.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ

29. Τόσο η Αρχή όσο και τα κράτη ΕΖΕΣ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης και μπορούν να συμβάλουν στην αποτελεσματική εφαρμογή της πολιτικής για την ανάκτηση.

⁽³³⁾ Υπόθεση C-415/03, *Επιτροπή κατά Ελλάδος*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

⁽³⁴⁾ Υπόθεση C-232/05, *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

⁽³⁵⁾ Άρθρο 80 παράγραφος 2 του εσωτερικού κανονισμού του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ.

⁽³⁶⁾ Υπόθεση C-404/00, *Επιτροπή κατά Ισπανίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 24.

⁽³⁷⁾ Υπόθεση C-94/87, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 23, σκέψη 9, και υπόθεση C-348/93, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 16, σκέψη 17.

⁽³⁸⁾ Παράδειγμα των προτάσεων εφαρμογής υπάρχει στην υπόθεση C-209/00, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, Συλλογή 2002, σ. I-11695.

⁽³⁹⁾ Υπόθεση 94/87, *Επιτροπή κατά Γερμανίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 23, σκέψη 10.

3.1. Ο ρόλος της Αρχής

30. Οι αποφάσεις ανάκτησης της Αρχής επιβάλλουν υποχρέωση ανάκτησης στα σχετικά κράτη ΕΖΕΣ. Απαιτούν από τα σχετικά κράτη ΕΖΕΣ να ανακτήσουν ένα ορισμένο ποσό ενίσχυσης από ένα ή πολλούς αποδέκτες εντός δεδομένης προθεσμίας. Η πείρα δείχνει ότι η ταχύτητα με την οποία εκτελείται μια απόφαση ανάκτησης επηρεάζεται από τον βαθμό ακριβείας ή την πληρότητα της απόφασης αυτής. Συνεπώς, η Αρχή θα εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες, έτσι ώστε οι αποφάσεις ανάκτησης που εκδίδει να προσδιορίζουν με σαφήνεια το ποσό ή τα ποσά της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί(ούν), την επιχείρηση ή τις επιχειρήσεις από τις οποίες πρέπει να ανακτηθεί η ενίσχυση και την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρωθεί η ανάκτηση.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων από τις οποίες πρέπει να ανακτηθεί η ενίσχυση

31. Οι παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις πρέπει να ανακτώνται από τις επιχειρήσεις οι οποίες πράγματι επωφελήθηκαν από αυτές⁽⁴⁰⁾. Η Αρχή θα εξακολουθήσει τη σημερινή πρακτική του προσδιορισμού στις αποφάσεις ανάκτησης, στο μέτρο του δυνατού, της ταυτότητας της ή των επιχειρήσεων από τις οποίες πρέπει να ανακτηθεί η ενίσχυση. Εάν, στο στάδιο της εφαρμογής, διαπιστωθεί ότι η ενίσχυση μεταβίβαστηκε σε άλλες οντότητες, το κράτος ΕΖΕΣ ενδέχεται να χρειαστεί να επεκτείνει την ανάκτηση προκειμένου να συμπεριληφθούν όλοι οι πραγματικοί αποδέκτες, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν παρακάμπτεται η υποχρέωση ανάκτησης.
32. Το ΔΕΚ έχει δώσει ορισμένες κατευθύνσεις για τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η υποχρέωση ανάκτησης πρέπει να επεκτείνεται σε επιχειρήσεις εκτός από τον αρχικό αποδέκτη της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης. Σύμφωνα με το ΔΕΚ, μεταβίβαση του αθέμιτου πλεονεκτήματος μπορεί να υπάρξει όταν τα περιουσιακά στοιχεία του αρχικού αποδέκτη της ενίσχυσης μεταβιβάζονται σε τρίτο μέρος σε τιμή η οποία είναι χαμηλότερη από την αγοραία αξία τους, μερικές φορές σε διάδοχο επιχείρηση που έχει συσταθεί με σκοπό την παράκαμψη της εντολής ανάκτησης⁽⁴¹⁾. Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, εναπόκειται στην Αρχή να αποδείξει ότι τα περιουσιακά στοιχεία πωλήθηκαν σε τιμή η οποία είναι χαμηλότερη από την αγοραία αξία τους, ιδίως σε διάδοχο επιχείρηση που έχει συσταθεί προκειμένου να παρακαμφθεί η εντολή ανάκτησης. Στην περίπτωση αυτή, η εντολή ανάκτησης μπορεί να επεκταθεί στο εν λόγω τρίτο μέρος. Τυπικές περιπτώσεις παράκαμψης είναι εκείνες στις οποίες η μεταβίβαση δεν αποτελεί απόρροια οποιασδήποτε οικονομικής λογικής εκτός από την καταστρατήγηση της εντολής ανάκτησης⁽⁴²⁾.
33. Όσον αφορά τη μεταβίβαση μετοχών επιχείρησης η οποία πρέπει να επιστρέψει παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση (συμφωνίες μεταβίβασης μετοχών), το ΔΕΚ αποφάνθηκε⁽⁴³⁾ ότι η πώληση μετοχών της επιχείρησης αυτής σε τρίτο μέρος δεν επηρεάζει την υποχρέωση του αποδέκτη να επιστρέψει την ενίσχυση⁽⁴⁴⁾. Όταν μπορεί να διαπιστωθεί ότι ο αγοραστής των μετοχών έχει καταβάλει την τιμή που επικρατεί στην αγορά για τις μετοχές της επιχείρησης αυτής, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει επωφεληθεί από πλεονέκτημα που θα συνιστούσε κρατική ενίσχυση⁽⁴⁵⁾.
34. Όταν εκδίδει απόφαση ανάκτησης σχετικά με καθεστώτα ενισχύσεων, η Αρχή δεν είναι κανονικά σε θέση να προσδιορίσει, στην ίδια την απόφαση, όλες τις επιχειρήσεις που έχουν λάβει παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις. Αυτό θα πρέπει να γίνει κατά την έναρξη της διαδικασίας εφαρμογής της απόφασης από το οικείο κράτος ΕΖΕΣ, που θα πρέπει να εξετάσει την επιμέρους κατάσταση όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων⁽⁴⁶⁾.

Προσδιορισμός του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί

35. Ο στόχος της ανάκτησης επιτυγχάνεται «εφόσον οι επίμαχες ενισχύσεις, προσαυξημένες ενδεχομένως με τόκους υπερημερίας, επιστραφούν από το αποδέκτη ή, με άλλα λόγια, από τις επιχειρήσεις που απολάμβαναν το πλεονέκτημα. Με την ανάκτηση της ενίσχυσης, ο αποδέκτης χάνει το πλεονέκτημα που διέθετε στην αγορά έναντι των ανταγωνιστών του και αποκαθίσταται η κατάσταση που επικρατούσε πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης»⁽⁴⁷⁾.
36. Όπως και στο παρελθόν, η Αρχή θα προσδιορίζει με σαφήνεια τα παράνομα και ασυμβίβαστα μέτρα ενισχύσεων που πρέπει να ανακτηθούν στις σχετικές αποφάσεις της. Όταν έχει στη διάθεσή της τα απαραίτητα στοιχεία, η Αρχή προσπαθεί επίσης να παρέχει μια ακριβή ένδειξη του ποσού της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί. Ωστόσο, είναι σαφές ότι η Αρχή δεν μπορεί ούτε έχει τη νομική υποχρέωση να ορίσει το ακριβές ποσό που πρέπει να ανακτηθεί. Αρκεί η απόφαση της Αρχής να περιλαμβάνει τις πληροφορίες που θα επιτρέπουν στα κράτη ΕΖΕΣ να προσδιορίσουν το ποσό χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁰⁾ Υπόθεση C-303/88 *Ιταλία κατά Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 27, σκέψη 57, και υπόθεση C-277/00 *Γερμανία κατά Επιτροπής* («SMI»), Συλλογή 2004, σ. I-3925, σκέψη 75.

⁽⁴¹⁾ Υπόθεση C-277/00, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, όπως προαναφέρεται στην υποσημείωση 40.

⁽⁴²⁾ Υπόθεση C-328/99 και C-399/00, *Ιταλία και SIM 2 Multimedia κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2003, σ. I4035. Για ένα άλλο παράδειγμα παράκαμψης, βλ. υπόθεση C-415/03, *Επιτροπή κατά Ελλάδος*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

⁽⁴³⁾ Υπόθεση C-328/99 και C-399/00, *Ιταλία και SIM 2 Multimedia κατά Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 42, σκέψη 83.

⁽⁴⁴⁾ Στην περίπτωση ιδιωτικοποίησης επιχείρησης που έχει λάβει ενίσχυση η οποία κρίθηκε συμβατή από την Αρχή, το κράτος ΕΖΕΣ μπορεί να συμπεριλάβει ρήτρα απαλλαγής από την ευθύνη στη συμφωνία ιδιωτικοποίησης για να προστατεύσει τον αγοραστή της επιχείρησης έναντι του κινδύνου η αρχική απόφαση της Αρχής με την οποία εγκρίνεται η ενίσχυση να ανατραπεί από το Δικαστήριο ΕΖΕΣ και να αντικατασταθεί από απόφαση της Αρχής με την οποία διατάσσεται η επιστροφή της ενίσχυσης αυτής από τον αποδέκτη. Μια τέτοια ρήτρα θα μπορούσε να προβλέπει προσαρμογή της τιμής που καταβάλλεται από τον αγοραστή για την επιχείρηση που ιδιωτικοποιείται, έτσι ώστε να ληφθεί δεόντως υπόψη η ευθύνη σε περίπτωση ανάκτησης.

⁽⁴⁵⁾ Υπόθεση C-277/00, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 40, σκέψη 80.

⁽⁴⁶⁾ Υπόθεση C-310/99, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2002, σ. I-2289, σκέψη 91.

⁽⁴⁷⁾ Υπόθεση C-277/00, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 40, σκέψεις 74-76.

⁽⁴⁸⁾ Υπόθεση C-480/98, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2000, σ. I-8717, σκέψη 25 και συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-67/85, C-68/85 και C-70/85, *Kwekerij van der Kooy BV και λοιποί κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1988, σ. 219.

37. Στην περίπτωση παράνομου και ασυμβίβαστου καθεστώτος ενισχύσεων, η Αρχή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει ποσοτικά το ύψος της ασυμβίβαστης ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε αποδέκτη. Αυτό θα απαιτούσε από το κράτος ΕΖΕΣ να πραγματοποιήσει λεπτομερή ανάλυση των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση με βάση το επίμαχο καθεστώς. Συνεπώς, η Αρχή προσδιορίζει στην απόφασή της ότι τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να ανακτήσουν κάθε ενίσχυση που χορηγήθηκε, εκτός εάν χορηγήθηκε για συγκεκριμένο σχέδιο, το οποίο, κατά τη χρονική στιγμή της χορήγησης, πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία ή καθεστώτος ενισχύσεων που είχε εγκριθεί από την Αρχή.
38. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3, το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί δυνάμει απόφασης ανάκτησης περιλαμβάνει και τους σχετικούς τόκους, υπολογιζόμενους με το δέον επιτόκιο που ορίζει η Αρχή. Οι τόκοι πρέπει να καταβληθούν από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της ανάκτησής της⁽⁴⁹⁾. Η απόφαση αριθ. 195/04/COL ορίζει ότι το επιτόκιο εφαρμόζεται με τη μέθοδο του ανατοκισμού μέχρι την ημερομηνία ανάκτησης της ενίσχυσης⁽⁵⁰⁾.

Χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της απόφασης

39. Στο παρελθόν, οι αποφάσεις ανάκτησης της Επιτροπής όριζαν μια και μόνη προθεσμία δύο μηνών, εντός της οποίας το οικείο κράτος μέλος έπρεπε να κοινοποιήσει στην Επιτροπή τα μέτρα που είχε λάβει για να συμμορφωθεί με μια δεδομένη απόφαση. Το ΔΕΚ αναγνώρισε ότι η προθεσμία αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως η προθεσμία για την εκτέλεση της ίδιας της απόφασης⁽⁵¹⁾.
40. Το ΔΕΚ κατέληξε περαιτέρω στο συμπέρασμα ότι οι επαφές και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, στο πλαίσιο της εκτέλεσης της απόφασης της Επιτροπής, δεν απαλλάσσουν το κράτος μέλος από την υποχρέωση να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης εντός της ταχθείσας προθεσμίας⁽⁵²⁾.
41. Η Αρχή αναγνωρίζει ότι η προθεσμία των δύο μηνών για την εκτέλεση των αποφάσεων της Επιτροπής είναι υπερβολικά σύντομη για την πλειοψηφία των περιπτώσεων. Ως εκ τούτου, η προθεσμία για την εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης παρατείνεται σε τέσσερις μήνες. Στο εξής, η Αρχή θα προσδιορίζει δύο διαφορετικές προθεσμίες στις αποφάσεις της:
- μια πρώτη προθεσμία δύο μηνών μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης, εντός της οποίας το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να ενημερώσει την Αρχή σχετικά με τα μέτρα που σχεδιάζει να λάβει ή έχει ήδη λάβει,
 - μια δεύτερη προθεσμία τεσσάρων μηνών μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης, εντός της οποίας η απόφαση της Αρχής πρέπει να έχει εκτελεστεί.
42. Εάν ένα κράτος ΕΖΕΣ αντιμετωπίζει σοβαρές δυσχέρειες που το εμποδίζουν να τηρήσει μια από τις προθεσμίες αυτές, πρέπει να ενημερώσει σχετικά την Αρχή, παρέχοντας την κατάλληλη αιτιολόγηση. Η Αρχή δύναται τότε να παρατείνει την προθεσμία σύμφωνα με την αρχή της καλής τη πίστει συνεργασίας⁽⁵³⁾.

3.2. Ο ρόλος των κρατών ΕΖΕΣ: εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης

3.2.1. Ποιος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης;

43. Το κράτος ΕΖΕΣ είναι υπεύθυνο για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης. Το άρθρο 14 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 προβλέπει ότι το οικείο κράτος ΕΖΕΣ λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον αποδέκτη.
44. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι το ΔΕΚ έχει υπενθυμίσει επανειλημμένα ότι μια απόφαση της Επιτροπής που απευθύνεται σε κράτος μέλος είναι δεσμευτική για όλα τα όργανα του εν λόγω κράτους, περιλαμβανομένων των δικαστηρίων του⁽⁵⁴⁾. Αυτό συνεπάγεται ότι κάθε κράτος ΕΖΕΣ που συμμετέχει στην εφαρμογή απόφασης ανάκτησης πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης αυτής.
45. Το δικαίωμα ΕΟΧ δεν καθορίζει ποιο όργανο του κράτους ΕΖΕΣ έχει την αρμοδιότητα για την πρακτική εφαρμογή μιας απόφασης ανάκτησης. Εναπόκειται στο εθνικό νομοθετικό σύστημα κάθε κράτους ΕΖΕΣ να προσδιορίσει τους φορείς που θα είναι υπεύθυνοι για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης. Γενικά, τα κράτη ΕΖΕΣ έχουν την επιλογή να ορίσουν έναν κεντρικό φορέα (για παράδειγμα ένα υπουργείο) το οποίο έχει αναλάβει την παρακολούθηση της διαδικασίας ανάκτησης και είναι σε σταθερή επικοινωνία με την Αρχή⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁹⁾ Στο πλαίσιο αυτό, βλ. την εξαίρεση της υπόθεσης C-480/98, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 48, σκέψεις 36 και επόμενες.

⁽⁵⁰⁾ Περισσότερες οδηγίες σχετικά με τον υπολογισμό των τόκων περιέχονται στην απόφαση αριθ. 195/04/COL.

⁽⁵¹⁾ Βλ. υπόθεση C-207/05 *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, Συλλογή 2006 σ. I-70, σκέψεις 31 έως 36, υπόθεση C-378/98 *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 2001 σ. I-5107, σκέψη 28, και υπόθεση C-232/05 *Επιτροπή κατά Γαλλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

⁽⁵²⁾ Υπόθεση C-5/86, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1987, σ. 1773.

⁽⁵³⁾ Υπόθεση C-207/05, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 51.

⁽⁵⁴⁾ Υπόθεση 249/85, *Albako Margarinefabrik Maria von der Linde GmbH & Co. KG κατά Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung*, Συλλογή 1987, σ. 2345.

⁽⁵⁵⁾ Οι προαναφερόμενοι συντάκτες της μελέτης εφαρμογής επισημαίνουν ότι «μια κοινή αρχή που εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες που εξετάστηκαν είναι ότι η ανάκτηση πρέπει να πραγματοποιείται από την αρχή η οποία χορήγησε την ενίσχυση». Επίσης τονίζουν ότι, στις χώρες οι οποίες αναθέτουν σε κεντρικό φορέα το καθήκον εποπτείας της διαδικασίας ανάκτησης, η ύπαρξη ενός τέτοιου φορέα φαίνεται ότι συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εκτέλεση των αποφάσεων ανάκτησης (βλ. σ. 521 της μελέτης).

3.2.2. Εφαρμογή της υποχρέωσης ανάκτησης

46. Το άρθρο 14 παράγραφος 3 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 υποχρεώνει τα κράτη ΕΖΕΣ να θέτουν αμέσως σε εφαρμογή τις διαδικασίες ανάκτησης. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στο τμήμα 3.1, η απόφαση ανάκτησης θα προσδιορίζει την προθεσμία εντός της οποίας το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλει ακριβείς πληροφορίες για τα μέτρα που έχει λάβει και σχεδιάζει να λάβει για την εκτέλεση της απόφασης. Ειδικότερα, το κράτος ΕΖΕΣ θα πρέπει να παρέχει πλήρεις πληροφορίες για την ταυτότητα των αποδεκτών της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης, το ύψος της επίμαχης ενίσχυσης και την εθνική διαδικασία που εφαρμόζεται για να πραγματοποιηθεί η ανάκτηση. Επιπλέον, το κράτος ΕΖΕΣ θα πρέπει να παρέχει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν ότι κοινοποίησε στον αποδέκτη την υποχρέωσή του να επιστρέψει την ενίσχυση.

Προσδιορισμός του αποδέκτη της ενίσχυσης και του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί

47. Η απόφαση ανάκτησης δεν μπορεί πάντοτε να περιέχει πλήρεις πληροφορίες για την ταυτότητα των αποδεκτών ούτε για τα ποσά της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθούν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να αναφέρει χωρίς καθυστέρηση τις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η απόφαση και να προσδιορίζει με αριθμητικά στοιχεία το ακριβές ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε επιχείρηση.

48. Στην περίπτωση παράνομου και ασυμβίβαστου καθεστώτος ενισχύσεων, το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να προβαίνει σε λεπτομερή εξέταση κάθε ατομικής ενίσχυσης που έχει χορηγηθεί βάσει του εν λόγω καθεστώτος. Για τον καθορισμό του ακριβούς ποσού της υπό ανάκτηση ενίσχυσης από κάθε μεμονωμένο αποδέκτη βάσει του καθεστώτος, το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να προσδιορίζει το βαθμό στον οποίο η ενίσχυση χορηγήθηκε σε συγκεκριμένο σχέδιο, το οποίο κατά το χρόνο που χορηγήθηκε η ενίσχυση πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία ή σε καθεστώς ενισχύσεων που έχει εγκριθεί από την Αρχή. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το κράτος ΕΖΕΣ μπορεί επίσης να εφαρμόζει τα ουσιαστικά ελάχιστα κριτήρια που ισχυαν κατά το χρόνο που χορηγήθηκε η παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση που αποτελεί αντικείμενο της απόφασης ανάκτησης.

49. Οι εθνικές αρχές δύνανται να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις του φορολογικού συστήματος για τον προσδιορισμό του ποσού που πρέπει να επιστραφεί. Όταν ο αποδέκτης της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης έχει καταβάλει φόρο επί της ληφθείσας ενίσχυσης, οι εθνικές αρχές δύνανται, σύμφωνα με τους εθνικούς φορολογικούς κανόνες τους, να λαμβάνουν υπόψη το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε σε προγενέστερο στάδιο ζήτησης την ανάκτηση μόνο του καθαρού ποσού που έλαβε ο αποδέκτης⁽⁵⁶⁾. Η Αρχή θεωρεί ότι σε τέτοιες περιπτώσεις οι εθνικές αρχές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι ο αποδέκτης δεν θα είναι σε θέση να επωφεληθεί από περαιτέρω φορολογική έκπτωση ισχυριζόμενος ότι η επιστροφή έχει μειώσει το φορολογητέο εισόδημά του, δεδομένου ότι αυτό θα σήμαινε ότι το καθαρό ποσό της ανάκτησης θα ήταν χαμηλότερο από το καθαρό ποσό που λήφθηκε αρχικά.

Η ισχύουσα διαδικασία ανάκτησης

50. Το δικαίω ΕΟΧ δεν προσδιορίζει τη διαδικασία που πρέπει να εφαρμόζουν τα κράτη ΕΖΕΣ για την εκτέλεση απόφασης ανάκτησης. Ωστόσο, τα κράτη ΕΖΕΣ πρέπει να γνωρίζουν ότι η επιλογή και η εφαρμογή μιας εθνικής διαδικασίας προϋποθέτει ότι η διαδικασία αυτή επιτρέπει την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της απόφασης της Αρχής. Αυτό σημαίνει ότι οι υπεύθυνες αρχές θα πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά το πλήρες φάσμα των μέσων ανάκτησης που διαθέτουν βάσει της εθνικής νομοθεσίας τους και να επιλέγουν τη διαδικασία που έχει τις περισσότερες πιθανότητες να εξασφαλίσει την άμεση εκτέλεση της απόφασης. Θα πρέπει να χρησιμοποιούν ταχείες διαδικασίες όταν αυτό είναι δυνατό βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Σύμφωνα με την αρχή της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας, οι διαδικασίες αυτές δεν πρέπει να είναι λιγότερο ευνοϊκές από εκείνες που διέπουν παρόμοιες διαδικασίες εσωτερικής έννομης τάξεως και δεν πρέπει να καθιστούν αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δικαίω ΕΟΧ⁽⁵⁷⁾.

51. Γενικότερα, τα κράτη ΕΖΕΣ δεν πρέπει να είναι σε θέση να αντιτάξουν εμπόδια στον τρόπο εκτέλεσης μιας απόφασης ανάκτησης⁽⁵⁸⁾. Κατά συνέπεια, οι αρχές των κρατών ΕΖΕΣ έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προτεραιότητα στην απόφαση της Επιτροπής έναντι οποιωνδήποτε διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας οι οποίες ενδέχεται να παρεμποδίζουν την άμεση εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης⁽⁵⁹⁾.

Η κοινοποίηση και η εφαρμογή των διαταγών ανάκτησης

52. Από τη στιγμή που προσδιοριστούν ο αποδέκτης, το προς ανάκτηση ποσό και η εφαρμοστέα διαδικασία, οι εντολές ανάκτησης πρέπει να αποσταλούν στους αποδέκτες της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης χωρίς καθυστέρηση και εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση της Αρχής. Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για την πραγματοποίηση της ανάκτησης πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι εντολές ανάκτησης τίθενται σε εφαρμογή και ότι η ανάκτηση ολοκληρώνεται εντός της προθεσμίας που προσδιορίζεται στην απόφαση. Στην περίπτωση που ένας αποδέκτης δεν συμμορφώνεται με εντολή την ανάκτησης, το κράτος ΕΖΕΣ θα πρέπει να επιδιώξει την άμεση εφαρμογή των απαιτήσεων ανάκτησης βάσει της εθνικής νομοθεσίας του.

3.2.3 Διαφορές ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων

53. Η εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης μπορεί να οδηγήσει σε διαφορές που φέρονται ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Μπορούν να διακριθούν δύο βασικές κατηγορίες διαφορών που συνδέονται με ανακτήσεις: προσφυγές από μέρους της αρχής ανάκτησης που επιδιώκει την έκδοση δικαστικής εντολής για να υποχρεώσει αποδέκτη που δεν συμμορφώνεται με την εντολή ανάκτησης να επιστρέψει την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, και προσφυγές που υποβάλλονται από αποδέκτες που αμφισβητούν το κύρος της εντολής ανάκτησης.

⁽⁵⁶⁾ Υπόθεση C-459/93, *Siemens* κατά *Επιτροπής*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 17, σκέψη 83. Βλ. επίσης υπόθεση C-148/04, *Unicredito Spa* κατά *Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova I*, Συλλογή 2005, σ. I-11137, σκέψεις 117 έως 120.

⁽⁵⁷⁾ Υπόθεση C-13/01, *Sajalero*, Συλλογή 2003, σ. I-8679, σκέψεις 49-50.

⁽⁵⁸⁾ Υπόθεση C-48/71, *Επιτροπή* κατά *Ιταλίας*, Συλλογή 1972, σ. 1529.

⁽⁵⁹⁾ Υπόθεση C-232/05, *Επιτροπή* κατά *Γαλλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 11.

54. Η εκτέλεση απόφασης ανάκτησης μπορεί να καθυστερήσει επί σειρά ετών όταν τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή απόφασης ανάκτησης προσβάλλονται ενώπιον δικαστηρίου. Αυτό ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν υποβάλλεται προσφυγή κατά της απόφασης ανάκτησης ενώπιον του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ και ζητείται από τους εθνικούς δικαστές να αναστείλουν την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μέχρις ότου το Δικαστήριο ΕΖΕΣ αποφανθεί επί του κύρους της απόφασης ανάκτησης.
55. Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, ο αποδέκτης ενίσχυσης ο οποίος είχε αναμφίβολα το δικαίωμα προσβολής της απόφασης ανάκτησης ενώπιον του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ βάσει του άρθρου 36 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου δεν μπορεί πλέον να αμφισβητήσει τη νομιμότητά της ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων με το σκεπτικό ότι η απόφαση ήταν παράνομη ⁽⁶⁰⁾. Απόρροια της απόφασης αυτής είναι ότι ο αποδέκτης ενίσχυσης ο οποίος θα μπορούσε να είχε ζητήσει τη λήψη προσωρινών μέτρων από το Δικαστήριο ΕΖΕΣ σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου και δεν το έπραξε, δεν μπορεί να ζητήσει την αναστολή των μέτρων που έχουν ληφθεί από εθνικές αρχές για την εφαρμογή της απόφασης αυτής για λόγους που συνδέονται με το κύρος της εν λόγω απόφασης.
56. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που δεν είναι αυτονόητο ότι μια προσφυγή ακυρώσεως που υποβάλλεται από τον αποδέκτη κατά τις προσβαλλόμενης απόφασης θα ήταν παραδεκτή, πρέπει να χορηγηθεί η δέουσα νομική προστασία στον αποδέκτη της ενίσχυσης. Στην περίπτωση που ο αποδέκτης της ενίσχυσης προσβάλει την εφαρμογή της απόφασης σε διαδικασία ενώπιον εθνικού δικαστηρίου στηριζόμενος στην έλλειψη νομιμότητας της απόφασης ανάκτησης, ο εθνικός δικαστής πρέπει να στηριχθεί στη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 34 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου ⁽⁶¹⁾.
57. Στην περίπτωση που ο αποδέκτης ζητεί επίσης τη λήψη προσωρινών μέτρων όσον αφορά τα εθνικά μέτρα που εκδόθηκαν για την εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης λόγω της εικαζόμενης έλλειψης νομιμότητας της απόφασης ανάκτησης της Αρχής, ο εθνικός δικαστής θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσο η εξεταζόμενη υπόθεση πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίστηκαν από το ΔΕΚ στις υποθέσεις *Zuckerfabrik* ⁽⁶²⁾ και *Atlanta* ⁽⁶³⁾. Αυτό σημαίνει ότι ένα εθνικό δικαστήριο πρέπει να εκδώσει προσωρινά μέτρα:
- (1) εάν το εν λόγω δικαστήριο έχει σοβαρές αμφιβολίες ως προς το κύρος της πράξεως και εφόσον, στην περίπτωση που το Δικαστήριο ΕΖΕΣ δεν έχει ήδη επιληφθεί ερωτήματος σχετικού με το κύρος της αμφισβητούμενης πράξεως, ενεργεί σύμφωνα με τη δεύτερη περίοδο της παραγράφου 56 ανωτέρω,
 - (2) εάν συντρέχει περίπτωση πεισίματος υπό την έννοια ότι τα προσωρινά μέτρα είναι αναγκαία προκειμένου να μην υποστεί ο αιτών σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία,
 - (3) εάν το εν λόγω δικαστήριο λαμβάνει δεόντως υπόψη το συμφέρον του ΕΟΧ, και
 - (4) εάν, κατά την εκτίμηση όλων αυτών των προϋποθέσεων, το εθνικό δικαστήριο σέβεται τις αποφάσεις του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ επί της νομιμότητας της πράξης ή διάταξη εκδοθείσα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων για τη λήψη παρόμοιων προσωρινών μέτρων στο επίπεδο ΕΟΧ ⁽⁶⁴⁾.

3.2.4. Η ειδική περίπτωση των αφερέγγυων αποδεκτών

58. Ως προκαταρκτική παρατήρηση, έχει σημασία να υπενθυμίσουμε ότι, σύμφωνα με την πάγια νομολογία του ΔΕΚ, το γεγονός ότι ένας αποδέκτης ενίσχυσης είναι αφερέγγυος ή υποβλήθηκε σε πτωχευτική διαδικασία δεν επηρεάζει την υποχρέωση επιστροφής της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης ⁽⁶⁵⁾.
59. Στην πλειοψηφία των υποθέσεων που περιλαμβάνουν αφερέγγυο αποδέκτη ενίσχυσης, δεν είναι δυνατό να ανακτηθεί το πλήρες ποσό της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης (περιλαμβανομένων των τόκων), δεδομένου ότι τα περιουσιακά στοιχεία του αποδέκτη δεν θα επαρκούν για την ικανοποίηση των απαιτήσεων όλων των πιστωτών. Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατό να αποκατασταθεί πλήρως η προηγούμενη κατάσταση με τον συνηθισμένο τρόπο. Δεδομένου ότι ο τελικός στόχος της ανάκτησης είναι να σταματήσει η στρέβλωση του ανταγωνισμού, το ΔΕΚ έχει αποφανθεί ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, η θέση υπό εκκαθάριση του αποδέκτη μπορεί να θεωρηθεί ως αποδεκτή επιλογή έναντι της ανάκτησης ⁽⁶⁶⁾. Η Αρχή πιστεύει, συνεπώς, ότι μια απόφαση με την οποία το κράτος ΕΖΕΣ διατάσσεται να ανακτήσει την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση από αφερέγγυο αποδέκτη μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει εκτελεστεί ορθά είτε όταν ολοκληρωθεί η πλήρης ανάκτηση της ενίσχυσης είτε, στην περίπτωση μερικής ανάκτησης, όταν η επιχείρηση εκκαθαριστεί και τα περιουσιακά στοιχεία της πωληθούν με βάση τους όρους της αγοράς.
60. Όταν εφαρμόζουν αποφάσεις ανάκτησης που αφορούν αφερέγγυους αποδέκτες, οι αρχές του κράτους ΕΖΕΣ θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι, καθόλη της διάρκειας της διαδικασίας πτώχευσης, λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα συμφέροντα του ΕΟΧ, και ειδικότερα η ανάγκη να τερματιστεί αμέσως η στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκαλείται από τη χορήγηση παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης.

⁽⁶⁰⁾ Υπόθεση C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH* κατά Γερμανίας, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 12.

⁽⁶¹⁾ Υπόθεση C-346/03 *Atzeni* *a.o.* Συλλογή 2006, σ. I-1875, σκέψεις 30-34.

⁽⁶²⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις C-143/88 και C-92/89 *Zuckerfabrik Süderdithmarschen A.G. a.o.* Συλλογή 1991, σ. I-415, σκέψεις 23 και επόμενες.

⁽⁶³⁾ Υπόθεση C-465/93 *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH a.o.* Συλλογή 1995, σ. I-3761, σκέψη 51.

⁽⁶⁴⁾ Υπόθεση C-465/93, *Atlanta Fruchthandelsgesellschaft mbH a.o.*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 63, σκέψη 51.

⁽⁶⁵⁾ Υπόθεση C-42/93, *Istvania* κατά Επιτροπής («Merco»), Συλλογή 1994, σ. I-4175.

⁽⁶⁶⁾ Υπόθεση C-52/84, *Επιτροπή* κατά *Ιταλίας*, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 28.

61. Ωστόσο, η απλή καταχώριση απαιτήσεων στο πλαίσιο διαδικασίας πτώχευσης ενδέχεται να μην αρκεί πάντοτε για την εξασφάλιση της άμεσης και αποτελεσματικής εκτέλεσης αποφάσεων ανάκτησης της Αρχής. Η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των εθνικών πτωχευτικών νομοθεσιών θα μπορούσε να υπονομεύσει τον σκοπό που επιδιώκουν οι αποφάσεις ανάκτησης επιτρέποντας στην επιχείρηση να συνεχίζει τις δραστηριότητές της παρόλο που δεν έχει επιστρέψει στο ακέραιο την ενίσχυση, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού. Συνεπώς, η Αρχή θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις των κρατών ΕΖΕΣ κατά τα διάφορα στάδια της διαδικασίας πτώχευσης.
62. Το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να καταχωρίσει αμέσως τις απαιτήσεις του στο πλαίσιο της διαδικασίας πτώχευσης ⁽⁶⁷⁾. Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ, η ανάκτηση πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των εθνικών πτωχευτικών νομοθεσιών ⁽⁶⁸⁾. Συνεπώς, τα χρέη που απορρέουν από την εντολή ανάκτησης θα εξοφλούνται βάσει του καθεστώτος που τους απονέμεται δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.
63. Στο παρελθόν, υπήρξαν περιπτώσεις, που εξέτασε η Επιτροπή, στις οποίες ο σύνδικος της πτώχευσης αρνήθηκε να καταχωρίσει την απαίτηση ανάκτησης στη διαδικασία πτώχευσης, και τούτο λόγω της μορφής της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης που χορηγήθηκε (παραδείγματος χάρι, όταν η ενίσχυση χορηγήθηκε με τη μορφή εισφοράς κεφαλαίου). Η κατάσταση αυτή είναι προβληματική, ιδίως όταν η άρνηση αυτή στερήσει από τις αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης κάθε μέσο που εξασφαλίζει ότι λαμβάνεται δεόντως υπόψη το συμφέρον της Κοινότητας και του ΕΟΧ στο πλαίσιο διαδικασίας πτώχευσης. Συνεπώς, η Αρχή θεωρεί ότι το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε άρνηση από τον σύνδικο της πτώχευσης να καταχωρίσει την απαίτηση ανάκτησης ⁽⁶⁹⁾.
64. Η Αρχή θεωρεί ότι, για να εξασφαλιστεί η άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης, οι αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεσή τους πρέπει επίσης να ασκήσουν προσφυγή κατά οποιασδήποτε απόφασης του συνδίκου της πτώχευσης ή του πτωχευτικού δικαστηρίου που επιτρέπει τη συνέχιση της δραστηριότητας του αφερέγγυου αποδέκτη πέρα από τα χρονικά όρια που προσδιορίζονται στην απόφαση ανάκτησης. Επίσης, τα εθνικά δικαστήρια, όταν αντιμετωπίζουν τέτοια αιτήματα, θα πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη το συμφέρον του ΕΟΧ, και ιδίως την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι η εκτέλεση της απόφασης της Αρχής είναι άμεση και ότι τερματίζεται το ταχύτερο δυνατό η στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκαλείται από την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση. Η Αρχή θεωρεί, συνεπώς, ότι τα εθνικά δικαστήρια δεν πρέπει να επιτρέπουν τη συνέχιση της δραστηριότητας του αφερέγγυου αποδέκτη αν δεν έχει ανακτηθεί στο ακέραιο η ενίσχυση.
65. Στην περίπτωση που προτείνεται σχέδιο συνέχισης της λειτουργίας στην επιτροπή πιστωτών που συνεπάγεται τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του αποδέκτη, οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης μπορούν να υποστηρίξουν ένα τέτοιο σχέδιο μόνο εάν εξασφαλίζει ότι η ενίσχυση επιστρέφεται στο ακέραιο εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στην απόφαση ανάκτησης της Αρχής. Ειδικότερα, τα κράτη ΕΖΕΣ δεν μπορούν να παραιτηθούν από μέρος της απαίτησής τους για την ανάκτηση της ενίσχυσης, ούτε μπορούν να αποδεχθούν οποιαδήποτε άλλη λύση που δεν θα οδηγούσε στον άμεσο τερματισμό της δραστηριότητας του αποδέκτη. Εάν δεν πραγματοποιηθεί πλήρης και άμεση επιστροφή της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης, οι αρχές που είναι αρμόδιες για την εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης πρέπει να λάβουν όλα τα μέτρα που διαθέτουν για να αντιταχθούν στην υιοθέτηση σχεδίου συνέχισης της δραστηριότητας και πρέπει να επιμείνουν στην παύση της δραστηριότητας του αποδέκτη εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην απόφαση ανάκτησης.
66. Σε περίπτωση εκκαθάρισης, εφόσον η ενίσχυση δεν έχει πλήρως ανακτηθεί, το κράτος ΕΖΕΣ θα πρέπει να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων που δεν πραγματοποιείται με βάση τους όρους της αγοράς ή/και οργανώνεται έτσι ώστε να παρακαμφθεί η απόφαση ανάκτησης. Για να επιτευχθεί η «ορθή μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων», το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να εξασφαλίζει ότι το αδικαιολόγητο πλεονέκτημα που δημιουργήθηκε λόγω της ενίσχυσης δεν μεταβιβάζεται στον αγοραστή των περιουσιακών στοιχείων. Αυτό μπορεί να συμβαίνει εάν τα περιουσιακά στοιχεία του αρχικού αποδέκτη της ενίσχυσης μεταβιβάζονται σε τρίτο σε τιμή χαμηλότερη από την αγοραία αξία τους ή σε διάδοχο επιχείρηση που έχει συσταθεί με σκοπό να παρακαμφθεί η εντολή ανάκτησης. Σε μια τέτοια περίπτωση, η εντολή ανάκτησης πρέπει να επεκταθεί στο εν λόγω τρίτο μέρος ⁽⁷⁰⁾.
4. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
67. Το κράτος ΕΖΕΣ θεωρείται ότι έχει συμμορφωθεί με την απόφαση ανάκτησης, όταν η ενίσχυση έχει επιστραφεί πλήρως εντός της ταχθείσας προθεσμίας ή, στην περίπτωση αφερέγγυου αποδέκτη, όταν η επιχείρηση έχει εκκαθαριστεί σύμφωνα με τους όρους της αγοράς.

⁽⁶⁷⁾ Υπόθεση C-142/87, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1990, σ. I-959, σκέψη 62.

⁽⁶⁸⁾ Υπόθεση C-142/87 Επιτροπή κατά Βελγίου, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 67, και Υπόθεση C-499/99 Επιτροπή κατά Ισπανίας, που προαναφέρεται στην υποσημείωση 30, σκέψεις 28-44.

⁽⁶⁹⁾ Στο πλαίσιο αυτό, βλ. την απόφαση του δικαστηρίου του Amberg, τμήμα εμπορικών υποθέσεων, της 23ης Ιουλίου 2001 σε σχέση με ενίσχυση που χορηγήθηκε από τη Γερμανία στην «Neue Maxhütte-Stahlwerke GmbH» (απόφαση της Επιτροπής της 18ης Οκτωβρίου 1995, ΕΕ L 53 της 2.3.1996, σ. 41). Σε αυτήν την υπόθεση, το γερμανικό δικαστήριο απέρριψε την άρνηση του συνδίκου της πτώχευσης να καταχωρίσει την απαίτηση ανάκτησης λόγω της χορήγησης παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης με τη μορφή εισφοράς κεφαλαίου, δεδομένου ότι η άρνηση αυτή θα καθιστούσε αδύνατη την εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης.

⁽⁷⁰⁾ Υπόθεση C-277/00, Γερμανία κατά Επιτροπής, όπως προαναφέρεται στην υποσημείωση 40.

68. Η Αρχή δύναται επίσης, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να δεχθεί προσωρινή εκτέλεση της απόφασης όταν αποτελεί αντικείμενο διαφοράς ενώπιον εθνικού δικαστηρίου ή του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ (π.χ. την καταβολή του πλήρους ποσού της παράνομης και ασυμβίβαστης ενίσχυσης σε δεσμευμένο λογαριασμό⁽⁷¹⁾). Το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να εξασφαλίσει ότι δεν θα είναι πλέον στη διάθεση της επιχείρησης⁽⁷²⁾ το πλεονέκτημα που συνδέεται με την παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση. Το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να υποβάλει, προς έγκριση από την Αρχή, κατάλληλη αιτιολογία για την υιοθέτηση τέτοιων προσωρινών μέτρων και πλήρη περιγραφή του προβλεπόμενου προσωρινού μέτρου.

69. Όταν το οικείο κράτος ΕΖΕΣ δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφαση ανάκτησης, και δεν είναι σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη απόλυτης αδυναμίας ανάκτησης, η Αρχή μπορεί να κινηθεί διαδικασία επί παραβάσει. Επιπλέον, εάν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να απαιτήσει από το οικείο κράτος ΕΖΕΣ να αναστείλει την καταβολή νέων συμβίβασιμων ενισχύσεων στον αποδέκτη ή τους αποδέκτες κατ' εφαρμογή της αρχής *Deggendorf*.

4.1. Διαδικασίες επί παραβάσει

— Μέτρα βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 του μέρους I σε συνδυασμό με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3.

70. Εάν το σχετικό κράτος ΕΖΕΣ δεν συμμορφωθεί με την απόφαση ανάκτησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας και δεν είναι σε θέση να αποδείξει την ύπαρξη απόλυτης αδυναμίας, η Αρχή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος ΕΖΕΣ, δύναται να παραπέμψει απευθείας το θέμα στο Δικαστήριο ΕΖΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του μέρους I σε συνδυασμό με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3. Η Αρχή μπορεί να επικαλεσθεί επιχειρήματα σχετικά με τη συμπεριφορά των εκτελεστικών, νομοθετικών ή δικαστικών οργάνων του οικείου κράτους ΕΖΕΣ, δεδομένου ότι το κράτος ΕΖΕΣ πρέπει να εξετάζεται στο σύνολό του⁽⁷³⁾.

71. Σύμφωνα με το άρθρο 33 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, τα ενδιαφερόμενα κράτη ΕΖΕΣ πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να συμμορφωθούν με τις αποφάσεις του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ.

— Μέτρα βάσει του άρθρου 23 παράγραφος 2 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3

72. Εάν η Αρχή θεωρεί ότι το ενδιαφερόμενο κράτος ΕΖΕΣ δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφαση του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ, μπορεί να παραπέμψει άμεσα το ζήτημα στο Δικαστήριο ΕΖΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του μέρους II σε συνδυασμό με το άρθρο 23 παράγραφος 2 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3.

4.2. Εφαρμογή της νομολογίας *Deggendorf*

73. Στην απόφαση του στην υπόθεση *Deggendorf*, το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφάνθηκε ότι, «η Επιτροπή, όταν εξετάζει το ασυμβίβαστο κρατικής ενισχύσεως με την κοινή αγορά, πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή, περιλαμβανομένων, αν παρίσταται ανάγκη, του πλαισίου που έχει ήδη αξιολογηθεί σε προηγούμενη απόφαση, καθώς και των υποχρεώσεων που αυτή η προηγούμενη απόφαση επέβαλε σε κράτος μέλος. Επομένως, η Επιτροπή είχε την εξουσία να λάβει υπόψη, αφενός, το ενδεχόμενο σωρευτικό αποτέλεσμα των παλαιών ενισχύσεων [...] και των νέων ενισχύσεων [...] και, αφετέρου, το ότι οι [παιαιές] ενισχύσεις που κηρύχθηκαν παράνομες [...] δεν είχαν επιστραφεί»⁽⁷⁴⁾. Κατ' εφαρμογή της απόφασης αυτής, και για να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού που αντιβαίνει το κοινό συμφέρον, η Αρχή μπορεί να διατάξει κράτος ΕΖΕΣ να αναστείλει την πληρωμή νέας συμβίβασιμης ενίσχυσης σε επιχείρηση η οποία έχει στη διάθεση της παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση που υπόκειται σε προηγούμενη απόφαση ανάκτησης, και τούτο μέχρις ότου το κράτος ΕΖΕΣ πειστεί ότι η εν λόγω επιχείρηση έχει επιστρέψει την παλαιά παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση.

74. Στην πράξη, κατά τη διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης ενός μέτρου ενίσχυσης, η Αρχή ζητεί από το σχετικό κράτος ΕΖΕΣ να αναλάβει τη δέσμευση ότι θα αναστείλει την καταβολή νέας ενίσχυσης σε οποιοδήποτε αποδέκτη οφείλει να επιστρέψει παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση που υπόκειται σε προηγούμενη απόφαση ανάκτησης. Εάν το κράτος ΕΖΕΣ δεν αναλάβει τη δέσμευση αυτή ή/και εάν δεν υπάρχουν σαφή στοιχεία για τα μέτρα ενίσχυσης που υφίστανται⁽⁷⁵⁾ και που εμποδίζουν την Αρχή να αξιολογήσει τη συνολική επίπτωση της παλαιάς και της νέας ενίσχυσης στον ανταγωνισμό, η Αρχή λαμβάνει τελική απόφαση υπό όρους βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 4 του μέρους II του Πρωτοκόλλου 3 απαιτώντας από το σχετικό κράτος ΕΖΕΣ να αναστείλει την καταβολή νέας ενίσχυσης μέχρις ότου πεισθεί ότι ο σχετικός δικαιούχος έχει επιστρέψει την παλαιά παράνομη και ασυμβίβαστη ενίσχυση, περιλαμβανομένων τυχόν οφειλόμενων τόκων στο πλαίσιο της ανάκτησης.

⁽⁷¹⁾ Στην πράξη, η καταβολή του συνολικού ποσού της ενίσχυσης και των τόκων σε δεσμευμένο λογαριασμό μπορεί να διέπεται από ειδική σύμβαση, που υπογράφεται από την τράπεζα και τον αποδέκτη, με την οποία τα μέρη συμφωνούν ότι το ποσό θα αποδεσμευθεί υπέρ του ενός ή του άλλου μέρους όταν διευθετηθεί η διαφορά.

⁽⁷²⁾ Σε αντίθεση με δεσμευμένο λογαριασμό, η χρήση τραπεζικών εγγυήσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκές προσωρινό μέτρο, δεδομένου ότι το συνολικό ποσό της ενίσχυσης εξακολουθεί να βρίσκεται στη διάθεση του αποδέκτη.

⁽⁷³⁾ Υπόθεση C-224/01, *Köbler*, Συλλογή 2003, σ. I-10239, σκέψεις 31-33, υπόθεση C-173/03, *Traghetti del Mediterraneo*, Συλλογή 2003, σ. I-05177, σκέψεις 30-33.

⁽⁷⁴⁾ Υπόθεση T-244/93 και T-486/93, *TWD Deggendorf* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2265, σκέψη 56.

⁽⁷⁵⁾ Για παράδειγμα στην περίπτωση παράνομων και ασυμβίβαστων καθεστώτων κατά τα οποία το ποσό και οι αποδέκτες δεν είναι γνωστά στην Αρχή.

75. Η αρχή *Deggendorf* έχει ενσωματωθεί στο κεφάλαιο των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής για τις κρατικές ενισχύσεις σχετικά με τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ⁽⁷⁶⁾, στην απόφαση αριθ. 195/04/COL και στους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία που έχουν ενσωματωθεί στη συμφωνία ΕΟΧ ⁽⁷⁷⁾. Η Αρχή σκοπεύει να ενσωματώσει την αρχή αυτή σε όλους τους προσεχείς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις σχετικές αποφάσεις.
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ
76. Η διατήρηση ενός συστήματος ελεύθερου και ανόθευτου ανταγωνισμού αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανταγωνισμού του ΕΟΧ, η πειθαρχία στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων έχει καθοριστική σημασία για να εξασφαλιστεί ότι η εσωτερική αγορά λειτουργεί με ισότιμους όρους για όλους τους οικονομικούς φορείς της Ευρώπης. Πρόκειται για ένα μέλημα πρωταρχικής σημασίας, και η Αρχή και τα κράτη ΕΖΕΣ έχουν από κοινού την ευθύνη για την εξασφάλιση της πειθαρχίας στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και ιδίως όσον αφορά τις αποφάσεις ανάκτησης.
77. Με τη δημοσίευση του παρόντος κεφαλαίου, η Αρχή επιθυμεί να καταστήσει ευρύτερα γνωστές τις αρχές της πολιτικής που εφαρμόζει στον τομέα της ανάκτησης των ενισχύσεων όπως προσδιορίστηκαν από τα δικαστήρια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ και να διευκρινίσει την πρακτική της όσον αφορά την πολιτική ανάκτησης. Η Αρχή αναλαμβάνει τη δέσμευση να ενεργεί με βάση τις αρχές που συνοψίστηκαν ανωτέρω και καλεί τα κράτη ΕΖΕΣ να ζητούν καθοδήγηση όταν αντιμετωπίζουν δυσχέρειες κατά την εκτέλεση αποφάσεων ανάκτησης. Οι υπηρεσίες της Αρχής παραμένουν στη διάθεση των κρατών ΕΖΕΣ για την παροχή περαιτέρω καθοδήγησης και συνδρομής εφόσον αυτό απαιτείται.
78. Η Αρχή αναμένει με τη σειρά της ότι τα κράτη ΕΖΕΣ θα τηρούν τις αρχές της πολιτικής για την ανάκτηση. Μόνο με την κοινή προσπάθεια τόσο της Αρχής όσο και των κρατών ΕΖΕΣ μπορεί να εξασφαλιστεί πειθαρχία στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων και να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή η διατήρηση ενός ανόθευτου ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς.

⁽⁷⁶⁾ Το κεφάλαιο σχετικά με τις ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων εγκρίθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2004.

⁽⁷⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ΕΕ L 302, της 1ης Νοεμβρίου 2006, σ. 29, όπως αναφέρεται στο σημείο 19 του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ, ΕΕ L 89 της 29ης Μαρτίου 2007, σ. 33 και Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 15 της 29ης Μαρτίου 2007, σ. 26, που τέθηκε σε ισχύ στις 9 Δεκεμβρίου 2006 και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης (γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία), ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3, όπως αναφέρεται στο σημείο 11 του παραρτήματος XV της συμφωνίας ΕΟΧ, και τέθηκε σε ισχύ στις 8 Νοεμβρίου 2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΈΡΓΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Τα οπτικοακουστικά έργα, και ιδίως ο κινηματογράφος, διαδραματίζουν σημαντικότατο ρόλο στη διαμόρφωση της ταυτότητας των Ευρωπαίων, τόσο σε σχέση με κοινές πτυχές που συναντούμε σε όλη την Ευρώπη όσο και σε σχέση με την πολιτιστική ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει τις διαφορετικές μας παραδόσεις και το διαφορετικό ιστορικό παρελθόν μας. Τα έργα αυτά αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο για την καλή λειτουργία των δημοκρατιών μας λόγω της μεγάλης επιρροής τους στην κοινωνία. Βρίσκονται επίσης στην καρδιά των μεταβολών που οφείλονται στην εξέλιξη της κοινωνίας της πληροφορίας: οι νέες τεχνολογικές εξελίξεις προσφέρουν νέες ευκαιρίες για την προώθηση της συντήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και για την αύξηση της αμοιβαίας κατανόησης στην ευρωπαϊκή επικράτεια.
2. Τα οπτικοακουστικά έργα έχουν μοναδικά χαρακτηριστικά λόγω της διπλής τους φύσης: είναι οικονομικά αγαθά τα οποία προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για τη δημιουργία ευμάρειας και απασχόλησης. Είναι επίσης πολιτιστικά αγαθά που ταυτόχρονα αντανακλούν και διαμορφώνουν τις κοινωνίες μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η ανάπτυξη του τομέα αυτού δεν αφέθηκε ποτέ στον έλεγχο των δυνάμεων της αγοράς και μόνον.
3. Μεταξύ των οπτικοακουστικών έργων, τα κινηματογραφικά κατέχουν εξέχουσα θέση λόγω του κόστους παραγωγής τους και της πολιτιστικής τους σημασίας: οι προϋπολογισμοί των παραγωγών κινηματογραφικών ταινιών είναι πολύ υψηλότεροι από ό,τι εκείνοι που προορίζονται για έργα άλλου οπτικοακουστικού περιεχομένου, αναλαμβάνονται πιο συχνά από διεθνείς συμπαραγωγές και η διάρκεια εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων των έργων αυτών είναι μεγαλύτερη καθώς υπάρχει η δυνατότητα χρησιμοποίησης όλων των δικτύων διανομής, δηλαδή των κινηματογράφων, των DVD, των βιντεοκασετών (για πώληση ή για ενοικίαση), της μεταφόρτωσης από το διαδίκτυο και της τηλεόρασης (χρέωση ανά θέαμα, χρέωση ανά κανάλι, ή ατελής μετάδοση). Τα κινηματογραφικά έργα αντιμετωπίζουν σκληρό ανταγωνισμό από τα κινηματογραφικά έργα μη ευρωπαϊκής προέλευσης⁽¹⁾.
4. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ορίζουν τις αρχές που πρέπει να εφαρμόζονται στο πλαίσιο της εφαρμογής κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις που προορίζονται για την κινηματογραφική και τηλεοπτική παραγωγή. Βασίζονται στο κεφάλαιο 2 της ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα⁽²⁾. Το κεφάλαιο 2 ορίζει τον γενικό προσανατολισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στον κινηματογραφικό τομέα.

2 ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

5. Τα κινηματογραφικά και τα τηλεοπτικά προγράμματα αποτελούν δύο από τα πιο καθολικά μέσα ψυχαγωγίας, με ισχυρό αντίκτυπο σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων διεθνώς. Το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης και τα ειδικά χαρακτηριστικά των οπτικοακουστικών παραγωγών στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο δείχνουν ότι είναι δύσκολο για τους παραγωγούς να φτάσουν σε επαρκές επίπεδο οικονομικής υποστήριξης εξαρχής, ώστε να συγκεντρώσουν τον προϋπολογισμό που απαιτείται για να ξεκινήσει η παραγωγή. Υπό τις συνθήκες αυτές, η ενίσχυση της οπτικοακουστικής παραγωγής από τα κράτη ΕΟΧ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την εξασφάλιση της έκφρασης της εθνικής τους πολιτιστικής παράδοσης και της δημιουργικότητάς τους, αντανακλώντας την ποικιλομορφία και τον πλούτο του ευρωπαϊκού πολιτισμού.
6. Στον κοινοτικό πυλώνα, η συνθήκη του Μάαστριχτ αναγνώρισε σε κοινοτικό επίπεδο την ύψιστη σημασία που έχει η προώθηση του πολιτισμού για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη που την απαρτίζουν ενσωματώνοντας τον πολιτισμό στις κοινοτικές πολιτικές για τον οποίο γίνεται ειδική μνεία στη συνθήκη ΕΚ (βλ. άρθρο 151). Ταυτόχρονα, στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ συμπεριέλαβε μια νέα ειδική δυνατότητα παρέκκλισης από τη γενική αρχή του ασυμβίβαστου του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ για τη ενίσχυση που χορηγείται από τα κράτη μέλη για την προώθηση του πολιτισμού.
7. Η συμφωνία ΕΟΧ, στο άρθρο 13 του Πρωτοκόλλου 31, αναγνωρίζει επίσης ότι είναι ανάγκη να ενισχυθεί η πολιτιστική συνεργασία. Η συμφωνία ΕΟΧ δεν περιέχει «πολιτιστική εξαίρεση» παρόμοια με αυτή του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ. Ωστόσο, η Αρχή θεωρεί ότι, σύμφωνα με συνήθη πρακτική⁽³⁾, μέτρα υποστήριξης της κινηματογραφικής και τηλεοπτικής παραγωγής ενδέχεται να εγκρίνονται για πολιτιστικούς λόγους βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ. Στην αξιολόγησή της, η Αρχή εφαρμόζει τα ίδια κριτήρια με αυτά που εφαρμόζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τους σκοπούς του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ.
8. Τα κράτη ΕΟΧ εφαρμόζουν ευρύ φάσμα μέτρων στήριξης της οπτικοακουστικής παραγωγής ταινιών και τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η ενίσχυση αυτή επικεντρώνεται στη δημιουργία και στα στάδια παραγωγής ταινιών και γενικά παίρνει τη μορφή επιχορηγήσεων ή επιστρεπτών προκαταβολών. Το σκεπτικό πίσω από τα μέτρα αυτά βασίζεται σε παράγοντες που αφορούν τόσο τον πολιτισμό όσο και τη βιομηχανία. Πρωταρχικός τους πολιτιστικός στόχος είναι η εξασφάλιση του ότι οι εθνικές και περιφερειακές πολιτιστικές παραδόσεις και το δημιουργικό δυναμικό θα εκφράζονται στα οπτικοακουστικά μέσα του κινηματογράφου και της τηλεόρασης. Από την άλλη πλευρά έχουν ως στόχο να δημιουργήσουν την κρίσιμη μάζα απαιτούμενης δραστηριότητας για τη δημιουργία του δυναμικού ανάπτυξης και εδραίωσης του κλάδου μέσω της δημιουργίας εταιρειών παραγωγής με υγιείς βάσεις και της ανάπτυξης μόνιμης δεξαμενής προσόντων και εμπειρίας.

(1) Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Οπτικοακουστικού Τομέα: τα ποσοστά στην αγορά των ταινιών του αμερικανικού κινηματογράφου στην Ευρώπη το 2006 ήταν 62,7 %.

(2) Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα (COM(2001) 534 τελικό, ΕΕ C 43 της 16.2.2002, σ. 6, εφεξής «η ανακοίνωση»). Το μέρος της ανακοίνωσης που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις παρατάθηκε το 2004 (COM(2004) 171 τελικό, ΕΕ C 123 της 30.4.2004, σ. 1) και 2007, ΕΕ C 134 της 16.6.2007, σ. 5. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε να παραταθεί περισσότερο η διάρκεια της ανακοίνωσης μέχρι την έναρξη ισχύος νέων κατευθυντήριων γραμμών, ή, τουλάχιστον, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012.

(3) Απόφαση αριθ. 32/02/COL της 20ής Φεβρουαρίου 2002, απόφαση αριθ. 169/02/COL της 18ης Σεπτεμβρίου 2002, απόφαση αριθ. 186/03 της 29ης Οκτωβρίου 2003, απόφαση αριθ. 179/05/COL της 15ης Ιουλίου 2005 και απόφαση αριθ. 342/06/COL της 14ης Νοεμβρίου 2006.

9. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν καλύπτουν την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ (πρακτικές επιχειρήσεων που νοθεύουν τον ανταγωνισμό) στον οπτικοακουστικό τομέα (*).

2.1 Συμβατότητα των προγραμμάτων ενίσχυσης των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών με τη συμφωνία ΕΟΧ

10. Οι βασικοί κανόνες που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις βάσει της συμφωνίας ΕΟΧ είναι οι ακόλουθοι: το άρθρο 1 παράγραφος 3 του μέρους 1 του Πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου προβλέπει ότι τα κράτη ΕΖΕΣ⁽⁵⁾ υποχρεούνται να ενημερώνουν την Αρχή σχετικά με σχέδια για τη χορήγηση ή την τροποποίηση ενισχύσεων πριν από τη χορήγησή τους. Το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ απαγορεύει ενισχύσεις που χορηγούνται από το δημόσιο ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών ΕΟΧ. Ωστόσο, η Αρχή μπορεί να εξαιρέσει ορισμένα είδη κρατικής ενίσχυσης από την απαγόρευση αυτή. Ιδιαίτερα, το άρθρο 61 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ απαριθμεί ορισμένα είδη ενισχύσεων τα οποία μπορεί να επιτρέψει η Αρχή λόγω των αποτελεσμάτων τους. Μια από τις εξαιρέσεις είναι το άρθρο 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές δεν επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον. Με βάση τη διάταξη αυτή, η Αρχή, κατά την πάγια πρακτική της, ενέκρινε τη στήριξη της τηλεοπτικής και κινηματογραφικής παραγωγής για την προώθηση του πολιτισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2.2 Αξιολόγηση των καθεστώτων παροχής ενισχύσεων στις κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές

11. Κατά την αξιολόγηση των καθεστώτων για τη χορήγηση ενίσχυσης στις κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές, η Αρχή πρέπει να εξακριβώνει τα ακόλουθα:

- πρώτον, εάν το καθεστώς ενίσχυσης τηρεί τη γενική αρχή περί «νομιμότητας», δηλαδή η Αρχή πρέπει να επαληθεύει ότι το καθεστώς δεν περιέχει ρήτρες αντίθετες με τις διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ σε τομείς άλλους από εκείνους των κρατικών ενισχύσεων,
- δεύτερον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να επαληθεύει εάν το καθεστώς ενίσχυσης ικανοποιεί τα ειδικά κριτήρια συμβατότητας για ενίσχυση που ορίζονται στην ανακοίνωσή της και εξηγούνται κατωτέρω⁽⁶⁾.

Η δεύτερη προϋπόθεση αφορά ειδικά τα καθεστώτα ενίσχυσης των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών, ενώ οι υπόλοιπες είναι ο πάγιος έλεγχος που γίνεται σε όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης, ανεξαρτήτως κλάδου.

α) Τήρηση του γενικού κριτηρίου περί νομιμότητας

12. Η Αρχή εξακριβώνει ότι οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δεν περιέχουν ρήτρες που αντίκεινται στις διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ σε τομείς άλλους από αυτούς των κρατικών ενισχύσεων. Η Αρχή εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, ότι έχουν τηρηθεί οι αρχές της συνθήκης ΕΚ για την απαγόρευση των διακρίσεων που βασίζονται στην εθνικότητα, στο δικαίωμα εγκατάστασης, στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών (άρθρα 4, 11, 13, 28, 31, 34 και 36 της συμφωνίας ΕΟΧ). Η Αρχή επιβάλλει την τήρηση των αρχών αυτών σε συνδυασμό με την εφαρμογή κανόνων περί ανταγωνισμού όταν οι διατάξεις που αντιβαίνουν στις αρχές αυτές είναι αναπόσπαστες από τη λειτουργία του καθεστώτος ενίσχυσης.
13. Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες αρχές τα καθεστώτα ενίσχυσης δεν πρέπει: π.χ., να χορηγούν την ενίσχυση αποκλειστικά σε υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους, να απαιτούν από τους δικαιούχους να έχουν το καθεστώς κρατικής επιχείρησης η οποία έχει συσταθεί βάσει του εθνικού εμπορικού δικαίου (επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σε ένα κράτος ΕΟΧ και λειτουργούν σε ένα άλλο μέσω μόνιμου υποκαταστήματος ή γραφείου πρέπει να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση. Επίσης, η απαίτηση ύπαρξης επί τόπου γραφείου πρέπει να επιβάλλεται μόνον ύστερα από την καταβολή της ενίσχυσης), να απαιτούν από εργαζομένους αλλοδαπών εταιρειών που προσφέρουν υπηρεσίες στον τομέα του κινηματογράφου να πληρούν εθνικές προδιαγραφές εργασίας.
14. Ορισμένα καθεστώτα ενισχύσεων προς κινηματογραφικές και τηλεοπτικές παραγωγές χρηματοδοτούνται από επιβαρύνσεις εξομοιούμενες με φόρους. Σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, όταν από τα καθεστώτα αυτά ωφελούνται οι εθνικοί παραγωγοί αποκλειστικά ή σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι οι ανταγωνιστές τους σε άλλα κράτη ΕΟΧ, για να είναι συμβατά με τη συμφωνία ΕΟΧ, η Επιτροπή απαιτεί να μην φορολογούνται τα εισαγόμενα προϊόντα και η εθνική παραγωγή να μην απολαύει χαμηλότερης φορολόγησης κατά την εξαγωγή.

β) Τα ειδικά κριτήρια συμβατότητας για τις κρατικές ενισχύσεις στην κινηματογραφική και τηλεοπτική παραγωγή

15. Τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί σήμερα τις κρατικές ενισχύσεις στην κινηματογραφική και τηλεοπτική παραγωγή στο πλαίσιο της παρέκκλισης που αφορά τον πολιτισμό σύμφωνα με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ ορίστηκαν στην απόφαση που εξέδωσε τον Ιούνιο του 1998 σχετικά με το γαλλικό καθεστώς αυτόματης ενίσχυσης στην κινηματογραφική παραγωγή. Αυτά τα ειδικά κριτήρια, τα οποία θα εφαρμόζει η Αρχή κατά την εξέταση παρόμοιων περιπτώσεων βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας ΕΟΧ, έχουν ως εξής:

- (1) Η ενίσχυση προορίζεται για πολιτιστικό προϊόν. Κάθε κράτος ΕΖΕΣ εξασφαλίζει ότι το περιεχόμενο της παραγωγής στην οποία χορηγείται ενίσχυση είναι πολιτιστικό σύμφωνα με επαληθεύσιμα εθνικά κριτήρια.

(4) Για παράδειγμα, πρακτικές όπως οι ομαδικές κρατήσεις σε κινηματογράφους ή η αμοιβαία σύνδεση των δικαιωμάτων, που μπορεί να μην είναι συμβατές με τη συμφωνία ΕΟΧ.

(5) Εφεξής, με τον όρο «κράτη ΕΖΕΣ» νοούνται η Δημοκρατία της Ισλανδίας, το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν και το Βασίλειο της Νορβηγίας.

(6) Τα ειδικά κριτήρια συμβατότητας αναπτύχθηκαν πρώτα στην απόφαση που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το γαλλικό αυτόματο σύστημα, απόφαση της Επιτροπής Ν3/98.

- (2) Ο παραγωγός πρέπει να είναι ελεύθερος να δαπανήσει τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της ταινίας σε άλλα κράτη ΕΟΧ δίχως να υποστεί μείωση της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει του καθεστώτος. Με άλλα λόγια, η Αρχή δέχθηκε την εδαφικότητα ως κριτήριο επιλεξιμότητας για δαπάνες έως το 80 % του προϋπολογισμού της επιχορηγούμενης τηλεοπτικής ή κινηματογραφικής παραγωγής.
- (3) Η ένταση της ενίσχυσης πρέπει κανονικά να περιορίζεται στο 50 % του προϋπολογισμού της παραγωγής με σκοπό να ενθαρρύνονται οι συνήθεις εμπορικές πρωτοβουλίες που προϋποθέτει η οικονομία της αγοράς και να μην επιδίδονται τα κράτη ΕΖΕΣ σε συναγωνισμό προσφοράς. Οι δύσκολες στην πραγματοποίησή τους και οι χαμηλού προϋπολογισμού ταινίες εξαιρούνται από τον περιορισμό αυτό. Η Αρχή εκτιμά ότι κάθε κράτος ΕΖΕΣ έχει τη διακριτική ευχέρεια να προσδιορίσει ποιες είναι οι δύσκολες και χαμηλού προϋπολογισμού ταινίες σύμφωνα με τις εθνικές παραμέτρους.
- (4) Οι συμπληρωματικές ενισχύσεις για ειδικές κινηματογραφικές δραστηριότητες (π.χ. μετά την παραγωγή) δεν επιτρέπονται, ώστε να εξασφαλίζεται η ουδέτερη επίδραση της ενίσχυσης ως κινήτρου και συνεπώς η αποφυγή της προστασίας / έλξης αυτών των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων στο κράτος ΕΖΕΣ που χορηγεί την ενίσχυση.

Από τα προαναφερόμενα κριτήρια προκύπτει σειρά ζητημάτων:

16. Η Αρχή θεωρεί ότι η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται επί του συνολικού προϋπολογισμού ενός συγκεκριμένου σχεδίου γυρίσματος ταινίας και ότι ο παραγωγός πρέπει να είναι ελεύθερος να επιλέξει τα κονδύλια του προϋπολογισμού που θα δαπανηθούν σε άλλα κράτη ΕΟΧ. Οι επιχειρήσεις στον τομέα της κινηματογραφικής και τηλεοπτικής παραγωγής μπορούν επίσης να ενισχυθούν από άλλα είδη ενίσχυσης που χορηγούνται βάσει εθνικών καθεστώτων οριζόντιας ενίσχυσης που εγκρίνονται από την Αρχή βάσει των παρεκκλίσεων που προβλέπει το άρθρο 61 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συμφωνίας ΕΟΧ (π.χ. περιφερειακές ενισχύσεις, ενισχύσεις σε ΜΜΕ, ενισχύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη, ενισχύσεις στην κατάρτιση, ενισχύσεις στην απασχόληση).
17. Η Αρχή αποδέχτηκε ότι τα κράτη ΕΖΕΣ μπορεί να απαιτήσουν κάποιο συγκεκριμένο μέρος του προϋπολογισμού της κινηματογραφικής παραγωγής να δαπανάται στο έδαφός τους ως κριτήριο επιλεξιμότητας για παροχή ενίσχυσης. Αυτό βασίζεται στο συλλογισμό ότι ίσως είναι αναγκαίος κάποιος βαθμός «εδαφικότητας» της δαπάνης για την εξασφάλιση της συνεχούς παρουσίας των απαιτούμενων προσόντων και της απαιτούμενης τεχνικής εμπειρογνομosύνης για την πολιτιστική δημιουργία. Αυτό πρέπει να περιορίζεται στον ελάχιστο απαιτούμενο βαθμό για την προαγωγή των πολιτιστικών στόχων.
18. Επιπλέον, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κινηματογραφικής παραγωγής η Αρχή εκτιμά ότι ο συνολικός προϋπολογισμός μιας οπτικοακουστικής παραγωγής είναι τα αναγκαία έξοδα που ρισκάρει ο παραγωγός για τη δημιουργία της και συνεπώς παραδέχεται ότι το σημείο αναφοράς για τον υπολογισμό της ενίσχυσης είναι αυτός ο συνολικός προϋπολογισμός, ανεξάρτητα από τη φύση των επιμέρους δαπανών στις οποίες συνίσταται. Η χορήγηση ενισχύσεων σε ειδικές επιμέρους δαπάνες του προϋπολογισμού μιας κινηματογραφικής παραγωγής μπορεί να μεταβάλει τις ενισχύσεις αυτές σε εθνική προτίμηση για τους δικαιούχους τους, κάτι που θα ήταν ασυμβίβαστο με τον προηγούμενο συλλογισμό.
19. Τα κονδύλια που προέρχονται απευθείας από κοιντικά προγράμματα όπως το MEDIA 2007, δεν συνυπολογίζονται στους σκοπούς της τήρησης του ανώτατου ορίου ενίσχυσης του 50 %. Η ενίσχυση αυτή προάγει τη διανομή εθνικών κινηματογραφικών έργων στο εξωτερικό και συνεπώς τα αποτελέσματά της δεν προστίθενται σε εκείνα των εθνικών σχεδίων που επικεντρώνονται στην εθνική παραγωγή και διανομή.
20. Οι νομικές υποχρεώσεις που επιβάλλονται από κράτη ΕΖΕΣ σε τηλεοπτικούς παραγωγούς για την επένδυση στην οπτικοακουστική παραγωγή δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, όταν οι επενδύσεις αυτές προσφέρουν ικανοποιητική αποζημίωση στους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Ο βαθμός στον οποίο αυτές οι νομικές υποχρεώσεις μπορεί να θεωρηθούν κρατική ενίσχυση πρέπει να εκτιμηθεί βάσει της εξέλιξης της νομολογίας του Δικαστηρίου ύστερα από την απόφασή του της 13.3.2001 στην υπόθεση C-379/98 (PreussenElektra).
21. Η Αρχή εκτιμά πως τα προαναφερόμενα κριτήρια εξισορροπούν επαρκώς τους στόχους της καλλιτεχνικής δημιουργίας, της ανάπτυξης της οπτικοακουστικής παραγωγής στον ΕΟΧ και της τήρησης των κανόνων του ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις.

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ

Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 222/2011 της Επιτροπής, της 3ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση έκτακτων μέτρων όσον αφορά τη διάθεση ζάχαρης και ισογλυκόζης εκτός ποσόστωσης στην αγορά της Ένωσης με μειωμένη εισφορά επί του πλεονάσματος κατά τη διάρκεια της περιόδου εμπορίας 2010/2011

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 60 της 5ης Μαρτίου 2011)

Στη σελίδα 9, στο παράρτημα:

αντί: «Για την περίοδο εμπορίας 2010/2011, η εισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 967/2006 δεν εφαρμόζεται στις ποσότητες για τις οποίες έχει εκδοθεί το παρόν πιστοποιητικό, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 222/2011 της Επιτροπής, και ιδίως στο άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο γ).».

διάβαζε: «Για την περίοδο εμπορίας 2010/2011, η εισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 967/2006 δεν εφαρμόζεται στις ποσότητες για τις οποίες έχει εκδοθεί το παρόν πιστοποιητικό, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων που θεσπίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 222/2011 της Επιτροπής, και ιδίως στο άρθρο 2 παράγραφος 5 στοιχείο γ).».

Διορθωτικό στην απόφαση 2011/106/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, για την προσαρμογή και την παράταση της περιόδου εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στην απόφαση 2002/148/ΕΚ για την περάτωση της διαδικασίας διαβουλεύσεων με τη Ζιμπάμπουε βάσει του άρθρου 96 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΚ

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 43 της 17ης Φεβρουαρίου 2011)

Στο εξώφυλλο, στα περιεχόμενα:

αντί: «Απόφαση 2011/106/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, ...»

διάβαζε: «Απόφαση 2011/106/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, ...».

Στη σελίδα 31, στον τίτλο:

αντί: «Απόφαση 2011/106/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2011 ...»

διάβαζε: «Απόφαση 2011/106/ΕΕ του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2011 ...».

Τιμή συνδρομής 2011 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 100 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	770 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	400 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	300 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με το διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα* L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η *Επίσημη Εφημερίδα* στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας* (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της *Επίσημης Εφημερίδας*. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

